Nr. 11. Warszawa, dnia 16 sierpnia 1929 r. Rok XII.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 30 zł. Cena egzemplarza 2 zł.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 1 sierpnia Nr. 56 Rok 1929.

Poz. 444. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 24 czerwca 1929 r. w sprawie tymczasowych przepisów o przestrzeganiu porządku na kolejach.

Na mocy art. 4 punktu 7 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P, Nr. 57, poz. 580) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567) postanawiam co następuje:

§ 1 Na kolejach użytku publicznego wprowadza się „Tymczasowe Przepisy o przestrzeganiu porządku na kolejach“, podane w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą art. art. 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152 154 i 156. Ogólnej ustawy rosyjskiej kolei żelaznych z 12 czerwca 1885 (ros. zbiór praw. Tom XII, część I z r. 1906), §§ 77, 78, 79, 80 i 81 niemieckich przepisów o budowie i ruchu na kolejach żelaznych (Dz. U. Rz. Niem. z 1904 r. Nr. 47) i §§ 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99 i 100 austrjackiego rozporządzenia cesarskiego z 16 listopada 1851 r. o porządku ruchu kolei żelaznych (Dz. U. austr. z 1852 r. Nr. 1).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do rozp. Min. Komunikacji z dnia 24 czerwca 1929 r. (poz. 444.

TYMCZASOWE PRZEPISY

o przestrzeganiu porządku na kolejach.

§ 1.

Każda osoba, przebywająca na stacji, w pociągu lub wogóle na obszarze kolejowym, obowiązana jest przestrzegać podanych niżej przepisów, a także stosować się do wydawanych na ich podstawie zarządzeń.

§ 2.

Przejeżdżanie i przechodzenie przez tory kolejowe jest dozwolone jedynie przez przejazdy i przejścia do tego celu przeznaczone.

Przy przechodzeniu i przejeżdżaniu przez tory kolejowe należy zwracać baczną uwagę na ruch pociągów i taborów, mogący zagrażać bezpieczeństwu oraz stosować się do wskazówek personelu kolejowego w tym względzie.

Zatrzymywanie się na przejazdach i przejściach kolejowym jest wzbronione.

Przy przechodzeniu i przejeżdżaniu przez przejazdy i przejścia kolejowe należy trzymać się prawej strony

Samowolne otwieranie lub zamykanie rogatek (zapór) na przejazdach przez osoby do tego nieupoważnione, jak również przechodzenie przez przejazdy, gdy rogatki są zamknięte, jest wzbronione.

§ 3.

Chodzenie po torach i torowiskach kolejowych poza przejazdami i przejściami (§§ 2 i 9) tak w obrębie stacyj jak i poza niemi (na szlaku) jest osobom postronnym wzbronione.

Wstęp na tory i torowiska kolejowe jest dozwolony jedynie upoważnionym do tego pracownikom kolejowym oraz funkcjonarjuszom państwowym i innym osobom, wykonywującym służbę na obszarze kolejowym.

Osoby upoważnione do wstępu na tory i torowiska kolejowe, powinny być zaopatrzone w osobne karty wstępu (przepustki), z wyjątkiem organów sądowych i policji państwowej, którym prawo to przysługuje, za okazaniem legitymacyj służbowych.

§ 4.

Przedmioty, które ze względu na swój ciężar lub rozmiar mogłyby uszkodzić tory kolejowe lub spowodować przeszkodę w ruchu kolejowym, mogą być przewożone lub przeciągane przez przejścia i przejazdy kolejowe w poziomie toru tylko za zezwoleniem właściwych organów kolejowych, przy zachowaniu przepisów wydanych przez Zarząd Kolejowy.

§ 5.

Zabrania się przepędzania zwierząt domowych przez tory kolejowe poza przejazdami oraz pozostawiania ich na torach i torowiskach kolejowych.

Przepędzanie zwierząt domowych przez przejazdy powinno się odbywać z należytą ostrożnością i po uprzedniem stwierdzeniu, że pociąg lub pojazd kolejowy nie zbliża się do przejazdu.

Zwierzęta domowe, przebywające na obszarze kolejowym jak również w bezpośredniej bliskości jego, powinny być stale dozorowane.

Za przekroczenie powyższych przepisów ponosi odpowiedzialność osoba, pod której dozorem zwierzęta domowe się znajdowały lub właściciel zwierząt domowych.

§ 6.

Zabrania się uszkadzania torów, budowli, mostów przepustów, środków przewozowych, urządzeń ruchomych, sygnałowych, telegraficznych i stwarzania jakichkolwiek przeszkód ruchu, zatarasowywania toru kolejowego, samowolnego, przestawiania zwrotnic lub sygnałów, wywierania jakiegokolwiek wpływu na sposób działania sygnałów, rogatek, wrót, zapór lub innych urządzeń kolejowych, zatrzymywania pociągów bez uzasadnionej potrzeby, wzniecania fałszywych alarmów, wreszcie naśladowania jakichkolwiek sygnałów kolejowych, znaków ostrzegawczych lub innych tego rodzaju czynności.

W pobliżu obszaru kolejowego nie wolno przedsiębrać czynności któreby mogły grozić bezpieczeństwu, prawidłowości i ciągłości, ruchu kolejowego lub spowodować uszkodzenie urządzeń kolejowych.

§ 7.

Zabrania się umieszczania lub pozostawiania na torach kolejowych albo w ich bezpośredniej bliskości przedmiotów, które mogłyby te tory uszkodzić lub spowodować przeszkodę w ruchu kolejowym.

§ 8.

Zabrania się rozpalania ognisk na obszarze kolejowym, jak również dokonywania takich czynności, które mogłyby wywołać pożar.

Zabrania się również strzelania z broni palnej na obszarze kolejowym lub w jego pobliżu na odległość strzału.

§ 9.

Wstęp na perony stacyjne dozwolony jest jedynie osobom, posiadającym właściwe bilety kolejowe na przejazd lub bilety peronowe oraz osobom, zaopatrzonym w specjalne upoważnienia.

Wejście na perony lub wyjście z nich dozwolone są tylko przez przejścia do tego przeznaczone.

§ 10.

Wsiadanie podróżnych do wagonów pociągu i wysiadanie z wagonów pociągu jest dozwolone jedynie w miejscach do tego przeznaczonych i ze wskazanej w tym celu strony pociągu. Wsiadanie i wysiadanie z wagonów, będących w biegu jest wzbronione.

§ 11.

Podczas biegu pociągu zabrania się przebywania podróżnych na stopniach wagonów, przechodzenia z jednego wagonu do drugiego, jeżeli te wagony nie są połączone ze sobą krytemi przejściami (harmonjami), wychylanie się z okien i otwierania zewnętrznych bocznych drzwi wagonów.

§ 12.

Zabrania się uszkadzania wewnętrznych urządzeń w wagonach, zanieczyszczania wagonów, używania w wagonach wszelkiego rodzaju lampek i maszynek spirytusowych, benzynowych i innych do grzania, palenia świec, jeżeli nie są one umieszczone w latarniach oraz palenia innego ognia otwartego.

Zabrania się umieszczania nóg w obuwiu na siedzeniach wagonowych, umieszczania na nich pakunków i przewożonych zwierząt, tudzież korzystania z klozetów podczas postoju pociągów na stacjach.

Pluć wolno jedynie do własnych chustek, względnie do spluwaczek.

§ 13.

Zabrania się wyrzucania z wagonów przedmiotów, które mogłyby zranić ludzi albo też uszkodzić urządzenia kolejowe lub inne przedmioty.

§ 14.

Zabrania się zanieczyszczania pomieszczeń stacyjnych, peronów, placów, i torów stacyjnych.

§ 15.

W godzinach, gdy poczekalnie dworców stacyjnych są zamknięte dla publiczności, mogą z nich korzystać, zgodnie z obowiązującemi przepisami, tylko następujące osoby:

a) podróżni, którzy po przybyciu pociągiem, z powodu zasp śnieżnych, ulewy lub braku środków przewozowych nie mogą udać się do miejsca, będącego celem ich podróży,

b) podróżni, którzy z powodu zasłabnięcia w drodze pozostają w dworcu stacyjnym do czasu udzielenia im pomocy lekarskiej,

c) osoby, które z powodu nieszczęśliwego wypadku w drodze szukają schronienia w dworcu stacyjnym, jako w jedynie dostępnym i zamieszkałym w danej miejscowości budynku, do czasu ustąpienia okoliczności, które wywołały konieczność szukania tego schronienia.

Poz. 445. Rozporządzenie Ministra Komunikacji wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 15 lipca 1929 r. o zarządzeniu wylądowania lub wstrzymania odlotu statków powietrznych.

Na podstawie art. 39 ustęp ostatni rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294) zarządza się co następuje:

§ 1. Wstrzymanie odlotu statku powietrznego zarządza w obrębie lotniska użytku publicznego władza powiatowa administracji ogólnej w wypadkach:

a) stwierdzenia niesprawności statku lub jego silnika;

b) nienormalnego stanu pilota lub niestosowania się przez niego do przepisów bezpieczeństwa ruchu;

c) niewłaściwego obciążenia statku;

d) stwierdzenia braków w urządzeniach na statku, niezbędnych dla bezpieczeństwa lotu;

e) stwierdzenia uchybień natury formalnej a w szczególności, że księgi pokładowe, dokumenty przewozowe oraz dokumenty członków załogi nie są w porządku. Uchybienia te winny być tego rodzaju, że w zupełności uzasadniają konieczność wstrzymania odlotu;

f) niesprzyjających warunków atmosferycznych w stopniu, zagrażającym bezpieczeństwu lotu.

Organa powiatowe władzy administracji ogólnej i zawiadowca portu są obowiązani przesłać niezwłocznie swej władzy przełożonej raport z wyszczególnieniem przyczyny wstrzymania lub opóźnienia odlotu statku.

Jeżeli zarządzenie wstrzymania odlotu statku nastąpiło z przyczyn atmosferycznych, raport należy przesłać władzy przełożonej tylko w razie sprzeciwu przedsiębiorstwa lotniczego przeciw zarządzeniu wstrzymania odlotu.

Poza obrębem lotnisk wstrzymanie odlotu statku powietrznego zarządzają organa służby bezpieczeństwa publicznego lub władze celne z powodu braku przepisanych dokumentów na pokładzie statku, tudzież z powodu niestosowania się członków załogi lub podróżnych do postanowień prawa lotniczego oraz do rozporządzeń, wydanych na podstawie tego prawa.

Organ, zarządzający wstrzymanie odlotu statku, obowiązany jest przesłać raport z wyszczególnieniem przyczyny wstrzymania odlotu do Ministerstwa Komunikacji, odpis zaś raportu do swej bezpośredniej władzy przełożonej.

§ 2. Zarządzenie wylądowania statku wykonywa się zapomocą sygnałów przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 26 listopada 1928 r. o sygnalizacji lotniczej i lotniczych znakach naziemnych (Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 1, poz. 9).

§ 3. Do wydawania zarządzeń wylądowania statku powietrznego mają prawo:

1) zawiadowcy portów lotniczych w obrębie lotnisk użytku publicznego, jeżeli przelatującemu statkowi grozi niebezpieczeństwo wskutek nagłej zmiany warunków atmosferycznych.

2) poza obrębem lotnisk:

a) organa służby bezpieczeństwa publicznego, jeżeli statek nie stosuje się do przepisów o locie wzdłuż urzędowo wyznaczonych szlaków powietrznych.

Jeżeli statek nie zastosuje się do zarządzenia wylądowania, organa służby bezpieczeństwa publicznego powinny zawiadomić niezwłocznie drogą najkrótszą władze najbliższego lotniska cywilnego, znajdującego się w kierunku lotu statku powietrznego, podając dokładny opis tego statku, kierunek lotu i w miarę możności znaki rejestracyjne i szczególne znamiona.

b) władze wojskowe w przypadkach przewidzianych w art. 31, 32, 39 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294),

c) organa pełniące służbę ochrony granicy i organa służby bezpieczeństwa w przypadkach przewidzianych w art. 52 rozporządzenia, wymienionego w punkcie b.

§ 4. Jeżeli obcy statek powietrzny, nie mający prawa przylotu do Polski lub przelotu przez Polskę, znajdzie się nad obszarem Polski wskutek zabłądzenia, wywołanego mgłą, burzą wichurą, mrokiem lub z innej przyczyny, powinien, nie czekając na wydanie zarządzeń wylądowania, dać sygnał alarmowy i wylądować natychmiast na najbliższym terenie, możliwym do lądowania.

Zarządzenie wylądowania wydają organa, wymienione w § 3.

§ 5. Jeżeli obcy statek powietrzny nie zastosuje się do zarządzenia wylądowania w wypadkach przewidzianych w § 3 punkt 2 c) i w § 4 organa służby bezpieczeństwa publicznego lub pełniące służbę ochrony granicy, albo też zawiadowca portu lotniczego są obowiązani zawiadomić natychmiast, drogą najkrótszą najbliższą władzę wojskową, która ma prawo zmusić statek powietrzny do wylądowania wszelkiemi środkami, znajdującemi się w jej posiadaniu.

W wypadkach, gdy zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem, albo też gdyby było widocznem, iż załoga statku rozmyślnie i w celach przestępczych nie stosuje się do zarządzenia wylądowania, organa wymienione w ustępie pierwszym mają prawo bezzwłocznego zastosowania wszelkich środków, znajdujących się w ich rozporządzeniu w celu zmuszenia statku do lądowania.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 446. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 31 lipca 1929 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej rozporządzenia z dn. 26 września 1928 r. w sprawie ustanowienia cła wywozowogo od pszenicy.

z 6 sierpnia Nr. 57. Rok 1929

Poz. 447. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Poz. 448. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. o zaopatrzeniu emerytalnem etatowych pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.

Poz. 449. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z 26 czerwca 1924 roku o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych.

Poz. 450. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Spraw Wojskowych wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 26 czerwca 1929 roku w sprawie zmiany § 18 rozporządzenia z dnia 18 stycznia 1921 r., wydanego przez Ministra b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, w przedmiocie prowadzenia rejestru statków handlowych morskich.

Poz. 451. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 lipca 1929 r. w sprawie zmiany organizacji urzędów skarbowych na obszarze województwa pomorskiego.

Poz. 452. Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 31 lipca 1929 r. o ustanowieniu cła ulgowego na jabłka.

Poz. 453. Obwieszczenie Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 1929 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 1929 r. o lichwie pieniężnej.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 1 sierpnia Nr. 175 Rok 1929

Poz. 436. Zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 25 lipca 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie postępowania komisyj wojskowo-lekarskich przy referatach spraw inwalidów wojennych powiatowych władz administracji ogólnej.

Na podstawie § 5 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 stycznia 1923 r. do ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie, pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132) w brzmieniu § 1 p. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 429), wydaję następujące

PRZEPISY

dla komisyj wojskowo-lekarskich przy referatach spraw inwalidów wojennych powiatowych władz administracji ogólnej.

Cel postępowania rewizyjno-lekarskiego.

§ 1.

Celem postępowania rewizyjno-lekarskiego jest:

a) stwierdzenie, czy istnieje, względnie nie

istnieje związek przyczynowy uszkodzenia zdrowia (kalectwa) ze służbą wojskową,

b) ustalenie stopnia utraty zdolności zarobkowej, pozostającej w związku przyczynowym ze służbą wojskową,

c) stwierdzenie, czy istnieje, względnie nie istnieje stopień niedołęstwa, który powoduje potrzebę szczególnej opieki osób postronnych.

Osoby, podlegające postępowaniu rewizyjno lekarskiemu.

§ 2.

A.

Postępowaniu rewizyjno-lekarskiemu mogą podlegać osoby, które doznały uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia w związku przyczynowym:

1) ze służbą:

a) w wojsku Rzeczypospolitej Polskiej,

b) w uznanych przez Państwo Polskie wojskowych formacjach polskich przy armjach obcych,

c) w armjach państw zaborczych, o ile służbę tę pełnili w czasie od 1 sierpnia 1914 r., i to

w armji niemieckiej do 27 grudnia 1918 r.,

w armji rosyjskiej do 1 marca 1918 r.,

w armji austrjackiej do 1 listopada 1918 r., a posiadają prawo obywatelstwa polskiego,

d) w walkach orężnych przeciw państwom zaborczym i nieprzyjacielskim o niepodległość Polski po 1 sierpnia 1914 r.,

e) w formacjach obcych, uznanych przez Państwo Polskie za takie, które, na zasadzie przymierza lub porozumienia z siłą zbrojną polską, walczyły w obronie Polski, przeciw państwom nieprzyjacielskim.

2) z osobistemi świadczeniami wojennemi w wymienionych wyżej armjach i formacjach.

Postępowaniu rewizyjno-lekarskiemu w rozumieniu niniejszych przepisów podlegają oficerowie i szeregowi zawodowi, o ile, przy zwolnieniu ze służby czynnej, nie nabyli, względnie zrzekli się, prawa do zaopatrzenia emerytalnego, oraz szeregowi niezawodowi służby czynnej, o ile, po zwolnieniu ich z wojska, zgłaszają roszczenie do zaopatrzenia inwalidzkiego.

B.

Postępowaniu rewizyjno-lekarskiemu mogą podlegać nadto:

1) inwalidzi wojenni, którym upłynął termin przyznanego im zaopatrzenia inwalidzkiego,

2) inwalidzi wojenni, którzy proszą o ponowne zbadanie przez komisję wskutek pogorszenia się stanu zdrowia,

3) inwalidzi wojenni po przebytej kuracji szpitalnej, jeżeli lekarz referatu spraw inwalidów wojennych stwierdza taką różnicę w stanie ich zdrowia w porównaniu ze stanem, stwierdzonym w poprzednim orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskiej, że przez to jest uzasadniona potrzeba wdrożenia ponownego postępowania rewizyjno-lekarskiego.

§ 3.

Przez postępowanie rewizyjno - lekarskie rozumie się następujące czynności:

a) wdrożenie postępowania rewizyjno-lekarskiego,

b) badanie lekarskie,

c) wydanie orzeczenia lekarskiego.

Podstawa do wdrożenia postępowania rewizyjno-lekarskiego.

§ 4.

Za podstawę do wdrożenia postępowania rewizyjno-lekarskiego służy:

1) w odniesieniu do osób, wymienionych w § 2 pod A. — zgłoszenie roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego, dokonane w terminie, przewidzianym w art. 24 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych,

2) w odniesieniu do osób wymienionych w § 2 pod B. 1) i 2) prośba o poddanie badaniu rewizyjno-lekarskiemu,

3) w odniesieniu do osób, wymienionych w § 2 pod B. p. 3) — odpowiedni wniosek lekarza referatu spraw inwalidów wojennych właściwego starostwa.

Wdrożenie postępowania rewizyjno - lekarskiego.

§ 5.

Wdrożenie postępowania rewizyjno-lekarskiego polega na sporządzeniu aktu rewizyjno-lekarskiego. Wdrożenie zarządza kierownik referatu spraw inwalidów wojennych właściwego starostwa, na wniosek lekarza tegoż referatu, wypełniając dział III-ci listy rewizyjno-lekarskiej, sporządzonej według wzoru Nr. 1.

§ 6.

Wniosek o wdrożenie postępowania rewizyjno - lekarskiego stawia lekarz właściwego referatu spraw inwalidów wojennych — w świadectwie lekarskiem na podstawie:

a) zbadania stanu zdrowia w wypadkach, gdy rozpoznanie cierpienia nie nasuwa żadnych trudności,

b) orzeczenia lekarskiego, wystawionego przez szpital, do którego została skierowana na zbadanie osoba, mająca być poddana rewizji lekarskiej, gdy cierpienie wymaga badania lub obserwacji szpitalnej,

c) odpisu historji choroby lub wyciągu z karty szpitalnej.

Świadectwo lekarskie ma być sporządzone w Dziale II listy rewizyjno-lekarskiej.

Co ma zawierać akt rewizyjno-lekarski.

§ 7.

W skład aktu rewizyjno-lekarskiego wchodzą:

1) lista rewizyjno-lekarska (według wzoru Nr. 1),

2) książeczka wojskowa,

3) dowody stanu chorobowego osoby badanej (orzeczenie lekarskie, odpis karty szpitalnej, historja choroby i t. p.),

4) dane dotyczące czasu, miejsca i przyczyny powstania cierpienia i oparte na tem stwierdzenie istnienia, względnie nieistnienia związku przyczynowego cierpienia (kalectwa) danej osoby ze służbą wojskową,

5) poprzednia lista rewizyjno-lekarska osoby ponownie badanej.

Wypełnienie listy rewizyjno-lekarskiej.

§ 8.

Dział I i III listy rewizyjno - lekarskiej wypełnia kierownik referatu spraw inwalidów wojennych na podstawie książeczki wojskowej, względnie innych dokumentów, dołączonych do aktu rewizyjno-lekarskiego,

Dział II zawiera wspomniane wyżej świadectwo lekarskie.

Dział IV i V wypełnia komisja wojskowo-lekarska.

Kierowanie osób przeznaczonych do rewizji lekarskiej do zakładu leczniczego w celu zbadania przez specjalistów.

§ 9.

Badanie przez specjalistów należy przeprowadzić w najbliższym wojskowym zakładzie leczniczym, względnie w zakładzie wyznaczonym przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

Przy kierowaniu do zakładu leczniczego do zbadania należy dokładnie powiadomić ten zakład, w jakim celu i w jakim kierunku ma być przeprowadzone to badanie.

Po otrzymaniu orzeczenia z zakładu leczniczego lekarz referatu spraw inwalidów wojennych wypełnia rubrykę 2a) i b) świadectwa lekarskiego w sposób wyszczególniony w § 6 niniejszych przepisów.

Wypełnienie rubryki 3 i 4 świadectwa lekarskiego.

§ 10.

W rubryce 3 świadectwa lekarskiego powinien lekarz referatu spraw inwalidów wojennych podać:

1) okoliczności, w których cierpienie powstało,

2) czy cierpienie powstało przed lub po wstąpieniu do wojska,

3) czy, w jakim stopniu i dlaczego należy to cierpienie, względnie jego pogorszenie, uważać za bezpośrednie następstwo właściwości służby wojskowej,

4) wszystkie okoliczności, które mogą rzucić właściwe światło na przyczynę powstania cierpienia (np. samouszkodzenie, zakażenie chorobami infekcyjnemi w czasie epidemji i t. p.).

Rubryka 4 świadectwa lekarskiego ma zawierać dane, dotyczące poprzednich rewizyj lekarskich, leczenia szpitalnego i urlopów kuracyjnych. W rubryce tej należy wyszczególnić, kiedy i w jakim celu i z jakim wynikiem osoba badana już poprzednio była poddawana rewizji lekarskiej; czy, kiedy, i na jak długo, i z powodu jakiej choroby była urlopowana lub leczona w szpitalach i w jakich. Rubrykę tę należy wypełniać na podstawie dowodów wojskowych. W razie braku dowodów mogących służyć za podstawę do wypełnienia rubryki 3 i 4, można, uwzględnić twierdzenie badanego, co jednakże należy zaznaczyć.

Rubryka 5 i 6 świadectwa lekarskiego.

Wniosek lekarza wystawiającego świadectwo lekarskie.

§ 11.

Rubryka 5 świadectwa lekarskiego zawierać ma opinję lekarza, czy przez cierpienie, stwierdzone u osoby badanej, ucierpiała jej zdolność do zarobkowania, w jakim stopniu i na jak długi okres czasu.

W rubryce 6 tegoż świadectwa lekarz referatu spraw inwalidów wojennych stawia wniosek o wdrożenie postępowania rewizyjno-lekarskiego.

Jeżeli lekarz referatu spraw inwalidów wojennych nie stwierdza u danej osoby uszkodzenia zdrowia, powodującego utratę zdolności zarobkowej, należy to zaznaczyć w świadectwie lekarskiem i mimo to skierować ją do komisji wojskowo-lekarskiej.

Oświadczenie kierownika referatu spraw inwalidów wojennych w liście rewizyjno-lekarskiej (dział III).

§ 12.

W dziale III listy rewizyjno-lekarskiej kierownik referatu spraw inwalidów wojennych stwierdza na podstawie dokumentów, będących w jego dyspozycji, czas, miejsce i przyczynę powstania cierpienia danej osoby. Stwierdzenie to powinno być umotywowane i ma podać:

1) jakie dokumenty wskazują na istnienie związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową,

2) czy powodem poddania danej osoby badaniu rewizyjno-lekarskiemu jest:

a) zgłoszenie roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego poraz pierwszy zgodnie z art. 24 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych,

b) pogorszenie się stanu zdrowia,

c) wygaśnięcie terminu poprzedniego orzeczenia i t. p.

Określenie stopnia utraty zdolności zarobkowej.

§ 13.

Stopień utraty zdolności zarobkowej określa się, na razie, na podstawie „Instrukcji Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej dla komisyj wojskowo-lekarskich do badania inwalidów wojennych".

Jeżeli uszkodzenie zdrowia powstało nie z powodu służby wojskowej, lecz tylko z powodu niej uległo pogorszeniu, należy określić całkowitą utratę zdolności zarobkowej, spowodowaną tem cierpieniem, oraz określić osobno, jaka część utraty zdolności zarobkowej jest następstwem pogorszenia się cierpienia z powodu służby wojskowej.

Jeżeli stwierdza się kilka cierpień, z których jedne nie znajdują się w związku przyczynowym ze służbą wojskową inne zaś powstały, względnie pogorszyły się z powodu służby wojskowej, należy osobno określić utratę zdolności zarobkowej, wywołanej uszkodzeniem zdrowia, nieznajdującem się w związku ze służbą wojskową i osobno utratę zdolności zarobkowej, będącą następstwem uszkodzenia, powstałego z powodu służby wojskowej, względnie wskutek niej pogorszonego.

Jeżeli utrata zdolności zarobkowej jest następstwem kilku rodzajów uszkodzeń zdrowia, wówczas oblicza się jej stopień w sposób następujący:

Najpierw oznacza się procent utraty zdolności zarobkowej oddzielnie w odniesieniu do każdego rodzaju uszkodzenia, np.:

1) zupełna utrata kończyny górnej prawej (p. 61a instrukcji dla komisyj rewizyjno-lekarskich przy badaniu inwalidów wojennych) —70% utraty zdolności zarobkowej;

2) obniżenie ostrości wzroku obu oczu (vis 3/10) pkt. 21 instr. — 40% utraty zdolności zarobkowej;

3) zrównoważona wada serca (p. 40) — 25% utraty zdolności zarobkowej;

4) brak palca środkowego u lewej ręki (p. 68) — 10% utraty zdolności zarobkowej;

Następnie:

Zestawia się te odrębnie obliczone procenty w szereg:

1) 70% + 40% + 25% + 10%

i, o ile pierwszy wyraz tego szeregu wynosi przynajmniej 20% (a więc w wypadku, przewidzianym w pierwszym przykładzie), dodaje się do wyrazu 2-go 5%, do wyrazu 3-go dwa razy tyle, t. j. 10%, do 4-go — 3 razy po 5%, t. j. 15% i t. d. stale stosując dodawanie narastające piątki, wskutek czego otrzymuje się nowy szereg:

2) 70% + 45% + 35% + 25%

i odejmujemy procent, ustalony w pierwszym wyrazie, od najwyższego procentu utraty zdolności zarobkowej, t. j. od 100%, w celu tymczasowego ustalenia procentu pozostałej zdolności zarobkowej (w danym przykładzie 100% — 70% = 30%). Z kolei drugi wyraz nowego (2-go) szeregu (t. j. w danym przykładzie 45%), mnoży się przez tymczasowy procent pozostałej zdolności zarobkowej i otrzymany iloczyn dzieli się przez 100% (w danym przykładzie 45% × 30% : 100% = 13,5%) i cyfrę, wynikającą z tych działań, podstawia się w ustalonym nowym szeregu zamiast wyrazu 2-go, przez co otrzymuje się szereg 3-ci:

3) 70% + 13,5% + 35% + 25%.

Następnie ustala się tymczasowy nowy procent pozostałej zdolności zarobkowej, odejmując sumę 1-go i 2-giego wyrazu szeregu 3-go od 100% (w danym przykładzie 100% — 83,5% = 16,5%) i tak ustaloną pozostałością tej zdolności mnoży się trzeci wyraz i iloczyn dzieli się przez 100% w danym przykładzie 35% × 16,5% : 100% = 5.775%) i wynik działania podstawia się zamiast wyrazu 3-go (t. j, w danym przykładzie zamiast 35%), przez co otrzymuje się nowy szereg (4-ty):

4) 70% + 13,5% + 5,775% + 25%.

Następnie ustala się nowy procent pozostałej zdolności zarobkowej, odejmując od 100% — sumę wyrazu 1-go, 2-go, 3-go — w ostatnim szeregu (w danym przykładzie 100% — (70% + 13,5% + 5,775%) = 10,725%) i tym procentem tej zdolności mnoży się wyraz 4-ty szeregu i iloczyn dzieli się przez 100% (w danym przykładzie : 25% × 10,725% : 100% = 2.68125%), poczem wypadkową wstawia się w szereg zamiast wyrazu czwartego, przez co otrzymuje się nowy szereg wyrazów:

5) 70% + 13,5% + 5,775% + 2.68125% = 91.95625%, w zaokrągleniu 92%, którego suma wyraża ogólną utratę zdolności zarobkowej.

O ile utrata zdolności zarobkowej jest wynikiem kilku rodzajów uszkodzeń zdrowia, a pierwszy wyraz szeregu malejącego, t. j. procent utraty zdolności zarobkowej, spowodowany rodzajem najcięższego uszkodzenia, jest mniejszy, niż 20%, wykonuje się działanie analogicznie do wskazanego powyżej, lecz nie stosuje się dodawania narastającej piątki.

Zaoczne sporządzenie aktu rewizyjnego

§ 14.

Akt rewizyjno-lekarski może być sporządzony zaocznie tylko wtedy:

a) gdy przejazd danej osoby do właściwego referatu spraw inwalidów wojennych nie

jest wskazany ze względu na zły stan zdrowia, lub

b) gdy odbycie podróży spowodowałoby niepożądaną zmianę trybu leczenia.

Sposób sporządzania aktu rewizyjno-lekarskiego zaocznie odbywa się z zachowaniem postanowień zawartych w §§ 8 i 10.

Badanie osób przeznaczonych do rewizji lekarskiej przez komisję wojskowo-lekarską.

§ 15.

Osoby, względem których zostało wdrożone postępowanie rewizyjno-lekarskie, podlegają zbadaniu przez komisję wojskowo-lekarską przy referacie spraw inwalidów wojennych właściwego starostwa.

Komisje wojskowo-lekarskie. Terminy urzędowania i skład komisji.

§ 16.

Komisje wojskowo-lekarskie urzędują przy referatach spraw inwalidów wojennych starostw, wyznaczonych osobnem zarządzeniem Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, ogłoszonem w Monitorze Polskim Nr. 173, poz. 433 z dnia 30 lipca 1929 r.

W skład komisji wojskowo-lekarskiej wchodzą następujący członkowie: właściwy starosta, jako przewodniczący i dwóch lekarzy, z których jednego wyznacza właściwy D-ca O. K., drugiego właściwy starosta.

Terytorjalny zakres działania i miejsce urzędowania komisji wojskowo-lekarskiej określa wyżej podane zarządzenie.

Z odbytego posiedzenia komisji spisuje się protokół według wzoru Nr. 2. Chronologiczny zespół protokółów stanowi księgę protokółów.

Kolejność badania.

§ 17.

Przy badaniu osób przedstawionych komisji wojskowo-lekarskiej przysługuje pierwszeństwo najciężej poszkodowanym inwalidom i przybyłym z odległych okolic.

Obowiązki przewodniczącego komisji.

§ 18.

Przewodniczący komisji kieruje tokiem prac, stwierdza tożsamość osoby badanej, czuwa, aby orzeczenia i opinje wydawane były przez komisje zgodnie z odnośnemi przepisami.

Orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej.

§ 19.

Przewodniczący komisji oraz członkowie, po zapoznaniu się z danemi aktu rewizyjno-lekarskiego, odnoszącemi się do stanu zdrowia osoby badanej i po dokonaniu badania wydają orzeczenie, które ma być wpisane w dziale IV-ym listy rewizyjno-lekarskiej.

Orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej powinno zawierać:

1) imię i nazwisko, oraz stopień wojskowy osoby badanej,

2) dokładny opis stanu chorobowego z podaniem rozpoznania głównych objawów chorobowych,

3) stwierdzenie, czy cierpienie, względnie wyszczególnione cierpienia mają charakter stały, czy też mogą ulec zmianie i w ciągu jakiego czasu,

4) stwierdzenie, czy i w jakim stopniu zachodzi związek przyczynowy pomiędzy uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową i uzasadnienie tego twierdzenia,

5) określenie procentu utraty zdolności zarobkowej.

Orzeczenie ma być podpisane przez wszystkich członków komisji.

Przy określaniu: związku uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową, stopnia utraty zdolności zarobkowej i potrzeby opieki osób drugich należy używać następującej formuły:

a) uszkodzenie zdrowia stoi lub nie stoi w związku ze służbą wojskową, lub związek cierpienia ze służbą wojskową jest nieustalony — ponieważ (podać uzasadnienie),

b) utrata zdolności zarobkowej wynosi w myśl instrukcji dla badania inwalidów wojennych §.......... % na przeciąg .... miesięcy, lub na stałe, lub z ogólnej utraty zdolności zarobkowej wynoszącej na przeciąg .... miesięcy, na stałe .... % — służba wojskowa spowodowała ....%,

c) ze względu na stan zdrowia osoba badana wymaga lub nie wymaga szczególnej opieki osób postronnych na przeciąg .... miesięcy, na stałe.

UWAGA: Przy toczącem się postępowaniu rewizyjno-lekarskiem względem szeregowego niezawodowego służby czynnej, które w myśl obowiązujących przepisów, wydanych przez Min. Spraw Wojskowych, zatwierdza Dowódca O. K., prawomocne orzeczenie komisji rewizyjno-lekarskiej, co do istnienia, względnie nie istnienia związku przyczynowego cierpienia (kalectwa) ze służbą wojskową służy dla komisji wojskowo-lekarskiej, przewidzianej § 16 niniejszego zarządzenia, jako materjał wiążący do ustalenia ewent. wymiaru zaopatrzenia, za wyjątkiem tych wypadków, w których związek ten przy rozpatrywaniu go przez powiatowe władze administracji ogólnej ze względu na przedstawione przez nie dowody okaże się nieudowodnionym.

Uzupełniające badanie osób przeznaczonych do rewizji lekarskiej przez specjalistów i zakończenie odnośnych rewizyj.

§ 20.

Jeżeli członkowie komisji uważają dane aktu rewizyjno-lekarskiego, odnoszące się do stanu zdrowia osoby badanej, za niedostateczne, a sami nie mogą dokonać rozpoznania choroby, względnie wydać uzgodnionego orzeczenia, wówczas przewodniczący zarządza skierowanie tej osoby do odpowiedniego zakładu leczniczego celem uzupełniającego badania.

W tym wypadku dział IV listy rewizyjno-lekarskiej pozostaje niewypełniony, a lekarze komisji winni stwierdzić konieczność przeprowadzenia uzupełniającego zbadania z wyszczególnieniem zakładu, w którym badanie ma być przeprowadzone i wpisać to w dziale V (uwagi) listy rewizyjno-lekarskiej.

Takie zarządzenie komisji powinno być stwierdzone podpisami członków.

Wypełnienie działu IV listy rewizyjno-lekarskiej w sposób określony w § 19 następuje po otrzymaniu orzeczenia z zakładu leczniczego.

Votum separatum.

§ 21.

Jeżeli który z członków komisji nie zgadza się z orzeczeniem, wydanem przez pozostałych członków, ma prawo żądać, aby oddzielne jego zdanie (votum separatum) zostało wpisane do listy rewizyjno-lekarskiej w dziale (uwagi).

Odsyłanie akt rewizyjno-lekarskich po posiedzeniu komisji.

§ 22.

Akta rewizyjno-lekarskie osób zbadanych przez komisje i osób, przeznaczonych do uzupełniającego zbadania (§ 20), pozostają w referacie spraw inwalidów wojennych starostwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby badanej.

Przesyłanie do izb skarbowych wyciągów z orzeczeń kom. woj. lek.

§ 23.

W celu przyznania, wymierzenia i wypłaty zaopatrzenia inwalidzkiego osobom, u których w postępowaniu rewizyjno-lekarskiem stwierdzono uszkodzenie zdrowia, pozostające w związku ze służbą wojskową i powodujące conajmniej 15% utraty zdolności zarobkowej, referat spraw inwalidów wojennych właściwego starostwa sporządza wyciąg z orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej według wzoru Nr. 3 i przesyła do odnośnej izby skarbowej.

Zawiadomienie zainteresowanych o treści orzeczenia komisji.

§ 24.

O treści orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej ma być osoba zbadana powiadomiona przez właściwe starostwo — zawiadomieniem, sporządzonem w/g wzoru Nr. 4.

Przeprowadzenie postępowania rewizyjno-lekarskiego względem chorych umysłowo.

§ 25.

Postępowanie rewizyjno-lekarskie względem umysłowo-chorych może być przeprowadzone po stwierdzeniu przez lekarza psychjatrę choroby umysłowej.

Umysłowo chorzy nie stają osobiście przed komisją wojskowo-lekarską. Komisja ta wydaje orzeczenie zaocznie tylko na podstawie wywiadu, załączonego do aktu (według wzoru Nr. 5) i na podstawie aktu rewizyjno-lekarskiego.

Przeprowadzenie rewizji lekarskiej względem osób zamieszkałych zagranicą.

§ 26.

Postępowanie rewizyjno-lekarskie względem osób, zamieszkałych zagranicą przeprowadza się zgodnie z instrukcją, ogłoszoną w „Monitorze Polskim“ Nr. 82 z 1924 r., poz. 230, z tą zmianą, że konsulaty kierują materjał przedrewizyjny do komisji wojskowo-lekarskiej przy Referacie Spraw inwalidów wojennych starostwa grodzkiego Warszawa-południe.

Komisja wojskowo-lekarska na podstawie przesłanego materjału wydaje zaocznie swe orzeczenie, poczem wymieniony referat załatwia dalsze czynności w myśl niniejszych przepisów.

WZÓR Nr. 1.

Starostwo w . . . . . .

LISTA REWIZYJNO-LEKARSKA.

Dział I-szy. Dane ewidencyjne.

1. Nazwisko i imię.
2. Stopień wojskowy.
3. Imię i nazwisko rodziców.
4. P. K. U., względnie oddział macierzysty.
5. Miejsce zamieszkania (wieś, gmina, powiat).
6. Rok i miejsce urodzenia.
7. Stan (kawaler, żonaty, wdowiec).
8. Zawód (stanowisko) w stanie cywilnym.

9. przebieg służby w armji polskiej, wzgl. w armjach zaborczych.

Od do lat m. dn.

Razem

Podpis.

UWAGA: O ile nie wypełniono wszystkich rubryk, podać przyczynę tego, względnie zaznaczyć, które rubryki wypełniono tylko na podstawie zeznań badanego.

Dział II. Świadectwo lekarskie.

1. Stopień wojskowy, nazwisko i imię . . .
2. Opisanie stanu chorobowego (rozpoznanie choroby i jej główne objawy):
a) na podstawie badania lekarza referatu . .
b) na podstawie badanie specjalisty . . . .
3. Okoliczności, wśród których cierpienie powstało. Czy przed wstąpieniem do wojska, czy w czasie służby wojskowej. Czy cierpienie, względnie pogorszenie cierpienia, istniejącego już przed wstąpieniem do wojska, uważać należy na bezpośrednie następstwo właściwości służby wojskowej, w jakim stopniu i dlaczego, wreszcie wyszczególnić wszystkie okoliczności, które mogą rzucić światło na przyczynę powstania cierpienia (samouszkodzenie, zakażenie chorobami infekcyjnemi w czasie epidemji i t. p.). Na jakiej podstawie lekarz opiera swe twierdzenie co do przyczyny i czasu powstania cierpienia (kalectwa), czy opiera je na podstawie ksiąg lekarskich i notatek szpitalnych, czy też wreszcie na samych tylko twierdzeniach badanego.
4. Poprzednie rewizje (wyszczególnić, kiedy i w jakim celu i z jakim wynikiem osoba badana była poddawana już poprzednio rewizji lekarskiej).
5. Opinja lekarska. Czy przez uszkodzenie zdrowia, stwierdzone u osoby badanej ucierpiała jej zdolność do zarobkowania i na jak długi okres czasu (określić % i przytoczyć § instrukcji).
6. Wniosek lekarza wystawiającego świadectwo lekarskie.

Postawić wniosek na wdrożenie, względnie niewdrożenie postępowania rewizyjnego.

Imię i nazwisko lekarza referatu.

(Pieczęć Starostwa).

WZÓR Nr. 2.

Starostwo w . . . . . .

PROTOKÓŁ

Komisji wojskowo-lekarskiej.

odbytej w dniu . . . r. . . . . w . . . .

Skład komisji:

Przewodniczący . . . .

Lekarz . . . .

Lekarz . . . .

Komisji poddano następujące osoby z następującym wynikiem:

L. p.	Imię i nazwisko	stopień wojskowy	miejsce zamieszk.	opis stanu choroby i formuły orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej
1)				a) opis stanu choroby b) uszkodzenie zdrowia stoi lub nie stoi w związku ze służbą wojskową, lub związek cierpienia ze służbą wojskową jest nieustalony — ponieważ (podać uzasadnienie). c) utrata zdolności zarobkowej wynosi w myśl instrukcji dla badania inwalidów wojennych § . . . . . . % na przeciąg . . . . miesięcy, lub na stałe lub, z ogólnej utraty zdolności zarobkowej, wynoszącej na przeciąg . . . miesięcy, na stałe . . . . % — służba wojsk. spowodowała . . . . %. d) ze względu na stan zdrowia osoba badana wymaga lub nie wymaga szczególnej opieki osób postronnych na przeciąg . . . mies., na stałe.
2)				
3)				

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

Dział III. Oświadczenie Kierownika Referatu Spraw Inwalidów Wojennych.

Na podstawie jakich dokumentów stwierdza się, że cierpienie (kalectwo) powstało w związku ze służbą wojskową, względnie uległo pogorszeniu wskutek tejże służby.

Jaki jest powód poddania badaniu rewizyjno lekarskiemu osoby, zgłaszającej roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego.

Dział IV. Orzeczenie i opinja wojskowo-lekarskiej komisji rewizyjnej.

Imię, nazwisko i stopień wojskowy badanego . . . .

Przedstawiony komisji wojskowo-lekarskiej w dniu . . . . . .

Opis stanu chorobowego z podaniem rozpoznania głównych objawów chorobowych. . . . .

Stwierdzenie, czy cierpienie, względnie poszczególne cierpienia mają charakter stały, czy też mogą ulec zmianie i w ciągu jakiego czasu . . . .

Stwierdzenie (i uzasadnienie stwierdzenia) związku uszkodzenia ze służbą wojskową (wpisać przepisaną formułę) . . . .

Procent utraty zdolności zarobkowej (wpisać formułę przepisaną) . . . .

Czy zachodzi, względnie nie zachodzi taki stopień niedołęstwa, że badany potrzebuje stale szczególnej opieki osób postronnych (wpisać formułę przepisaną) . . . .

Imiona i nazwiska lekarzy . . . . . .

Imię i nazwisko przewodniczącego komisji:

Dział. V. Uwagi

Zarządzenie dodatkowego badania w zakładzie leczniczym.

Votum separatum.

Prośba osoby badanej, zgłoszona przewodniczącemu komisji, ...

WZÓR Nr. 3.

Starostwo (referat spraw inwalidów wojennych)

w . . . .

L. p. aktu zawierającego orzeczenie.

WYCIĄG

z aktu zawierającego orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej z dnia . . . . 19 . . .

1. Nazwisko i imię inwalidy . . . . .
2. Urodzony dnia . . . .
3. Przynależny do . . . . miejscowość, gmina, powiat.
4. Miejsce zamieszkania . . . . . .
5. P. K. U. . . . .
6. Data zwolnienia z czynnej służby . .
7. Do jakiego czasu przysługiwało (otrzymał) uposażenie czynne . . . .
8. Data i miejsce (urząd) zgłoszenia po raz pierwszy roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego . . . .
9. Data i liczba sporządzenia poprzedniego wyciągu, oraz liczba porządkowa poprzedniego aktu . . . .
10. Czy inwalida stawił się w oznaczonym terminie do ponownego badania wojskowo-lekarskiego, w przeciwnym razie, czy swoje niezgłoszenie się usprawiedliwił . . . . . .
11. Orzeczenie wojskowo-lekarskiej komisji opiewa . . . .
12. Na jaki czas przysługuje mu prawo do dodatku na pielęgnację. . . . . . .

(data i pieczęć) (Podpis Starosty)

UWAGA: w rubryce 11 i 12 wpisać formuły orzeczenia.

WZÓR Nr. 4.

Starostwo (referat spraw inwalidów wojennych)

w . . . .

L. dz. . . . . . .

ZAWIADOMIENIE

Do

. . . .

Starostwo powiatowe (grodzkie) w . . . zawiadamia Pana (Panią), że komisja Wojskowo-Lekarska wydała, na podstawie wyników odnośnego badania, dnia . , ... następujące orzeczenie:

1) opis stanu chorobowego z podaniem rozpoznania głównych objawów,

2) formuła w sprawie związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową — wraz z uzasadnieniem orzeczenia,

3) formuła w sprawie procentów utraty zdolności zarobkowej:

4) formuła w sprawie potrzeby opieki osób postronnych.

Starostwo zwraca uwagę, że czas ważności orzeczenia, podanego powyżej, rozpoczyna się z dniem . . . ., a kończy się z dniem . . . . . .

Wyciąg z aktu rewizyjno-lekarskiego został przesłany Izbie Sbarbowej w . . . . . za L: . . . . . dn. . . . . . .

Prawo odwołania się od orzeczenia Komisji Wojskowo-Lekarskiej do Inwalidzkiej Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Wojewódzkim w . . . . . . (przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej) przysługuje Panu (Pani) w przeciągu 60 dni od daty podpisania przez Pana (Panią) dowodu doręczenia założonego poniżej.

. . . . dnia . . 192 . . r.

(Podpis Starosty)

. . . .

(perforacja)

Zawiadomienie Starostwa w . . . . . z dn. . . . . . . Lą . . . . . . o treści orzeczenia Komisji Wojskowo-Lekarskiej z dnia . . . . . . Otrzymałem dnia . . . . . .

(Podpis)

WZÓR Nr. 5.

Dnia . . 19 . . r.

Starostwo ref. spraw inwalid. wojen.

w . . . .

Do

. . . . .

w . . . . .

Starostwo w . . . . uprasza (poleca nadesłać) odpowiedź na następujące pytania na zasadzie wywiadu u osób zaufanych (krewnych, znajomych, sąsiadów i t. p.) co do stanu psychicznego poniżej wymienionej osoby z czasów przed jej wstąpieniem do służby wojskowej.

(Podpis Starosty).

WYWIAD

W sprawie . . . . ur. w roku . . . zamieszkałego ostatnio w . . . . .

1) Czy chorował na chorobę nerwową lub umysłową, na jaką, kiedy jak długo? Czy był w jakim zakładzie dla nerwowo lub umysłowo chorych, którym, kiedy, jak długo i z jakim wynikiem?

2) Czy nie uchodził za głupiego? Jak się głupota jego przejawiała?

3) Czy chorował na padaczkę, lub wogóle napady drgawek? Od jakiego czasu (jak często miewał napady?).

4) Czy był pijakiem? Co pił najczęściej, w jakiej ilości? Jak znosił alkohol, jak zachowywał się w stanie pijanym?

5) Czy nie doznał kiedy urazu głowy? Jakiego? Jakie były następstwa? Czy był w leczeniu szpitalnem, kiedy, gdzie i jak długo?

6) Czy przechodził choroby weneryczne, kiedy i jakie?

7) Wiek i zawód rodziców, w razie śmierci, na jaką chorobę umarli?

8) Ilość rodzeństwa, ich wiek, zawód, stan zdrowia, względnie przyczyny śmierci zmarłych?

9) Czy w rodzinie istniały choroby nerwowe lub umysłowe, pijaństwa, samobójstwa napady drgawek? Czy nie było dziwaków, prostytutek, przestępców?

10) Jak rozwijał się umysłowo i fizycznie, kiedy nauczył się chodzić i mówić? Jakie przechodził wogóle choroby?

11) Czy chodził do szkoły? czy nauczył się czytać i pisać? Jakie wógóle robił postępy?

12) Jakie było usposobienie chorego? Czy miał złe przyzwyczajenia? Czy miał zatargi z otoczeniem lub władzami? Czy był administracyjnie lub sądownie karany?

13) Zawód chorego? Czy był dobrym pracownikiem? Czy nie zmieniał często zawodu lub pracodawcy?

14) Czy jest żonaty? Czem zajmuje się żona? W razie jej śmierci, na co zmarła? Ile miał dzieci, ile z nich żyje, ile zmarło, na jaką chorobę, w jakim wieku? Czy żona rodziła, ewentualnie ile razy?

15) Co jeszcze godnego uwagi zauważono?

Podpis udzielającego odpowiedzi.

(Podpis kierownika urzędu, albo kierownika zakładu, albo innej osoby).

(Pieczęć Starosty).

Poz. 437 Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 30 lipca 1929 roku w przedmiocie likwidacji. (maj. Sartawice).

Poz. 438. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 30 lipca 1929 r. (nieruch. Morsk, Mniszek, Czaple i Dzikowo).

z 2 sierpnia Nr. 176 Rok 1929

Poz. 439. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

z 3 sierpnia Nr. 177 Rok 1929

Poz. 440. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 lipca 1929 r., w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie zwinięcia ekspozytur celnych w Jawniunach i Duksztach.

z 5 sierpnia Nr. 178 Rok 1929

Poz. 441. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lipca 1929 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Uhrynicze w powiecie Kamień-Koszyrskim, województwie poleskiem—(na Pniewo).

z 6 sierpnia Nr. 179 Rok 1929

Poz. 442. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 27 lipca 1929 r. w sprawie terytorjalnych ograniczeń w wykonywaniu przemysłu okrężnego w Województwie Poznańskiem.

z 7 sierpnia Nr. 180 Rok 1929

z 8 sierpnia Nr. 181 Rok 1929

Poz. 443. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 444. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 445. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1929 o odebraniu debitu czasopismu „Raboczij Narodnego Pitanja“.

z 9 sierpnia Nr. 182 Rok 1929

Poz. 446. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

z 10 sierpnia Nr. 183 Rok 1929

Poz. 447. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1929 roku, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

z 12 sierpnia Nr. 184 Rok 1929

z 13 sierpnia Nr. 185 Rok 1929

Poz. 448. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 maja 1929 r., zawierające instrukcję dla położnych.

Na podstawie art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 316) zarządzam co następuje:

I. Obowiązki ogólne.

§ 1.

Położna, uprawniona do wykonywania zawodu w myśl art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 316), przed rozpoczęciem praktyki winna zarejestrować się u właściwego lekarza powiatowego, okazując dyplom z ukończenia szkoły położnych oraz poświadczenie obywatelstwa, względnie pozwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych na wykonywanie zawodu.

§ 2.

Przy rejestracji winna położna okazać lekarzowi powiatowemu swoje narzędzia pracy. Winna również nabyć u niego 1 egzemplarz „dziennika położnej" oraz 1 egzemplarz niniejszej instrukcji, z przepisami której winna dokładnie zapoznać się i ściśle się do nich stosować.

§ 3.

O każdej zmianie miejsca zamieszkania oraz o zaprzestaniu stałem lub czasowem praktyki położna winna zawiadomić lekarza powiatowego w terminie do 7-iu dni.

§ 4.

Położna winna wypełniać wszelkie urzędowe polecenia lekarza powiatowego: przesyłać żądane sprawozdania, dawać wszelkie wyjaśnienia, okazywać dla kontroli narzędzia pracy, dziennik oraz wszelkie inne wykazy, jakie będą zarządzone.

Położna winna donieść o każdym porodzie urzędnikowi stanu cywilnego w tych miejscowościach, gdzie jest to wymagane na podstawie obowiązujących tam przepisów.

§ 5.

Położna winna dbać o stałe uzupełnianie wiedzy, nabytej w szkole, pracować zgodnie z zasadami nauki i higjeny oraz zwalczać wszelkie przesądy.

§ 6.

Położna winna na wezwanie lekarza powiatowego stawić się u niego dla skontrolowania jej wiadomości oraz, zgodnie z obowiązującemi przepisami, odbywać kursy przeszkolenia w terminie i miejscu, przez niego wskazanych.

§ 7.

W życiu prywatnem położna winna dbać o jaknajwiększą czystość osobistą, czystość swego mieszkania i otoczenia.

Położna winna w pracy przestrzegać zasad etyki zawodowej zarówno do lekarzy i koleżanek, jak i korzystających z jej pomocy kobiet, nie zdradzając powierzonej jej tajemnicy, z wyjątkiem lekarza ordynującego i lekarza powiatowego (patrz § 32) oraz rozpraw sądowych i na żądanie sądów.

II. Narzędzia pracy i leki, które położna winna posiadać.

§ 8.

Położna winna posiadać następujący komplet narzędzi: irygator metalowy (emaljowany) lub szklany lub też gumowy.

2 kanki szklane pochwowe,
2 kanki stolcowe,
sterylizator,
cewnik kobiecy metalowy i gumowy,
cewnik dziecięcy gumowy,
worek gumowy do lodu,
zapas tasiemek pępowinowych,
nożyczki pępowinowe z zaokrąglonemi końcami,
wziernik pochwowy (używać można tylko do tamponowania przy znacznych krwotokach),
2 pincety Kocher'a (używać tylko w razie nagłej potrzeby dla uciskania pępowiny),
2 termometry (1 maksym. i 1 kąpielowy),
miareczkę szklaną na 50 cm. sz.
kroplomierz oczny,
centymetr,
3 szczotki do rąk,
pilnik do paznokci,

nożyczki do paznokci,
nożyczki zwyczajne do krajania opatrunków,
2 ręczniki,
2 czepki,
obszerny fartuch lekarski,
szpryczka Record'a a 2 cm^3 (do injekcyj na zlecenie lekarza).

Innych narzędzi nie wolno posiadać ani używać.

Narzędzia winny być w porządku i czysto utrzymane, przed i po każdem użyciu odkażone i zawsze zdatne do użytku.

§ 9.

Położna winna posiadać następujące środki lecznicze i odkażające:

proszki sporyszu a 0,6,
nalewkę opjum 5,0,
nalewkę kozikową na eterze (krople walerjanowe),
krople Hoffmana,
olej kamforowy 10% w ampułkach—4 amp.,
1% roztwór octanu srebra w ciemnej buteleczce lub 10%-wy roztwór protargolu (jeżeli mętny, należy zmienić),
nalewkę 10% jodu,
płyn Burowa,
lysol,
nadmanganjan potasu,
kwas borny,
pastylki sublimatu a 1,0.
wazelinę lub lanolinę w tubie (używać tylko dla dziecka).

Oprócz powyższych środków winna położna posiadać zapas waty hygroskopijnej oraz gazę wyjałowioną.

Do mycia rąk poleca się używanie roztworu mydła zielonego w spirytusie.

Środki powyższe winny być w dobrym stanie, dobrze przechowywane, płyny w buteleczkach ze szklanemi (szlifowanemi) korkami, czytelnie oznaczone. Środki trujące winny być widocznie oznaczone, mieć napis: „trucizna“ oraz winny być zawsze zaraz po użyciu wkładane do walizeczki.

Innych środków nie wolno położnej posiadać ani stosować.

§ 10.

Położna udając się na wezwanie, winna wyliczone w §§ 8 i 9 narzędzia i środki mieć ze sobą ułożone we wzorowym porządku w skrzynce lub walizeczce.

Do skrzynki lub walizeczki nie wolno wkładać narzędzi po ich użyciu, zanim nie zostaną dokładnie oczyszczone i odkażone. Nie wolno również kłaść do niej brudnego fartucha, czepka oraz ręczników. Przedmioty te po użyciu należy przechować oddzielnie w nieprzemakalnym woreczku, który może być przytroczony do skrzynki (walizeczki).

Wzór skrzynki zostanie ustalony oddzielnie.

§ 11.

Oprócz wskazanych narzędzi i środków winna położna zawsze mieć w skrzynce (walizeczce) szkolny podręcznik położnictwa, swój dziennik, notatnik oraz wieczne pióro, względnie ołówek anilinowy.

§ 12.

Sposobu używania narzędzi, oczyszczania ich i odkażania oraz miejsca ich w skrzynce (walizeczce) nie powinna położna dowolnie zmieniać. Winna ona przytem stosować te zasady i ten porządek postępowania z któremi zapoznała się w szkole lub na kursach przeszkolenia.

Położna winna pamiętać, iż każde najdrobniejsze odchylanie od tych zasad oraz zaniedbanie pozornie mało znaczącej czynności w ogólnym porządku postępowania z narzędziami, środkami i wogóle wszelkiemi przedmiotami, mającemi zastosowanie w jej praktyce, może spowodować poważne niebezpieczeństwo dla matki i dziecka.

III. Stosunek do ciężarnej, rodzącej, położnicy i dziecka

§ 13.

Położna winna być gotowa każdej chwili, tak w dzień, jak i w nocy, do niesienia pomocy potrzebującym jej w imię zasady, że dobro każdej chorej powinno być najważniejszym jej obowiązkiem.

§ 14.

Położna może odmówić udzielenia pomocy tylko w następujących przypadkach:

a) kiedy sama jest obłożnie chora, lub gdy w mieszkaniu jej jest osoba, chora na chorobę zakaźną,

b) kiedy została już powołana do innej rodzącej, względnie osoby, potrzebującej nagłej pomocy, oraz

c) o ile ma w opiece chorą z gorączką połogową.

§ 15.

Położnej nie wolno odmówić niesienia pomocy ze względu na niezamożność, różnice wyznaniowe, czy narodościowe.

Nie wolno również położnej odmówić udzielania pomocy kobietom, dotkniętym chorobami odrażającemi.

§ 16.

Położnej nie wolno dla jakichkolwiek względów opuszczać kobiety rodzącej, a również położnicy bez dania zastępczyni i bez zgody na to rodzącej, względnie położnicy. Opuszcza rodzącą względnie położnicę tylko po przybyciu

zastępczyni, przyczem położnicę opuścić może bez zastępczyni tylko w przypadku, przewidzianym w ust. 2 § 30 niniejszej instrukcji.

§ 17.

Zachowanie się położnej względem ciężarnej, rodzącej i położnicy winno być równe, nacechowane cierpliwością i wyrozumiałością oraz łagodne i uspakajające.

Położnej nie wolno, nawet na zapytanie ciężarnej, rodzącej lub położnicy, opowiadać o możliwych powikłaniach ciąży, porodu, czy połogu.

W przypadku, gdy zachodzi rzeczywiste niebezpieczeństwo, położna nie powinna zdradzać własnego niepokoju, winna natychmiast zawezwać, względnie zażądać lekarza, uspokoić cierpiącą i domowników, zastosowując całą swoją umiejętność w odsunięciu niebezpieczeństwa do przybycia lekarza.

Po przybyciu lekarza położna winna umiejętnie i zwięźle objaśnić go o stanie chorej, poczem, gdy on przystąpi do wykonywania swoich czynności, winna usunąć się na drugi plan, jedynie ściśle wykonywując jego zlecenia.

W stosunku do lekarza położna winna powstrzymać się od udzielania rad lub wyrażania wątpliwości czy też krytyki o jego postępowaniu. Nie wolno również położnej krytykować zarządzeń lekarza wobec opiekowanej lub jej otoczenia, lecz odwrotnie winna ona dbać o to, żeby zlecenia jego zostały ściśle wykonane.

IV. Co ma czynić położna przy udzielaniu porady, względnie pomocy ciężarnej, rodzącej lub położnicy.

§ 18.

Położna winna pamiętać, iż należyta opieka nad ciężarną w większości przypadków stanowi o pomyślnem rozwiązaniu, o zdrowiu, a często i życiu matki i dziecka.

To też w interesie nietylko ciężarnej, lecz i w swoim własnym winna położna starać się o to, ażeby ciężarne zgłaszały się do niej jak najwcześniej.

§ 19.

Położna winna udzielić ciężarnej wyczerpujących wskazówek w zakresie higjeny ciąży, a mianowicie:

A. Pouczyć ją, ażeby dbała o sprawne funkcjonowanie narządów, wydalających z organizmu niepotrzebne i szkodliwe produkty (nerki, skóra, jelita i płuca). Nerki — sprawność czynności kontrolować należy przez regularne badanie moczu; skóra — dla podniesienia jej czynności stosować należy częste kąpiele; jelita — dbać o normalne wypróżnienia; płuca — dbać o jaknajlepsze ich przewietrzanie przez utrzymywanie stale czystego powietrza w mieszkaniu, spanie przy otwartych oknach oraz częste spacery.

B. Zwrócić baczną uwagę ciężarnej na sposób odżywiania się oraz na znaczenie tej sprawy dla rozwoju płodu. Pokarmy, które przyjmuje ciężarna, winny zawierać wszystkie składniki, niezbędne dla budowy rozwijającego się płodu (kości, mięśnie, mózg i t. p.). Przeto w pokarmach winno być dużo mleka, jarzyn i owoców, produktów mącznych, wody (5—6 szklanek dziennie), natomiast mięsa mało lub wcale. Kawa i mocna herbata winny być unikane, alkohol zupełnie zabroniony.

C. Pouczyć ciężarną o ważnem znaczeniu dla narządu trawienia zębów, o konieczności przyprowadzenia ich do porządku i o należytem ich utrzymywaniu.

D. Zwrócić uwagę ciężarnej na nieprzemęczanie się pracą fizyczną i umysłową, na dostateczną liczbę godzin na dobę snu (8), na ćwiczenia fizyczne (spacer), o ile ma ich zamało.

E. Zalecić noszenie wolnego, wygodnego ubrania (spódnice na szelkach, nie używać podwiązek, obuwie na niskich obcasach i t. p.).

F. Wreszcie specjalną uwagę ciężarnej zwrócić na stan piersi i brodawek—podtrzymywanie piersi, gdy zaczynają ciążyć (specjalne napierśniki) oraz zaopiekowanie się brodawkami w drugiej połowie ciąży.

Udzielając przyjętych w nauce wskazówek i pouczeń, winna położna równocześnie zwalczać umiejętnie wszelkie przesądy.

§ 20.

Winna również położna uświadomić ciężarną o konieczności przygotowania zawczasu przedmiotów, które będą potrzebne przy porodzie i połogu oraz dla dziecka (miednice, wiadra, zapas czystej bielizny, cerata na łóżko, podkłady, wyprawka dla dziecka, wanienka do kąpieli i t. p.).

§ 21.

Położna winna nauczyć ciężarną, jak ma naszykować pokój, w którym ma zamiar odbyć poród i połóg (dobre oświetlenie, dużo powietrza, najniezbedniejsze tylko meble i t. p).

§ 22.

Położna winna skierować ciężarną do lekarza, względnie zawezwać go w razie choroby ciężarnej, lub:

a) gdy spostrzeże nieprawidłową budowę dróg rodnych, w szczególności, gdy podejrzewa zwężenie miednicy,

b) gdy u ciężarnej pojawiły się krwotoki,

c) gdy ciężarna uprzednio już roniła,

d) gdy wystąpią znaczne obrzęki nóg lub części płciowych,

e) gdy poród jest niewczesny,

f) w razie śmierci ciężarnej.

§ 23.

Położna, zawezwana do rodzącej, winna przebrać się, umyć ręce oraz naszykować narzędzia pracy, sprawdzając, czy w jej skrzynce, względnie walizeczce są wszystkie przedmioty i środki, w § 8—11 wymienione.

Po przybyciu na miejsce, o ile na to pozwala czas, położna winna sprawdzić dokładnie, czy pokój jest należycie urządzony, czy łóżko należycie ustawione (twarzą do światła), usuwa domowników, poleca rodzącej oddać mocz i daje lewatywę, przewietrza pokój, czysto i w odpowiedni sposób, jak ją uczono, zaściela łóżko, przebiera rodzącą w czystą bieliznę, obmywszy ją przedtem nad balją, odkaża części rodne, myje ręce zawsze tylko wodą bieżącą, szykuje narzędzia i płyny dezynfekcyjne, kąpiel dla dziecka oraz bieliznę dla niego i t. p.

§ 24.

Przed przystąpieniem do toalety i odkażania zewnętrznych części rodnych rodzącej winna położna: wymyć ręce w ciepłej bieżącej wodzie z mydłem i szczotką, przywdziać czysty fartuch i czepek i następnie przystąpić do należytego odkażenia rąk według zasad, otrzymanych w szkole.

§ 25.

Przed przystąpieniem do badania wewnętrznego, w razie gdy zachodzi konieczność zastosowania go, winna położna ponownie starannie odkazić ręce.

Badanie wewnętrzne winno być stosowane jaknajrzadziej, tylko gdy zachodzi rzeczywista jego potrzeba, z zachowaniem wszelkich ostrożności i według wskazówek, otrzymanych w szkole.

O ile poród odbywa się pod opieką lekarską, położna wcale nie bada, chyba na specjalne zlecenie lekarza. O ile lekarz opuszcza na pewien czas rodzącą, położna zapytuje, czy ma badać w jego nieobecności, np. po odejściu wód płodowych i stosuje się do jego zleceń.

§ 26.

Położnej nie wolno stosować żadnych zabiegów, ani też leków, celem przyspieszenia porodu.

§ 27.

W czasie porodu położna winna zawezwać lekarza w następujących przypadkach:

a) zawsze, gdy rodząca tego życzy sobie,
b) gdy położenie płodu jest nieprawidłowe, pośladkowe lub twarzyczkowe,
c) przy wypadnięciu nóżki, rączki lub pępowiny,
d) gdy wskutek wąskiej miednicy główka płodu nie posuwa się prawidłowo,
e) w razie nieprawidłowych, zbyt częstych t. zw. tężcowych lub zbyt słabych bólów porodowych, powodujących nadmierne przewlekanie się porodu,
f) gdy tony serca płodu stają się słabe lub nieprawidłowe,
g) w razie krwotoku,
h) przy przodowaniu łożyska,
i) gdy w 2 godziny po urodzeniu dziecka pozostają w macicy łożysko lub błony płodowe,
k) gdy nastąpi rozdarcie krocza,
l) gdy poród jest wielopłodowy,
m) gdy płód jest zniekształcony,
n) w razie wystąpienia u rodzącej jakichkolwiekbądź groźnych objawów lub w razie jej śmierci,
o) w razie, gdy istnieje podejrzenie na wystąpienie rzucawki,
p) w razie stwierdzenia oderwania kończyny lub główki dziecka.

§ 28.

Po urodzeniu się dziecka położna winna natychmiast obetrzeć mu oczy watką, zwilżoną w rozczynie kwasu bornego i następnie wpuścić do każdego oka po 1 kropli i 1 %-wego rozczynu octanu srebra lub 10 %-wego protargolu.

Pępowinę przewiązywać należy wyjałowionemi tasiemkami i przeciąż odkażonemi nożyczkami.

Kąpać dziecko należy w wodzie nagrzanej do 35° C (zamiast kąpieli można obetrzeć ciało jego z mazi wazeliną, względnie lanoliną), następnie uważnie obejrzeć i zważyć.

§ 29.

Jeżeli w godzinę po urodzeniu się dziecka łożysko nie odejdzie, nie pociągać za pępowinę, lecz zastosować wygniatanie sposobem Credé.

Po odejściu łożyska i błon płodowych dokładnie je obejrzeć, sprawdzając, czy odeszły całkowicie.

Łożyska i błon nie wyrzucać do ustępu, ani też śmietnika, lecz spalić lub zakopać.

§ 30.

Po zakończeniu porodu położna winna uważnie obejrzeć krocze, poczem opłókuje srom rozczynem dezynfekcyjnym, uważając, by płyn nie przenikał nic do pochwy, zakłada wyjałowiony wkład i zmienia pościel i bieliznę położnicy. Następnie starannie odczyszcza i odkaża narzędzia.

Jeżeli w ciągu 2 — 3 godzin po zakończeniu porodu nie zajdzie nic nienormalnego (przedewszystkiem krwawienie), wówczas położna może oddalić się.

Położna winna specjalnie zwrócić uwagę położnicy na karmienie dziecka, zapoznając ją z objawami rozwoju czynności piersi, z tem, jak i ile razy na dzień należy dziecko karmić, z prawidłowem przybywaniem dziecka na wadze i t. p.

Położna winna zalecać matce bezwzględnie karmienie dziecka piersią. W razie zaś jakichkolwiekbądź trudności z karmieniem żądać, aby zwróciła się do lekarza.

§ 31.

W okresie połogu winna położna zawezwać lekarza, względnie żądać zawezwania go w następujących przypadkach:

a) w razie wynicowania macicy,

b) w razie krwotoku,

c) w razie stwierdzenia wad rozwojowych u dziecka,

d) w razie występowania u dziecka objawów zapalenia spojówek,

e) w razie stwierdzenia jakichkolwiek zmian w prawidłowym przebiegu połogu,

f) w razie podniesienia się ciepłoty ciała u położnicy wyżej 37° C. przez kilka dni, o czem następnie winna zawiadomić lekarza powiatowego.

§ 32.

Położna winna donieść lekarzowi powiatowemu o każdym przypadku poronienia, komunikując mu, o ile nie było ono samoistne, przez kogo było dokonane i na skutek jakiego zabiegu nastąpiło.

§ 33.

W razie naruszenia postanowień niniejszego rozporządzenia w stosunku do winnych położnych znajdują zastosowanie sankcje karne, przewidziane w art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 316).

§ 34.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 14 sierpnia Nr. 186 Rok 1929

Poz. 449. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 9.VIII 1929 r. w przedmiocie likwidacji (dobra rycerskie Stary Tomyśl).

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

Nr. 12. z 15 czerwca 1929 r.

Okólnik Nr. 1477/II. A/29 w sprawie kar, wymierzanych za nielegalny wyszynk alkoholu.

Do wszystkich sądów i urzędów prokuratorskich.

Ze strony władz administracyjnych nadchodzą liczne zażalenia na działalność władz sądowych w związku ze ściganiem i karaniem nielegalnej sprzedaży napojów spirytusowych (art. 90 i nast. u. k. s.). Powolność postępowania w tych sprawach i wymiar kary, orzekanej przez sądy w większości wypadków poniżej najniższego wymiaru kary, przewidzianego w ustawie, utrudniają zwalczanie tego rodzaju przestępstw, posiadających podstawowe znaczenie dla stosunków bezpieczeństwa publicznego i zdrowotności społecznej, ponadto zaś przyczyniających dotkliwe straty materjalne Skarbowi Państwa.

Z powyższych powodów przypominam wszystkim władzom sądowym konieczność ścisłego przestrzegania przepisów ustawowych co do granic wymiaru kary, zwracając uwagę szczególnie na okoliczność, iż od stosowania kary na wolności, przewidzianej w art. 90 u. k. s., można odstąpić jedynie w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie. Ponadto polecam traktowanie tego rodzaju spraw karnych jako szczególnie pilnych z uwagi na konieczność możliwie natychmiastowej reakcji karnej w walce z tem złem społecznem, jakiem jest plaga alkoholizmu.

Warszawa dnia 1 czerwce 1929 r.

Nr. 13. z 1 lipca 1929 r.

Okólnik Nr. 1481/I.U./29 w sprawie wykonywania przepisów dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. o fundacjach i o zatwierdzaniu darowizn i zapisów (Dz. Praw P. P. Nr. 15, poz. 215).

Do wszystkich P. P. Prezesów sądów oraz P. P. notarjuszów na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Kierując się postanowieniami art. 16-go w związku z art. 2 i 7 dekretu z dnia 7 lutego

1919 roku o fundacjach i o zatwierdzaniu darowizn i zapisów (Dz. Praw P. P. Nr. 15. poz. 215) pp. notarjusze przesyłają właściwym ministrom odpisy zeznanych przed nimi aktów darowizn i zapisów na rzecz istniejących osób prawnych, a to celem spowodowania zatwierdzenia odnośnych aktów.

Z uwagi na to, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przed zatwierdzeniem darowizny lub zapisu — właściwe akty stale przesyła wojewodom celem dopełnienia szeregu formalności, poczem dopiero sprawa ponownie przechodzi do ostatecznej decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych, co z konieczności wywołuje zwłokę i utrudnienie w postępowaniu — polecam pp. notarjuszom aby celem ułatwienia i przyśpieszenia postępowania w tych sprawach—odpisy swoich aktów, wymagających w myśl przytoczonego dekretu zatwierdzenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych kierowali nie wprost do Ministra Spraw Wewnętrznych lecz za pośrednictwem wojewody, w którego województwie znajduje się osoba prawna, na rzecz której uczyniony jest zapis.

Warszawa dnia 21 czerwca 1929 r.

Okólnik Nr. 1485|I. U.|29 w sprawie właściwości organów administracji do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądami grodzkiemi.

Do wszystkich władz wymiaru sprawiedliwości.

Kodeks postępowania karnego przekazał czynności oskarżycielskie w postępowaniu przed sądami grodzkiemi w zasadzie **policji państwowej, innym zaś organom administracji — tylko w granicach zakreślonych przez poszczególne ustawy** (art. 56 § 1 k. p. k.). Celem przystosowania obowiązującego ustawodawstwa administracyjnego do nowego stanu rzeczy, wytworzonego wymaganiem ustawowego uprawnienia dla innych poza policją organów administracji, przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego (art. 10) upoważniły Ministra Sprawiedliwości do określenia w porozumieniu z właściwymi ministrami, które organa i w jakich granicach są właściwe do wnoszenia i popierania oskarżenia na zasadzie art. 56 § 1 lit. b) k. p. k. W wykonaniu tego upoważnienia, Minister Sprawiedliwości wydał rozporządzenie z dnia 28 czerwca b. r., w którem wskazał organa administracji właściwe do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądami grodzkiemi w określonych wypadkach pogwałcenia niektórych przepisów administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr, 48, poz. 395).

Powołane rozporządzenie wymienia jedynie te wypadki, w których organa administracji nie posiadały dotąd uprawnień oskarżycielskich przyznanych im wyraźnym przepisem poszczególnej ustawy, natomiast **pomija te wszystkie wypadki, w których z mocy wyraźnego przepisu poszczególnej ustawy określony organ administracji otrzymał już uprawnienia oskarżycielskie** w postępowaniu przed sądami grodzkiemi. Tego rodzaju uprawnienia różnych organów administracyjnych do oskarżania przed sądami grodzkiemi przewidziane są w niektórych obowiązujących ustawach. Tak więc np. w dekrecie o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (jednolity tekst w Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 72 poz. 661) prawo oskarżania przed sądami grodzkiemi w sprawach z art. 23 tego dekretu przyznane zostało przedstawicielom urzędu miar (art. 27); w myśl. art. 5 pkt. c) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lipca 1927 r. o inspekcji pracy (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 590) inspekcje pracy mają prawo oskarżać we wszystkich sprawach o przekroczenie przepisów o ochronie pracy jako to: a) art. 18 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 7) w brzmieniu ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 789); b) art. 10 ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 334); c) art. 17 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 636); d) art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 maja 1927 r. o kaucjach składanych w związku z umową o pracę (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz, 409); e) art. 8 w związku z art. 12, art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 czerwca 1927 r. w sprawie produkcji, przywozu i używania bieli ołowianej, siarczanu ołowiu oraz innych związków ołowiu (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 544); f) art. 28 ust. 1, 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lipca 1927 r. o inspekcji pracy (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 590); g) art. 13 w związku z art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 676); h) art. 52 i 53 w związku z art. 55 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 323); i art. 60 i 61 w związku z art. 64 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 324); j) art. 5. w związku z art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higjenie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 325).

Podając powyższe wyjaśnienie do wiadomości sądów, zwracam nadto uwagę na konieczność wykazania się przez przedstawiciela upoważnionego organu administracji, przybywającego do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego, bądź specjalnem pełnomocnictwem dla danej sprawy, bądź pełnomocnictwem ogólnem do oskarżania w imieniu danej władzy, bądź wreszcie zawiadomieniem danej władzy o rozprawie.

Warszawa dnia 30 czerwca 1929 r.

Nr. 14 z 15 lipca 1929 r.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 lipca 1929 r. o wykonywaniu oględzin sądowo-lekarskich zwłok ludzkich.

Na podstawie art. 651 kodeksu postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 313 z r. 1928) zarządza się co następuje:

§ 1. Oględziny sądowo-lekarskie zwłok ludzkich mają na celu wyjaśnić według zasad wiedzy rodzaj i przyczynę zgonu w wypadkach, gdy istnieje pewność, lub zachodzi podejrzenie, że przyczyną zgonu było przestępstwo, w szczególności zaś:

a) jeżeli przyczyną zgonu był uraz zewnętrzny, otrucie przez działanie wewnętrzne lub zewnętrzne jakiejś substancji trującej, wstrząs wszelkiego rodzaju i t. p.;

b) w razie śmierci człowieka z powodu błędu lekarskiego, lub śmierci człowieka leczonego przez osobę niepowołaną, w przypadkach śmierci w związku z poronieniem;

c) w razie śmierci nagłej wśród podejrzanych okoliczności;

d) gdy znaleziono zwłoki osoby nieznanej wśród podejrzanych okoliczności, w szczególności zwłoki noworodka;

e) we wszystkich innych przypadkach, gdy tego władza wymiaru sprawiedliwości zażąda.

§ 2. Jeżeli zarządzono oględziny sanitarno-policyjne, a wyniki tej czynności wspólnie z innemi wynikami dochodzenia dały podstawę do pewności lub podejrzenia, że przyczyną zgonu było przestępstwo, należy oględziny sanitarno-policyjne przerwać, a sprawę bezzwłocznie skierować do władzy wymiaru sprawiedliwości.

Do oględzin sanitarno-policyjnych mają odpowiednio zastosowanie przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Sędzia kieruje oględzinami sądowo-lekarskiemi zwłok, które to czynności powinny być wykonane, a protokół z ich wykonania spisany, jako też opinja wydana zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

§ 4. W wypadkach ważniejszych w szczególności w wypadkach podejrzenia o zbrodnię należy rozważyć, czy do wykonania oględzin i sekcji sądowo-lekarskiej zwłok powołać jednego, czy dwóch lekarzy, jako biegłych.

Do oględzin zwłok należy, w miarę możności, prócz lekarza biegłego wezwać również lekarza, który ostatnio udzielał pomocy zmarłemu.

§ 5. Do wykonywania oględzin sądowo-lekarskich należy wzywać lekarzy biegłych sądowych, mając na względzie ich kwalifikacje, w następującej kolejności:

a) profesorów i docentów medycyny sądowej Uniwersytetów Państwowych oraz adjunktów i asystentów uniwersyteckich zakładów medycyny sądowej;

b) lekarzy, którzy stale pełnią przy sądach obowiązki biegłych sądowych;

c) lekarzy powiatowych lub lekarzy, którzy złożyli egzamin na lekarza powiatowego.

W braku ukwalifikowanych osób, wymienionych w ustępie poprzednim, wykonanie oględzin sądowo-lekarskich można powierzyć innym lekarzom.

§ 6. Sędzia udziela biegłym potrzebnych wyjaśnień i akt dotyczących danego przypadku oględzin.

Oględziny zewnętrzne i wewnętrzne zwłok wykonywa lekarz biegły osobiście, a wyniki jej dyktuje do protokółu.

Lekarzom biegłym przysługuje przy wykonywaniu badań na zwłokach prawo powoływania sił pomocniczych.

§ 7. Sekcji zwłok nie należy wykonywać w zasadzie przed upływem 12-stu godzin od chwili zgonu. Jeżeli zachodzi konieczność wcześniejszego jej dokonania, to należy w protokóle uzasadnić powód takiego postępowania, jako też podać oznaki, na podstawie których lekarz stwierdził zgon.

§ 8. Otwarcie zwłok powinno być wykonywane przedewszystkiem w zakładach medycyny sądowej i prosektorjach oraz w kostnicach cmentarnych. W razie braku wymienionych pomieszczeń na żądanie sędziego gmina obowiązana jest dostarczyć odpowiedniego pomieszczenia. Pomieszczenia takie muszą być widne i w porze zimowej ogrzane, nadto muszą być zaopatrzone w wodę i stół, odpowiedni do ułożenia na nim zwłok.

§ 9. Oględziny należy wykonywać przy świetle dziennem. Ze sztucznych oświetleń dopuszczalne jest jedynie silne białe światło.

Zwłoki zmarznięte muszą być przed wykonaniem sekcji umieszczone w ciepłem miejscu, aby odtajały.

§ 10. Rozkład ciała, nawet daleko posunięty, jak również jego zwęglenie lub poszarpanie nie mogą być powodem zaniechania wykonania oględzin zewnętrznych i wewnętrznych.

§ 11. Celem zapobiegnięcia szybkiemu rozkładowi zwłok, podlegających oględzinom, należy je umieścić w odpowiedniem chłodnem pomieszczeniu i chronić przed dostępem owadów, a przedewszystkiem much. W braku takich pomieszczeń należy zwłoki przechować aż do badania w grobie pod lekkiem prowizorycznem pokryciem trumny warstwą ziemi grubości około 30 cm.

§ 12. Przeniesienie lub przewiezienie zwłok, przeznaczonych do oględzin, z miejsca ich znalezienia na inne (np. do prosektorjum, do kost-

nicy), może być uskutecznione tylko po uprzedniem dokonaniu przez sąd, z udziałem biegłych, dokładnych oględzin miejsca i samych zwłok oraz po spisaniu protokółu z tej czynności.

W razie konieczności przeniesienia lub przewiezienia zwłok przed przybyciem sądu, a to ze względu na potrzebę porządku publicznego, organa Policji Państwowej obowiązane są w protokóle dokładnie wyszczególnić okoliczności wymienione w ust. 1.

Przenoszenie lub przewożenie takich zwłok powinno się odbywać pod nadzorem organu Policji Państwowej w sposób ostrożny, aby zwłoki nie doznały żadnych przy tem obrażeń. Największa ostrożność winna być zastosowana przy zdejmowaniu zwłok wiszących, lub przy wyławianiu zwłok z wody.

§ 13. Lekarze biegli przy wykonywaniu sekcji zwłok powinni posługiwać się przynajmniej następującemi narzędziami, które należy przechowywać w odpowiednim futerale, skrzynce, lub torbie, i stale utrzymywać w porządku:

1. jeden silny brzuszaty skalpel,
2. jeden dłuższy nóż sekcyjny,
3. jeden zwykły skalpel anatomiczny.
4. dwoje silnych szczypczyków (pincet),
5. silne nożyczki anatomiczne,
6. nożyce gałkowe do jelit,
7. nożyce kostne zakrzywione,
8. piłka do otwierania czaszki,
9. dłuto lub dłuta do otwierania kręgosłupa
10. młotek.
11. kilka zgłębników,
12. igła silna zakrzywiona i zwitek szpagatu do zeszycia zwłok po sekcji,
13. miara metalowa 30 — 50 cm i miara zwijana dłuższa,
14. menzurka szklana z podziałką do 200 cm. sz.
15. łyżka do czerpania i gąbka,
16. kranjometr (cyrkiel) do pomiarów głowy i t. p.
17. papierki lakmusowe, niebieskie i czerwone.
18. kilka szkiełek przedmiotowych, dwie flaszeczki na 20 cm. sz. z korkiem szklanym lub gumowym, z 2—4% wodnym rozczynem formolu, na skrawki do badania mikroskopowego.

W razie zachodzącego podejrzenia otrucia niezbędne są nadto trzy słoje szklane około litrowej pojemności z korkami szklanemi dla przechowania narządów wewnętrznych i ich treści i dla przesłania ich do badania chemicznego.

§ 14. Oględziny sądowo-lekarskie zwłok ludzkich składają się z dwóch czynności:

A. z oględzin zewnętrznych (inspekcja).

B. z oględzin wewnętrznych (sekcja, otwarcie zwłok).

§ 15. **Oględziny zewnętrzne** mają ustalić co najmniej następujące cechy i właściwości danych zwłok:

a) wiek, płeć, wzrost (długość ciała, mierzona od szczytu głowy do pięty), budowa ciała (wady wrodzone i nabyte), stan odżywienia, szczególne znaki (blizny, znamiona, tatuaże, zmiany, wywołane pracą zawodową, uderzające właściwości uzębienia, plomby, uzębienia sztuczne i t. p.).

Te znaki szczególne wraz z opisem twarzy i, o ile możności, z fotografją twarzy wprost i z boku należy zawsze uwzględnić w wypadkach badania zwłok nieznanych.

b) znamiona śmierci (zabarwienie powłok ciała, plamy pośmiertne opadowe, ich umiejscowienie, rozległość, wyrazistość i zabarwienie, stężenie pośmiertne, jego rozmieszczenie i nasilenie), znamiona rozkładu (objawy gnicia) lub przeobrażenia (tłuszczowoskowego lub strupieszenia);

c) zawartość lub obecność ciał obcych w naturalnych otworach ciała t. j. zewnętrznych przewodach słuchowych, otworach nosowych, jamie ustnej, otworze stolcowym, sromie i pochwie, cewce moczowej;

d) zmiany chorobowe i obrażenia poszczególnych części ciała t. j. głowy (z twarzą), szyi, klatki piersiowej, brzucha, pleców, kończyn górnych i dolnych.

Znalezione obrażenia należy dokładnie opisać i oznaczyć co do ich umiejscowienia (wedle ustalonych punktów anatomicznych ciała), kierunku kształtu, długości i szerokości, co do jakości brzegów i dna ran, wreszcie co do obecności zmian, świadczących o powstaniu obrażeń za życia (podbiegnięcia krwawe). Do opisu wskazane jest dołączenie fotografji lub schematu obrażeń

e) na zwłokach noworodków należy pozatem zawsze ustalić długość, a w miarę możności, i ciężar ich ciała, obwód główki, mierzony taśmą poprzez łysinkę (glabella) i zewnętrzną wyniosłość potyliczną, wymiary, mierzone kranjometrem (skośny wielki, prosty, ciemiączkowopotyliczny, dwuciemieniowy, dwuskroniowy, szerokość barków i bioder), dalej wszelkie znamiona rozwoju cielesnego (paznogcie, narządy płciowe i t. p.) wreszcie zachowanie się pępowiny, jej długość, jakość jej obu końców, t. j. brzusznego, czy jest złączony z pierścieniem skórnym pępka i końca wolnego, czy jest złączony z łożyskiem (ciężar łożyska i średnica), czy też oddzielony od łożyska, a wtedy czy ma brzegi ostre, gładkie, czy strzępiaste, pozatem czy pępowina jest podwiązana, czem i jak.

W razie potrzeby należy również obejrzeć i opisać ubranie, w którem zwłoki były znalezione.

§ 16. Oględziny wewnętrzne, czyli sekcja zwłok, polegają zawsze na zbadaniu głównych trzech jam ciała, t. j. jamy czaszki, klatki piersiowej i brzucha, oraz szyi.

Technika wykonywania sekcji powinna być celowa i oparta na ogólnie przyjętych zasadach, ustalonych w medycynie sądowej.

W żadnym przypadku nie wolno wyłączyć z oględzin którejkolwiek z wyżej wymienionych jam głównych ciała. Otwieranie tych części zwłok powinno się zwykle odbywać w porządku wyżej wymienionym.

Po otwarciu każdej z wymienionych jam należy ustalić jej zawartość (krew skrzepła, płynna, ropa, przesączyny, podać ich ilość), ułożenie narządów i ich wygląd (zabarwienie, zachowanie się powierzchni i przekrojów).

W razie zachodzącej potrzeby należy otworzyć i dodatkowe jamy ciała, jak kanał kręgowy, jamy bębenkowe, czołowe, klinowe, w szczękach górnych i jamy stawów, oraz zbadać naczynia krwionośne i chłonne, nerwy obwodowe, kości, narządy zmysłów, jeżeli są one uszkodzone, lub jeżeli można się w nich spodziewać poważniejszych zmian.

Wszelkie narządy wewnętrzne należy wyjmować i badać w takim porządku, aby wyjęcie jednego nie powodowało uszkodzenia innych narządów, podlegających później badaniu.

§ 17. Sekcję głowy rozpoczyna się przecięciem powłok skórnych, skórę ściąga się ku twarzy i potylicy i ustala wygląd odsłoniętych tkanek (podbiegnięcia krwawe). Sklepienie czaszki przepiłowuje się okrężnie w płaszczyźnie największej objętości. Usuwa się odpiłowane sklepienie, oddziela oponę twardą i ustala się grubość kości, rozwój ich trzech warstw, obrażenia, stan szwów i wgłębień palczastych, grubość i gładkość opony twardej, jej barwę, zawartość zatoki podłużnej.

Z kolei wydobywa się mózg i ustala jego wielkość, kształt (rozwój), zachowanie się zwojów (wysklepione, czy spłaszczone i t. p.) oraz zmiany chorobowe lub urazowe, stwierdzalne na jego powierzchni. Zarazem stwierdza się stan opon miękkich na sklepieniu i na podstawie mózgu (grubość, przejrzystość, barwę, rodzaj treści pod niemi) i stan naczyń na podstawie mózgu (zgrubienie lub zwapnienie ich ścian, niedrożność). Następnie prowadzi się cięcia przez mózg, aby móc zbadać jego komory (boczne, środkową i czwartą) oraz jego zwoje podstawne. Badanie przekrojów mózgu ma ustalić jego zbitość, zabarwienie i ukrwienie naczyń. Rany mózgu kłute lub postrzałowe muszą być ustalone co do swego umiejscowienia i przebiegu oraz długości i szerokości, wreszcie swej zawartości (pocisk).

W końcu bada się zawartość zatok żylnych poprzecznych, oddziela się oponę twardą od podstawy czaszki i ustala jej zachowanie (obrażenia, wyrazistość wgłębień palczastych).

§ 18. Sekcję szyi, klatki piersiowej i brzucha rozpoczyna cięcie skórne podłużne, a w razie potrzeby i dodatkowe poprzeczne. Następnie oddziela się powłoki skórne po obu stronach szyi i klatki piersiowej aż poza przyczepy chrząstek żebrowych.

Na zwłokach noworodków i osesków wskazana jest przedłużyć cięcie podłużne poprzez brodę i wargę dolną, przeciąć ją i następnie oddzielić obie połowy powłok skórnych od obu ramion szczęki dolnej, poczem przeciąć w środku szczękę dolną i oddzielić części miękkie dna jamy ustnej. Po rozchyleniu obu połów szczęki dolnej na boki, ściąga się język ku dołowi i w ten sposób zyskuje się swobodny i dokładny widok na łuki podniebienne i na wejście do krtani (obrażenia, ciała obce).

§ 19. Na szyi bada się stan mięśni (uszkodzenia, wylewy krwi), głównych pni naczyniowych (uszkodzenia, schorzenia ścian, zawartość). Stwierdza się stan krtani i tchawicy (wygląd zewnętrzny, budowa ścian, zawartość, wygląd błony śluzowej, uszkodzenia), jako też gardzieli, przełyku i jamy ustnej. Pozatem należy uwzględnić budowę gruczołu tarczowego (rozmiary, przekrój) i stan kości grdykowej (złamania).

§ 20. Przy oględzinach klatki piersiowej należy zwrócić uwagę na grubość warstwy tłuszczowej podskórnej, na budowę mięśni i kości (żeber, mostka), na zawartość jam opłucnych, na ułożenie narządów w klatce piersiowej. Opisać należy grasicę (rozmiary, a w miarę możności i wagę), zawartość worka osierdziowego, (ilość, jakość) i wygląd osierdzia. Należy dokładnie obejrzeć serce na powierzchni (rozmiary, kształt, nasierdzie, naczynia wieńcowe) i na przekrojach (wnętrza komór i przedsionków, ich zawartość, stan wsierdzia i zastawek, mięsień sercowy, jego grubość). Pozatem należy zbadać stan opłucnej ściennej i trzewnej (barwa, grubość, zrosty), płuc (spoistość, powietrzność, barwa, płyn, wydzielający się na przekroju), oskrzeli (błona śluzowa, zawartość) i gruczołów przyoskrzelowych. Wreszcie należy poddać oględzinom główne pnie tętnicze i żylne (uszkodzenia, zawartość, szerokość tętnicy głównej) i kręgi.

§ 21. Przy otwieraniu jamy brzusznej należy stwierdzić stan przecinanych powłok, grubość warstwy tłuszczowej, ustalić wysokość ustawienia przepony z obu stron, zawartość jamy otrzewnej (ilość i jakość), wygląd otrzewnej ściennej i trzewnej (barwa, zgrubienia, zrosty), ilość tłuszczu w sieci i krezce oraz ułożenie narządów. Pozatem należy poddać dokładnym oględzinom i opisowi każdy z narządów, leżących w jamie brzusznej, rozpoczynając zwykle od śledziony.

Żołądek otwiera się w ten sposób, że przecina się nożycami jego przednią ścianę wzdłuż linji, leżącej pośrodku pomiędzy małą i wielką krzywizną. Potem następują oględziny dwunastnicy i trzustki, wątroby z pęcherzykiem żółciowym (wygląd zewnętrzny, rozmiary, przekroje), jelit cienkich i grubych (wygląd ze-

wnętrzny, rozmiary, stan ściany i błony śluzowej, zawartość). Treść żołądka i jelit należy ustalić pod względem jej ilości, zbitości, zabarwienia, zapachu, oddziaływania chemicznego i składników, widocznych dla oka. Po nacięciu woreczka żółciowego ustala się jego treść (kamyki).

Pozatem należy dokładnie zbadać nadnercza (rozmiary, spoistość, przekrój), nerki (otoczki, powierzchnia, rozmiary, przekrój) moczowody (przebieg, ściany, śluzówka) i pęcherz moczowy (wygląd zewnętrzny, ściany, śluzówka, zawartość).

Na zwłokach męskich zwraca się pozatem uwagę na jądra (otoczki, wygląd zewnętrzny, przekrój), sznurek nasienny, pęcherzyki nasienne, stercz i cewkę moczową (stan błony śluzowej).

Na zwłokach kobiecych należy ustalić ułożenie narządów w miednicy małej, stan powłoki otrzewnej, wiązadeł szerokich, zbadać jajniki (wielkość, powierzchnia, przekrój), pochwę (rozmiary, śluzówka), macicę (rozmiary, ujście zewnętrzne, spoistość, zawartość) i jajowody (ściany, przekrój).

W końcu ustala się dotykiem zachowanie się kości miednicy i kręgosłupa, czy nie wykazują obrażeń.

§ 22. Przy podejrzeniu śmierci z otrucia należy baczną uwagę zwrócić na:

a) zabarwienie powłok skórnych, plam pośmiertnych i krwi,

b) nasilenie stężenia pośmiertnego,

c) naturalne otwory ciała (niezwykła woń, ślady trucizny, nadżerki),

d) woń w jamie czaszki po jej otwarciu (trucizny aromatyczne),

e) stan przewodu pokarmowego, w szczególności żołądka.

Po ukończeniu sekcji klatki piersiowej, którą należy wykonać ostrożnie, bez naciskania na okolicę żołądka, należy żołądek powyżej wpustu, a następnie dwunastnicę podwiązać podwójnie czystym sznurkiem i między przewiązkami przeciąć, poczem ostrożnie wyjąć żołądek wraz z górną częścią dwunastnicy. Po obejrzeniu zewnętrznem rozcina się je w sposób, podany w § 21, nad czystym słojem szklanym i wpuszcza do niego treść, określając jej ilość, spoistość i skład (zawarte części roślinne należy przechować osobno do zbadania mikroskopowego), barwę, woń i odczyn chemiczny zapomocą papierków lakmusowych. Następnie nie opłukując, lecz ostrożnie ścierając ręką, bada się zachowanie błony śluzowej żołądka i dwunastnicy (zbitość, gładkość, barwa, nastrzykanie, rozpulchnienie, wybroczyny, nadżerki, owrzodzenia) i wkłada się je do tego samego słoja. Po zbadaniu innych wnętrzności wkłada się do drugiego słoja jedną z pętli jelita cienkiego i część końcową jelita grubego z ich treścią, nadto kawał wątroby. Wreszcie w trzecim słoju umieszcza się jedną nerkę wraz z moczem.

Przy podejrzeniu śmierci na skutek zażycia trucizny systemu nerwowego (alkohol, chloroform, alkaloidy i t. p.) należy zachować do zbadania część mózgu w oddzielnym słoju.

W razie zachodzącej potrzeby badania krwi (trucizny, naruszające krew) zapomocą analizy widmowej i t. p., należy ją dobyć z serca lub głównych żył i wypełnić nią flaszeczkę około 20 cm. sz. zawartości i zamknąć korkiem szklanym.

Dodawania płynów konserwujących do tych naczyń należy unikać. W razie konieczności jednak dodania takich płynów (wyskok, formalina) należy sam płyn w oddzielnem, opieczętowanem naczyniu przesłać również do zbadania.

§ 23. Płyny do badania mikroskopowego, jeśli są w większej ilości, należy przesyłać we flaszeczce z korkiem szklanym, jeśli zaś ilość ich jest skąpa, należy ją rozetrzeć między dwoma szkiełkami przedmiotowemi, pozwolić jej zaschnąć, poczem, owinąwszy cienką bibułką, przesłać w pudełku do zbadania.

W celu badania mikroskopowego narządów zwłok wycina się z nich w różnych miejscach małe kawałki, nie grubsze nad 1 cm., i umieszcza w słoiczku, zawierającym 2—4% roczyn formolu.

Przy ekshumacji zwłok osób, zmarłych prawdopodobnie lub napewno z otrucia, należy pozatem zachować w razie potrzeby do zbadania, według wskazówek lekarza, nieco ziemi z pod trumny, jako też z jej otoczenia, kawałki trumny, odzieży i t. p.

Wszystkie objekty, przesyłane do badania, powinny być opatrzone napisem, podającym zawartość i wskazującym, z jakich oględzin one pochodzą, poczem zostają one przekazane sędziemu celem przesłania ich do zbadania w jednym z właściwych zakładów badawczych. Przyjęcie tego materjału przez sędziego należy odnotować w protokóle.

§ 24. Przy otwarciu zwłok noworodków należy stwierdzić, czy noworodek urodził się żywy. W tym celu lekarz powinien wykonać t. zw. próby życiowe, t. j. próbę płucną i próbę żołądkowo-jelitową.

Próbę płucną wykonywa się zapomocą rękoczynów, następujących kolejno po sobie ściśle w poniżej podanym porządku:

a) najpierw należy otworzyć jamę brzuszną i oznaczyć przed otwarciem klatki piersiowej, do którego żebra sięga po obu stronach przepona;

b) przeciąć przednią ścianę krtani i tchawicy w linji środkowej, rozchylić brzegi przecięcia i zbadać zawartość ich wnętrza (wziąć ją na szkiełka przedmiotowe do zbadania mikroskopowego);

c) otworzyć klatkę piersiową i zbada[c] płuca wypełniają jej wnętrze, otworzyć w[orek] osierdziowy i zbadać jego zawartość i za[cho]wanie się;

d) podwiązać dolny odcinek przełyku nad wpustem do żołądka i ponad podwiązaniem przeciąć go, poczem wyjąć wszystkie narządy klatki piersiowej w całości z językiem, podniebieniem miękkiem i gardłem. Wrzucić do miski z zimną wodą i zbadać, czy one pływają, czy toną. Następnie należy je wydobyć z wody, oddzielić oba płuca i każde z nich zbadać na wodzie, czy pływa, czy też tonie. Potem należy płuca, po wyjęciu ich z wody, zbadać w zwykły sposób, rozciąć na właściwą im liczbę płatów i każdy z płatów wrzucić do wody, badając ich zdolność pływania, wreszcie każdy płat rozciąć nożyczkami na drobne kawałki, wrzucić do wody i zbadać zdolność ich pływania nawet po zgnieceniu palcami pod powierzchnią wody.

W razie potrzeby należy odpowiednie kawałki płuc przechować do badania mikroskopowego.

Próbę żołądkowo-jelitową wykonywa się w ten sposób, że wydobywa się ze zwłok noworodka żołądek z dolnym odcinkiem przełyku, podwiązanym nad wpustem, i wszystkiemi jelitami, poczem jelita uwalnia się od krezki, wrzuca się je wraz z żołądkiem do wody i bada, czy narządy te pływają, czy toną, a jeżeli pływają, to czy wszystkie, czy też tylko niektóre ich części. Po dokonaniu tej próby należy żołądek i jelita zbadać w zwykły sposób.

Pozatem w każdym przypadku zwłok noworodka lub płodu, należy stwierdzić również, czy przewód Botaljusza i otwór owalny w sercu są drożne, oraz wykazać obecność jądra kostnienia w dolnej nasadzie kości udowej.

Jeżeli oględziny zewnętrzne wykażą, że zwłoki badane są zwłokami płodu, pochodzącemi z okresu ciąży do 30 tygodni włącznie, to należy wykonać próby życiowe, a oględzin wewnętrznych można w porozumieniu z sędzią zaniechać.

§ 25. Protokół oględzin zwłok składa się ze wstępu i z części opisowej.

We wstępie należy podać czas i miejsce badania, na czyje zarządzenie i z jakiego powodu zostaje ono podjęte, imiona, nazwiska i stanowisko osób, biorących w niem udział, i imię, nazwisko, płeć, wiek, wyznanie i zawód osoby zmarłej.

Część opisowa protokółu powinna zawierać opis całego toku oględzin z wyszczególnieniem wszystkich dostrzeżonych zmian. Opis ten powinien być szczegółowy, choć zwięzły, pisany językiem potocznym, możliwie unikający wyrazów cudzoziemskich i zwrotów, zawierających orzeczenie miast opisu. Nazwy cudzoziemskie i wyrazy, stanowiące orzeczenie, mogą być umieszczane w nawiasach po opisie.

Wszelkie dane, dotyczące rozmiarów i wagi, mogące posiadać znaczenie, powinny być podane w liczbach (centymetry, gramy).

Każdy ustęp części opisowej protokół, poświęcony jednej jamie ciała, powinien być oznaczony wielką literą lub liczbą rzymską zaś każdy narząd małą literą w porządku alfabetycznym lub cyframi arabskiemi.

Pozatem do spisywania protokółu mają zastosowanie odnośne postanowienia regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich w sprawach karnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 352 z r. 1929).

§ 26. Po ukończeniu oględzin zwłok i złożeniu podpisów pod protokółem jest obowiązkiem biegłego lekarza (lekarzy) wyprowadzić na podstawie wyników oględzin wnioski, zawierające odpowiedzi na pytania, postawione przez sędziego, a mające na celu wyjaśnić przyczynę zgonu, okoliczności, w jakich on nastąpił i t. p. Wnioski te, oparte ściśle i wyłącznie na zasadach nauki lekarskiej, należy umieścić w opinji załączonej do protokółu.

Wskazanem jest rozpocząć opinję krótkiem wyliczeniem najważniejszych wyników oględzin zewnętrznych i wewnętrznych. W poszczególnych wywodach zaś trzeba podać rozpoznania, wyraźnie odróżniając niepodlegające wątpliwości od tych, które się wydaje z pewnym stopniem prawdopodobieństwa. Jeżeli oględziny nie dostarczyły podstaw do stanowczego sądu, należy to zaznaczyć w opinji, a nie wypowiadać poglądów, niemających dostatecznego uzasadnienia. Język opinji powinien być zwięzły, ścisły i unikający wyrazów codzoziemskich.

Opinja podpisana przez lakarza biegłego (lekarzy biegłych), w przypadkach zwykłych powinna być doręczona sędziemu możliwie jaknajprędzej, nie później jednak, niż po upływie 3-ch dni. W przypadkach, wymagających dodatkowych badań mikroskopowych lub chemicznych, albo zapoznania się z obszernym materjałem dowodowym i t. p., opinja powinna być doręczona sędziemu nie później, niż w ciągu 4-ch tygodni po dokonaniu oględzin zwłok, o ile sąd nie oznaczy terminu innego.

§ 27. Jeżeli podczas spisywania protokółu i opinji zachodzi rozbieżność zdań lekarzy, biorących udział w danej czynności, to poszczególne zdania powinny być odnotowane.

W takich przypadkach, kiedy zdania lekarzy zawierają zasadnicze rozbieżności, jako też w innych przypadkach, kiedy to sędzia uzna za wskazane z powodu wątpliwości co do prawidłowości protokółu lub opinji—sędzia bądź stosuje przepis art. 137 k. p. k., bądź przesyła na zasadzie art. 138 k. p. k. protokół oględzin zwłok wraz z opinją i innemi niezbędnemi dowodami do Zakładu Medycyny Sądowej, a w sprawach ważniejszych do Wydziału Lekarskiego jednego z Uniwersytetów Państwowych, celem uzyskania ich opinji.

§ 28. Przepisy niniejszego rozporządzenia mają analogiczne zastosowanie w wypadkach, jeżeli oględziny zarządza władza powołana do spełniania czynności sądowych w zastępstwie sędziego.

Okólnik Nr. 1493|I. U.|29 w sprawie czynności policji państwowej według kodeksu postępowania karnego.

Do wszystkich władz wymiaru sprawiedliwości.

A) Zanim w myśl art. 7 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257) będzie wydana szczegółowa instrukcja „w sprawie stosunku Policji Państwowej do władz sądowych i prokuratorskich i czynności dochodzenia przestępstw", Główna Komenda Policji Państwowej wydała z inicjatywy mojej, ceiem sprawnego wprowdzenia w życie kodeksu postępowania karnego, rozkaz Nr. 444 z dnia 11 lipca b. r., zawierający następujące wskazówki dla funkcjonarjuszów policji państwowej:

I. Kompetencja do rozpoznawania w pierwszej instancji spraw karnych, należących do właściwości sądów powszechnych, jest rozdzielona między sądy grodzkie a sądy okręgowe w sposób następujący (k. p. k.):

Sąd Grodzki.

Art. 15. § 1. Sąd grodzki rozpoznaje sprawy o przestępstwa, za które ustawa przepisuje karę pozbawienia wolności do dwóch lat lub grzywnę, albo obie te kary łącznie, niezależnie od kar dodatkowych.

Art. 16. Sprawy o zniesławienie, popełnione treścią druku, o przestępstwa przeciwko prawu autorskiemu oraz przepisom o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych nie należą do właściwości sądów grodzkich.

Sąd Okręgowy.

Art. 18. Sąd okręgowy rozpoznaje wszystkie sprawy nie należące do właściwości innych sądów.

Sprawy wymienione powyżej w art. 16 należą więc także do sądu okręgowego. Rodzaj kary pozbawienia wolności (więzienie ciężkie, zwykłe, twiedza, areszt ścisły zwykły) jest dla ustalenia kompetencji obojętny, decyduje wyłącznie wymiar: granica dwa lata.

II. **Tymczasowe aresztowanie** może nastąpić wtedy tylko (art. 165 k. p. k.):

a) gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie się ukrywał, albo

b) gdy sprawa toczy się o przestępstwo, za które ustawa przepisuje karę pozbawienia wolności do jednego roku lub karę ciężką, a zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał świadków do fałszywych zeznań lub w inny sposób starał się o usunięcie dowodów przestępstwa, albo

c) gdy oskarżony nie ma w kraju ani stałego miejsca pobytu, ani określonego źródła utrzymania, lub gdy nie można ustalić jego tożsamości, albo

d) gdy oskarżony jest przestępcą nałogowym, zawodowym lub recydywistą.

Każdego zatrzymanego należy sprowadzić do **najbliższego** sędziego śledczego lub sądu grodzkiego (art. 168 k. p. k.). Jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przez władzę (policję) nie doręczono podejrzanemu odpisu postanowienia sądu o aresztowaniu, należy go wypuścić na wolność (art. 169).

Aresztowanie tymczasowe w toku **dochodzenia** może trwać najwyżej dwa miesiące. Sędzia śledczy lub grodzki, który zezwolił na areszt, uwidocznia w postanowieniu o tymczasowem aresztowaniu, w jakiej dacie postanowienie to będzie uchylone, o ileby w tym czasie nie nastąpiło wszczęcie śledztwa, wniesienie aktu oskarżenia lub przedłużenie aresztu (§ 91 reg. kar.). Na uzasadniony bowiem wniosek sędzia śledczy lub sąd grodzki, który zezwolił na areszt, może przedłużyć areszt w dochodzeniu jeszcze na trzeci miesiąc (art. 171 § 2 k. p. k.).

Do sędziego śledczego lub sędziego grodzkiego należy też w toku dochodzenia zastosowanie zamiast aresztu innego środka zapobiegawczego, a to kaucji i poręczenia (art. 173 k. p. k.), zakazu wydalania się lub dozoru policyjnego (art. 187 k. p. k.).

Stosowanie środka zapobiegawczego w stosunku do podejrzanego, a nawet oskarżonego nie jest jednak obowiązkowe; nie stosuje się żadnego środka zapobiegawczego, jeśli to nie jest konieczne.

III. **Dochodzenie** w sprawach ściganych z urzędu a należących **do kompetencji sądów okręgowych** (patrz pkt. I).

Dochodzenie pierwiastkowe. Policja dowiedziawszy się w jakikolwiek sposób o **przestępstwie ściganem z urzędu** zabezpiecza jego ślady i dowody (art. 241 § 1 k. p. k.) oraz zawiadamia natychmiast prokuratora (wice-podprokuratora rejonowego). Należy więc, o ile to jest bezzwłocznie możliwe i szybko da się wykonać, zabezpieczyć ślady, zebrać dowody rzeczowe, wyśledzić sprawców, lub zebrać co do nich poszlaki, ustalić osoby, które mogą coś wiedzieć o przestępstwie (świadkowie), wypytać je; jeśli są podstawy zatrzymać podejrzanych (pkt. II), przeprowadzić rewizję na podstawie postanowienia sądowego lub za zatwierdzeniem sądowem (art. 150 k. p. k.). Na czynności te sporządza się zapiski (w formie doniesienia sprawozdawczego) i przesyła łącznie z zawiadomieniem o przestępstwie prokuratorowi (rejonowemu).

Nie zwlekając z przesłaniem zawiadomienia i zapisków o wykonanych czynnościach, policja przedsiębierze w razie potrzeby dalsze czynności ku zabezpieczeniu śladów i dowodów i sporządzone zapiski przesyła dodatkowo jaknajrychlej prokuratorowi.

W wypadkach ważnych należy prokuratora zawiadomić o przestępstwie, ustnie bezpośred-

nio, telefonicznie, telegraficznie lub przez zaufaną osobę, tak aby mógł kierować dochodzeniem już w jego stadjum pierwiastkowem.

Już w toku dochodzenia pierwiastkowego może okazać się potrzeba niektórych czynności sądowych.

Mają tu zastosowanie przepisy art 251 i 252 k. p. k.:

„Art. 251. Jeżeli w toku dochodzenia zachodzi potrzeba:

a) przesłuchania podejrzanego,

b) przedsięwzięcia czynności ustalającej ślady przestępstwa, a należy przypuszczać, że na rozprawie głównej bez odczytania protokółu tej czynności ślady nie dałyby się odtworzyć.

c) przesłuchania pod przysięgą świadka, którego zeznanie ma doniosłe znaczenie, a zachodzi obawa, że świadek nie będzie mógł się stawić na rozprawę główną,

d) przesłuchania pod przysięgą świadka, którego zeznanie ma doniosłe znaczenie, a zachodzi obawa, że świadek bez przysięgi nie powie prawdy,

e) zbadania stanu umysłowego podejrzanego, to sędzia śledczy lub sąd grodzki na wniosek prowadzącego dochodzenie dokonywa tych czynności.

Art. 252. W razie potrzeby sędzia śledczy lub sąd grodzki dokonywa czynności wskazanych w art. 251 także na żądanie pokrzywdzonego lub podejrzanego, a w wypadkach niecierpiących zwłoki — z urzędu".

Pod art. 251 lit. b) podpadają zwłaszcza: sekcje zwłok, oględziny osób ciężko na ciele uszkodzonych, oględziny miejsca czynu (wizja lokalna) oczywiście stosownie do rodzaju czynności z dobraniem odpowiedniego biegłego i t. p.

Przesłuchanie sądowe podejrzanego (art. 251 lit. a) jest niezbędne, gdy ma być stosowany środek zapobiegawczy (np. areszt tymczasowy art. 168 i 169 k. p. k.)

O czynności przewidziane w art. 251 k. p. k. policja zwraca się więc do najbliższego sędziego śledczego lub grodzkiego, który władny jest także z urzędu te czynności przedsiębrać (art. 252 k. p. k.).

Jeżeli sędziego niema na miejscu a zwłoka groziłaby zanikiem śladów lub dowodów przestępstwa (art. 254 k. p. k.) —to prokurator lub policja państwowa może w zastępstwie sędziego dokonać czynności przewidzianych w art. 251 lit. b), c); — innych czynności w zastępstwie sędziego przedsiębrać nie wolno. Działanie policji powinno także w tych dwóch wypadkach być rzadkością. W wypadkach przewidzianych art. 251 lit. b) wystarczy wszak prawie zawsze zabezpieczyć ślady i spowodować czynność najbliższego sędziego śledczego lub grodzkiego. W wypadkach przewidzianych art. 251 lit. c) wykonanie czynności przez policję może być konieczne, jeżeli świadek jest ciężko chory lub nawet bezpośrednio zagraża zgon, jest tuż przed wyjazdem zagranicę a nie można go przedtem jeszcze stawić przed sędziego.

Funkcjonarjusz Policji Państwowej wykonywując czynność sądową, winien przestrzegać wszystkich przepisów przewidzianych dla takich czynności sądowych (art. 255 § 1 k. p. k.), a w protokóle zaznaczyć dlaczego czynność wykonano w zastępstwie sędziego (art. 255 § 2 k. p. k.) Jeśli tego nie uwidoczniono, lub brak warunków zastąpienia sędziego (art. 254 k. p. k. — patrz wyżej) czynność byłaby nieważną jako sądowa. Pewne ułatwienie co do czynności sądowych wykonanych przez prokuratora lub Policję Państwową zawiera art. 256 k. p. k.: „Zachowując przy sporządzaniu protokółów przepisy przewidziane dla protokółów sądowych, można jako protokólanta przybrać urzędnika sekretarjatu prokuratorskiego lub funkcjonarjusza policji Państwowej.

Jeżeli protokólanta nie przybrano, powołuje się do obecności dwóch pełnoletnich okolicznych mieszkańców nieskazitelnej opinji, umiejących czytać i pisać, którzy podpisem stwierdzają zgodność protokółu z przebiegiem czynności. O tym obowiązku należy ich uprzedzić. Nieusprawiedliwiona odmowa udziału w czynności ulega karze grzywny, jak niestawiennictwo świadka (art. 117)."

Co do rewizji obowiązuje przepis formalny art. 150 k. p. k.

„Art. 150. § 1. Jeżeli rewizji dokonywa nie sędzia, to winien okazać osobie, u której rewizja ma się odbyć, polecenie sądowe.

§ 2. W wypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli polecenie sądowe nie mogło być wydane przed rewizją, należy zwrócić się do sądu o zatwierdzenie rewizji i doręczyć je w ciągu czterdziestu ośmiu godzin po odbyciu rewizji osobie, u której ją przeprowadzono".

Co do odebrania przedmiotów obowiązuje przepis art. 153 k. p. k.:

Art. 153. § 1. Jeżeli osoba, mająca u siebie przedmioty stanowiące dowód przestępstwa, uzyskane przez przestępstwo, lub ulegające konfiskacie, odmawia ich wydania, można zarządzić ich odebranie.

§ 2. Jeżeli przedmioty odebrał nie sędzia, to odbierający powinien niezwłocznie zwrócić się do sądu o zatwierdzenie odebrania".

W wypadku art. 152 i 153 przez sąd należy rozumieć zarówno sędziego śledczego jak i sąd grodzki. Natomiast jeżeli potrzeba zatrzymania korespondencji pocztowej lub telegraficznej albo przesyłek kolejowych wyniknie w toku dochodzenia, należy złożyć odpowiedni wniosek sądowi grodzkiemu, który po rozpoznaniu poszlak wydaje postanowienie (art. 160 k. p. k.)

W wypadkach, gdy można zwrócić się o czynność sądową do sędziego śledczego lub do sądu grodzkiego, Policja Państwowa zwraca się do sędziego śledczego, a do sądu grodzkiego wówczas, jeżeli to jest celowe ze względu, że zwłoka grozi niebezpieczeństwem przekroczenia ustawowego terminu lub utrudnieniem

dochodzenia, albo ze względu, że czynność ma być spełniona, zatrzymany przebywa, lub czyn został popełniony w okręgu sądu grodzkiego, w którym niema siedziby sędziego śledczego (§ 106 reg. prok.).

Dochodzenie główne. Prokurator, otrzymawszy zawiadomienie o przestępstwie, zdecyduje, czy sprawę skieruje do sędziego śledczego z wnioskiem o wszczęcie śledztwa, czy dochodzenie przeprowadzi osobiście w całości lub w części, czy też przeprowadzi je za pośrednictwem Policji Państwowej, kierując tylko tem dochodzeniem.

Policja działa wówczas według poleceń prokuratora rejonowego. Prokurator może zlecić Policji Państwowej także wykonanie czynności z mocą czynności sądowych. Ograniczenia powyżej wymienione co do rodzaju tych czynności nie mają zastosowania, gdy Policja Państwowa działa na polecenie prokuratora, atoli, ma prawo je przedsiębrać tylko w zakresie określonym poleceniem prokuratorskiem. Ma tu zastosowanie art. 20 przep. wprow. k. p. k.:

„Art. 20. § 1. Prócz wypadku, przewidzianego w art. 254 kodeksu postępowania karnego, prokurator może w toku dochodzenia, ilekroć to uzna za potrzebne, dokonywać poszczególnych czynności sądowych.

§ 2. Policja Państwowa dokonywa w toku dochodzenia poszczególnych czynności sądowych, jeżeli prokurator w danej sprawie to zleci, wymieniając te czynności lub określając ich zakres.

§ 3. Z przebiegu tych czynności sporządza się protokół, w którym powołuje się przepis niniejszego artykułu, a w protokóle policyjnym — nadto zlecenie prokuratora.

§ 4. Przepisy art. 255 § 1 i 256 kodeksu postępowania karnego mają tu zastosowanie.

§ 5. Czynności dokonane w myśl niniejszego artykułu mają moc czynności sądowych, a protokóły sporządzone z zachowaniem przepisów art. 256 k. p. k. — moc protokółów sądowych".

Odpis polecenia prokuratorskiego zaświadczony przez prokuratora, albo przez komendanta Policji Państwowej miasta wydzielonego, powiatowego posterunku (komisarjatu), wydziału lub urzędu śledczego należy dołączyć do każdego protokółu, a oryginał zwrócić prokuratorowi w aktach dochodzenia, pozostawiając w aktach urzędu policyjnego również jeden poświadczony odpis.

Oczywiście możliwem jest także wykonanie przez Policję Państwową czynności sądowych bez polecenia prokuratorskiego, atoli tylko pod warunkami art. 254 k. p. k. jak w dochodzeniach pierwiastkowych.

Akta dochodzenia przedstawia się w sprawach, należących do kompetencji sądów okręgowych, zawsze prokuratorowi.

Ze względu na przepisy o czasie, przez jaki w toku dochodzenia może trwać areszt tymczasowy (pkt. II wyżej), Policja Państwowa uwidoczni w sposób wpadający w oko na zawiadomieniu o przestępstwie i na zapiskach dochodzenia, przedstawianych prokuratorowi, że w sprawie jest „ARESZTOWANY", oraz — jak tylko to jest wiadome — w jakiej dacie według postanowienia sędziego areszt ma być uchylony. W sprawach aresztowanych należy na 14 dni przed upływem okresu, na który sędzia areszt tymczasowy oznaczył przesłać wszystkie akta dochodzenia prokuratorowi. Jeżeli jest jeszcze możliwe przedłużenie aresztu tymczasowego na trzeci miesiąc i okazuje się to konieczne ze względu na stan dochodzenia, Policja Państwowa zwróci na to uwagę, przedstawiając akta prokuratorowi. Mimo przesłania akt prokuratorowi należy dochodzenie kończyć co do czynności, które prokurator zlecił, a których jeszcze nie zdołano wykonać, oraz co do czynności, o których, przesyłając akta dochodzenia, zawiadomiono prokuratora, że okazały się niezbędne, lub które okażą się niezbędne i nagłe.

IV. **Dochodzenie** w sprawach ściganych z urzędu, a należących do **kompetencji sądów grodzkich** (patrz pkt. I).

Przepisy przedstawione powyżej w pkt. III mają zastosowanie **z następującemi zmianami:**

Zawiadomienie prokuratora o przestępstwie nie jest bez osobnego polecenia konieczne (art. 241 § 1 k. p. k.). Polecenie prokuratora może dotyczyć pewnej sprawy lub ogólnie pewnych kategoryj spraw. Jednak w ważniejszych sprawach Policja Państwowa winna zawiadomić prokuratora z własnej inicjatywy lub na polecenie przełożonego policyjnego.

Policja Państwowa przeprowadza dochodzenie główne bez osobnego polecenia i samodzielnie, ponieważ oskarżycielem publicznym w sądach grodzkich jest także Policja Państwowa (art. 56 § 1 lit. a) k. p. k.). Prokurator może jednak wydać zlecenie przeprowadzenia tylko dochodzeń pierwiastkowych i wydać Policji Państwowej inne polecenia.

Jeżeli oskarżycielem może być także organ administracyjny (art. 56 § 1 lit. b) k. p. k.), jak starostwo, inspektor pracy i t. p., należy po przeprowadzeniu dochodzenia pierwiastkowego, zawiadomić go w wypadkach ważniejszych. Policja Państwowa jest jednak władna także wówczas przeprowadzić dochodzenie główne niezależnie od organu administracyjnego, a jest do tego obowiązana, gdy prokurator to zleci albo organ administracyjny nie przeprowadza dochodzenia.

W sprawach należących do sądu grodzkiego także ten sąd może zlecić Policji Państwowej przeprowadzenie dochodzenia i to bądź wskutek doniesienia złożonego przez stronę sądowi, bądź po otrzymaniu sprawy z Policji Państwowej.

Jeżeli w toku dochodzenia okaże się potrzeba czynności sądowych (art. 251 i 442 k. p. k.), należy zawsze zwracać się do sądu grodzkiego.

Akta dochodzenia Policja Państwowa przedstawia sądowi grodzkiemu ze swym wnioskiem.

Jeśli dochodzenie nie uzasadnia żądania skazania, Policja Państwowa wnosi do sądu grodzkiego o umorzenie dochodzenia (art. 247 k. p. k.). Uzasadnienie wniosku nie jest potrzebne. Wniosek o umorzenie należy jednak stawiać tylko w razie oczywistego braku podstaw do ścigania. Jeżeli sąd odmówi umorzenia i zwróci akta Policji Państwowej, należy w zasadzie wnieść do sądu grodzkiego akt oskarżenia, a wyjątkowo można przedstawić akt prokuratorowi do decyzji, jeżeli ze względu na rodzaj przestępstwa lub osobę sprawcy jest niepożądanem ujawnienie na rozprawie jawnej sprawy nie rokującej wyroku skazującego.

Jeżeli sprawcy nie wyśledzono, sprawca zbiegł lub po czynie popadł w chorobę umysłową (art. 5 p. k. p.) Policja Państwowa przedstawia sądowi grodzkiemu wniosek o zawieszenie postępowania na czas trwania przeszkody (art. 5 k. p. k.).

Jeżeli dochodzenie uzasadnia żądania ukarania, Policja Państwowa przedstawia akta sądowi grodzkiemu z aktem oskarżenia. Akt oskarżenia zawiera tylko oznaczenie osoby oskarżonego (imię, nazwisko, adres względnie miejsce uwięzienia) i zarzucanego mu czynu (art. 280 k. p. k.), np. „na podstawie załączonych akt dochodzenia, Policja Państwowa oskarża Jana X zamieszkałego w . . . . o kradzież w dniu 30 września 1929 r. garderoby, należącej do Józefa Y wartości około 100 zł." lub np. „ . . . . oskarża Jana X o kradzieże wymienione w załączonych zapiskach dochodzenia, karta 1 i 2" — Można też wskazać świadków i biegłych, których przesłuchanie na rozprawie Policja Państwowa uważa za szczególnie potrzebne.

Jeżeli sąd grodzki mimo wniesienia oskarżenia, bez przeprowadzenia rozprawy głównej i wydania wyroku umorzy postępowanie przed rozprawą (art. 444 k. p. k.), winien doręczyć postanowienie Policji Państwowej (art. 50 k. p. k.), która rozważy ponownie, czy umorzenie jest uzasadnione, i w miarę możności porozumie się z prokuratorem. Przeciw nieuzasadnionemu umorzeniu służy bowiem zażalenie (art. 448 k. p. k.) w ciągu dni 7-miu od doręczenia odpisu postanowienia (art. 221 k. p. k.) pisemnie lub do protokółu w kancelarji sądu grodzkiego (art. 230 k. p. k.). Zażalenie wniesione na ręce sądu grodzkiego rozpoznaje sąd okręgowy.

Jeżeli w toku dochodzenia prokurator sam działa, ustaje samodzielność Policji Państwowej jak i innych organów administracyjnych (art. 56 § 2 k. p. k.).

W sprawach osób **aresztowanych**, sąd grodzki może zarządzić przedstawienie sobie przez Policję Państwową lub przez organ administracyjny akt dochodzenia w każdym czasie aby stwierdzić, czy nie ustały już przyczyny aresztowania. W sprawach jednak, w których dochodzenie prowadzi prokurator bezpośrednio lub za pośrednictwem policji, przepis powyższy nie ma zastosowania, ponieważ czuwa już nad tem prokurator (§ 92 reg. kar.).

W sprawach osób aresztowanych Policja Państwowa winna czuwać nad tem, aby przed upływem dwumiesięcznego lub trzymiesięcznego okresu (patrz pkt. II) wnieść do sądu grodzkiego akt oskarżenia lub wniosek o umorzenie, albo wyjednać dopuszczalne jeszcze przedłużenie aresztu na trzeci miesiąc.

V. W sprawach ściganych z oskarżenia prywatnego policja obowiązana jest na żądanie oskarżyciela przyjąć skargę i skierować ją do właściwego sądu. Obowiązaną jest też zabezpieczyć dowody. O ile zatem wypadnie odebrać oskarżonemu dowód rzeczowy, albo stwierdzić nazwiska i adresy osób nieznanych oskarżycielowi, jak przy zajściach ulicznych, Policja Państwowa dokonywa niezbędnych czynności (art. 250 § 1 k. p. k.). Dochodzenie główne przeprowadza Policja Państwowa tylko na polecenie sądu (art. 250 § 2 k. p. k.).

VI. Co do zawiadamiania Policji Państwowej o rozprawie sąd grodzki stosuje się do następujących przepisów reg. kar.:

„§ 155. Sąd grodzki zawiadamia o rozprawie prokuratora jeżeli ten zastrzegł sobie popieranie oskarżenia przed sądem grodzkim, poza tym wypadkiem sąd grodzki zawiadamia o rozprawie organa publicznego oskarżenia, wymienione w art. 56 § 1 lit. a), b), k. p. k. (t. j. P. P. lub władzę administracyjną).

§ 156. Zawiadomienie o rozprawie w sądzie grodzkim należy kierować w zasadzie do Policji Państwowej (art. 56 § 1 lit. a) k. p. k.). mianowicie do komendy powiatowej w siedzibie sądu grodzkiego, a jeżeli w siedzibie sądu grodzkiego niema komendy powiatowej — do posterunku (komisarjatu) Policji Państwowej.

§ 157. W miastach, gdzie jest kilka komisarjatów Policji Państwowej, należy zawiadomienie o rozprawie kierować do tego komisarjatu, który złożył akt oskarżenia.

Jeżeli akt oskarżenia złożył komisarjat lub posterunek zamiejscowy, zawiadomienie kierować należy do tego komisarjatu, w którego okręgu znajduje się sąd grodzki.

§ 158. Gdy akt oskarżenia wniósł inny organ administracji (art. 56 § 1 lit. b), należy jemu przesłać zawiadomienie o rozprawie; nie wyłącza to możności popierania oskarżenia na rozprawie przez Policję Państwową, zamiast lub obok organu administracji.

§ 159. Paragrafy 156, 157 i 158 mają odpowiednie zastosowanie do zawiadamiania Policji Państwowej i innych organów administracji, które wprawdzie nie wniosły aktu oskarżenia, lecz w danej sprawie przeprowadzały dochodzenie, poczem prokurator wniósł akt oskarżenia do sądu grodzkiego, nie zastrzegając sobie popierania oskarżenia (art. 56 § 2 k. p. k. i § 155 niniejszego regulaminu).

§ 160. Jeżeli przy sądzie grodzkim jest ustanowiony podprokurator okręgowy (art. 233 § 2 u. s. p.) lub rzecznik prokuratury (art 281 u. s. p.), zawiadomienie o rozprawie przesłać należy jedynie tym przedstawicielom prokuratury (art. 56 § 2 k. p. k.). Nadto należy zawiadomić prokuratora, który zastrzegł sobie popieranie oskarżenia (§ 155)".

Komendant (kierownik komisarjatu), który otrzymał zawiadomienie o rozprawie, oraz każdy jego przełożony może delegować swego podwładnego do popierania oskarżenia na rozprawie. Do jednej sprawy można delegować więcej niż jedną osobę tylko za zezwoleniem prokuratora. Jeżeli sądowi nie wskazano stałego delegata, delegat winien wykazać się bądź zawiadomieniem o rozprawie, bądź delegacją pisemną.

VII. W okresie przejściowym urzędować będą przy sądach grodzkich w województwach południowych i zachodnich **rzecznicy prokuratury** (art. 281 u. s. p.). Instytucja ta ulegnie powolnej likwidacji. W okręgach takich sądów grodzkich Policja Państwowa kierować będzie akta dochodzeń do sądu grodzkiego bez dołączenia swych wniosków. Sąd udzieli akta rzecznikowi, który złoży odpowiedni wniosek (akt oskarżenia—wniosek o umorzenie). Ci rzecznicy będą działali także na rozprawie głównej, co wyłącza udział Policji Państwowej i władz administracyjnych (art. 56 § 2 k. p. k.). Rzecznicy nie są upoważnieni do wydawania Policji Państwowej poleceń.

VIII. Śledztwo sądowe, prowadzone przez sędziego śledczego lub sąd grodzki, nie będzie na przyszłość tak często zarządzane, jak obecnie. Zwiększa się zatem wymagania, stawiane Policji Państwowej co do staranności i dokładności dochodzeń, na których podstawie prokurator będzie musiał wnosić akty oskarżeń, a sąd przeprowadzać rozprawy główne bez uprzedniego zbadania całokształtu sprawy w śledztwie sądowem. Z tych względów Policja Państwowa winna nalegać na osoby, udzielające jej wyjaśnień, aby były ścisłe w swych zeznaniach choć nie mających charakteru świadectwa sądowego. Osoby te należy w razie potrzeby uprzedzić że mogą się stać odpowiedzialne zarówno w razie fałszywego obwinienia, jak i ukrywania czynu karalnego przez zatajenie istotnych okoliczności. Jeżeli od wartości przedmiotu zależy właściwość sądu grodzkiego lub okręgowego, albo kwalifikacja przestępstwa, należy usunąć wątpliwości, któreby powodowały przecenienie przedmiotu lub niskie jego oszacowanie.

IX. Podkreślić należy, że Policja Państwowa w zasadzie nie wzywa osób do lokali policyjnych, lecz organ udaje się na miejsce celem wypytania lub przesłuchania osób, które mogą dać wyjaśnienia. Od tej zasady można odstąpić, jeżeli to jest konieczne celem konfrontacji, zachowania tajemnicy co do osoby wypytywanej i jej zeznań, albo z innych szczególnie ważnych względów.

Wzywanie osób do biur policyjnych można stosować także w tych większych miastach, gdzie ludność jest już przyzwyczajona do takiego postępowania w dochodzeniach policyjnych.

Wezwanie według formularza podpisać winien komendant (kierownik) Policji Państwowej miasta, powiatowy, posterunku, komisarjatu, wydziału lub urzędu śledczego, a tylko w razie jego nieobecności—jegozastępca. Wezwanie doręcza organ policyjny, stosując przepisy w art. 200 — 203 i 205 k. p. k.

X. Nieobecność przedstawiciela Policji Państwowej na rozprawie nie tamuje coprawda rozpoznania sprawy (art. 445 k. p. k.), atoli przedstawiciela takiego należy w zasadzie delegować, w każdym zaś razie, gdy prokurator to zleci, albo z własnej inicjatywy Policji Państwowej, gdy sprawa jest ważniejszą, lub to jest szczególnie pożyteczne ze względu na okoliczności sprawy.

Podając do wiadomości powyższe uwagi polecam P. P. komendantom wojewódzkim przedsięwzięcie jaknajenergiczniejszych kroków celem dokładnego zapoznania z niemi wszystkich podwładnych oficerów i szeregowych w jaknajkrótszym czasie.

XI. Jednocześnie nadmieniam, że Ministerstwo Sprawiedliwości za pośrednictwem prokuratorów sądów okręgowych dostarczy organom P. P. niektóre formularze druków, jakie w związku z kodeksem postępowania karnego mogą być policji potrzebne.

B) Stosownie do wyjaśnień udzielonych Policji Państwowej (powyżej B pkt IX i XI) Panowie Prokuratorzy okręgowi, otrzymawszy druki rozesłane na ręce Panów Prezesów, rozdzielać będą druki potrzebne policji.

Mianowicie z druków wprowadzonych okólnikiem Nr. 1468/II G. S./29 (Dz. Urzęd. Nr. 13 str. 168) druk Nr. 5 należy w drobnych ilościach (np. po 2 egz.) przesłać także posterunkom Policji Państwowej po wsiach odległych od siedziby sędziów śledczych i grodzkich. Rozdzielając druk Nr. 7 należy się kierować zasadą wyrażoną pod B pkt. IX, ustęp 2, w wypadkach bowiem wyjątkowych wspomnianych w pkt. IX ustęp 1, Policja Państwowa może sporządzić ręcznie (na maszynie) odpowiednie wezwanie, zaczem wystarczy udzielić jej jeden egzemplarz jako wzór. Druki Nr. 3 i 6 należy przechować u wice — (pod) prokuratorów rejonowych i dołączać w potrzebnej ilości dopiero do poleceń wydawanych w myśl § 114 reg. prok.

Warszawa, dnia 15 lipca 1929 r.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Nr. 6 (213 z 20 czerwca 1929 r.)

Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie udziału szkół w świętach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

W sprawie udziału szkół i młodzieży szkolnej w świętach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego ustalam następujące wytyczne:

1. Święta wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego są świętami, organizowanemi przez Wojewódzkie, Powiatowe lub Miejskie Komitety W. F. i P. W. i jako takie mają być:

a) pokazem stopnia usprawnienia fizycznego i wojskowego społeczeństwa oraz przeglądem dokonanych na tem polu prac;
b) manifestacją na rzecz tężyzny fizycznej i pogotowia obrony państwa.

2. Święta wychowania fiz. i przysposobienia wojskowego noszą charakter propagandowy i masowy, obejmować więc powinny oprócz organizacyj przysposobienia wojskowego i stowarzyszeń gimnastyczno-sportowych również szkoły i młodzież szkolną, pozwalając przez to władzom szkolnym powiązanie świąt sportowych młodzieży szkolnej ze świętami w. f. i p. w.

3. Pokazy i zawody młodzieży szkolnej w ramach ogólnych świąt w. f. i p. w. organizowane są przez dyrekcje szkół i nauczycieli ćwiczeń cielesnych, którzy winni wchodzić z zasady w skład organów wykonawczych i organizacyjnych świąt. Przygotowanie części programu, dotyczącej młodzieży szkolnej, należy do nauczycieli ćwiczeń cielesnych, przygotowanie programu pokazów harcerskich do instruktorów harcerskich, przygotowanie zaś programu p. w. do właściwych kierowników hufców szkolnych. W ten sposób zostaje usunięta dająca się niekiedy spostrzec rozbieżność poglądów szkoły i komendantów jednostek p. w. na program i organizację zawodów.

4. Święta wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego winny się odbywać, o ile możności w miesiącu czerwcu, aby można połączyć je ze świętami sportowemi szkolnemi.

5. Szczegółowe wytyczne o organizacji świąt w. f. i p. w. podaje instrukcja o świętach wychowania fizycznego i pszysposobienia wojskowego, wydana w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych, Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego L. 1863/PW.

Warszawa, dnia 1 czerwca 1929 r.
(Nr. I. W. F. 3484/29).

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA REFORM ROLNYCH.

Nr. 6 z 4 maja 1929 r.

5.

Pismo okólne Ministerstwa Reform Rolnych Nr. 948/P. z dnia 15 lutego 1929 r. w sprawie parcelacji prywatnej gruntów leśnych.

Przesyłam tekst wydanego przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu ze mną okólnika Nr. 2852/L. 2 z dnia 29.I. r. b. w sprawie postępowania przy udzielaniu zezwoleń na zmianę użytkowania gruntów leśnych oraz w sprawie wydawania opinji o parcelacji gruntów leśnych bez zmiany użytkowania, który brzmi:

„Uchylając okólniki z dnia 12. V. 1922 r. Nr. 434 (DZ. Urz. Ministerstwa Rolnictwa i D. P. Nr. 10 str. 206) oraz z dnia 8.X. 1925 r. Nr. 814/1101/L.I) zarządzam w porozumieniu z Panem Ministrem Reform Rolnych następujący sposób postępowania przy udzielaniu zezwoleń na zmianę rodzaju użytkowania gruntów leśnych w związku z parcelacją oraz przy wydawaniu opinji o parcelacji gruntów leśnych bez zmiany rodzaju użytkowania:

1) Od strony składającej w Urzędzie Wojewódzkim podanie o zezwolenie na zmianę rodzaju użytkowania gruntów leśnych w związku z zamierzoną parcelacją, należy żądać równoczesnego złożenia odpisu tego podania. Oryginał podania Urząd Wojewódzki zatrzymuje, odpis zaś przesyła właściwemu Urzędowi Ziemskiemu do wiadomości z zaznaczeniem, że o decyzji Urząd Ziemski zostanie powiadomiony.

2) W ciągu **trzydziestu** dni od dnia złożenia podania przez stronę Urząd Wojewódzki przeprowadza przez swoje podwładne organa (komisarzy ochrony lasów) badanie na gruncie zgodnie z obowiązującemi przepisami (art. 28—30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zagospodarowaniu lasów, niestanowiących własności Państwa z dn. 24 VI. 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 504) przyczem o terminie badania na gruncie zawiadomić należy właściwy Urząd Ziemski i dążyć do tego, aby badanie to odbywało się jednocześnie z badaniem sprawy przez komisarza ziemskiego.

3) otrzymawszy protokół badania na gruncie przez komisarza ochrony lasów Urząd Wojewódzki przesyła go w odpisie Urzędowi Ziemskiemu, wyznaczając zarazem zgodnie z art. 31 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.VI. 1927 roku termin wysłuchania. Urząd Ziemski ze swej strony, po zaznajomieniu się z przesłanym mu protokółem, jak również protokółem Komisa-

rza ziemskiego, udziela Urzędowi Wojewódzkiemu w terminie wyznaczonym opinji, czy udzielenie przez Urząd Wojewódzki zezwolenia na zmianę rodzaju użytkowania gruntów leśnych w związku z zamierzoną parcelacją jest z punktu widzenia potrzeb miejscowego ustroju rolnego pożądane lub nawet może konieczne.

4) Po uzyskaniu opinji Urzędu Ziemskiego przystępuje Urząd Wojewódzki niezwłocznie do rzeczowego rozpatrzenia całokształtu sprawy i wydaje decyzję, której opis przesyła Urzędowi Ziemskiemu do wiadomości.

5) Dopiero po otrzymaniu odpisu decyzji Urzędu Wojewódzkiego Urząd Ziemski poweźmie decyzję co do udzielenia zezwolenia na podjęcie przedwstępnych czynności i na parcelację gruntów leśnych.

6) Podania o zezwolenie na parcelację gruntów leśnych, które w związku z parcelacją mają ulec zmianie na inny rodzaj użytkowania, nie będą przyjmowane przez Urzędy Ziemskie względnie zostaną stronie zwrócone w myśl § 104 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 7.XII. 1926 r. (Dz. Ust. Nr. 8/27, poz, 66), jeżeli do podań tych nie zostaną przez stronę dołączone zezwolenia Urzędu Wojewódzkiego na zmianę uprawy leśnej inny rodzaj użytowania gruntów leśnych, przeznaczonych do parcelacji ze zmianą rodzaju użytkowania.

7) Przed załatwieniem podania strony o udzielenie zezwolenia na parcelację gruntu leśnego bez zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania Okręgowy Urząd Ziemski zasięga wiadomości w Urzędzie Wojewódzkim, czy zgłoszony do parcelacji obszar leśny nie został uznany w trybie przepisanym za las ochronny z powodu jego specjalnego znaczenia dla obrony Państwa (pkt. d. art. 19 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.VI. 1927 roku), oraz zasięga opinji Urzędu Wojewódzkiego co do ewentualnych zastrzeżeń, znajdujących uzasadnienie w ustawie o wykonaniu reformy rolnej, któreby należało poczynić w zezwoleniu na parcelację (np. co do minimalnego obszaru działek leśnych, któreby mogli nabywać bezrolni dla utworzenia samodzielnego gospodarstwa leśnego).

8) Jeżeli obszar leśny, zgłoszony do parcelacji (bez zmiany rodzaju użytkowania), został uznany za ochronny na zasadzie pkt. d. art. 19 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.VI. 1927 r. Okręgowy Urząd Ziemski zastrzega w zezwoleniu na parcelacje, że do podania o zatwierdzenie projektu parcelacji winna być dołączona zgoda Urzędu Wojewódzkiego na kierunek przestrzennego podziału lasu (art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24.VI. 1927 r.).

9) Nieotrzymanie odpowiedzi Urzędu Wojewódzkiego w miesięcznym terminie, w ciągu którego Urząd Ziemski winien załatwić podanie strony, nie wztrzymuje tego załatwienia.

10) W razie wątpliwości, czy utworzone według przedłożonego projektu parcelacji działki leśne odpowiadają wymogom art. 1 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 1/26, poz. 1), względnie, czy nabywcy posiadają dostateczne kwalifikacje do racjonalnego prowadzenia gospodarstwa leśnego (o ile według projektu gospodarstwo takie jako objekt odrębny jest przewidziane), Okręgowy Urząd Ziemski zasięga opinji Urzędu Wojewódzkiego o projekcie parcelacji względnie wykazie nabywców, przyczem co do udzielenia odpowiedzi ma analogiczne zastosowanie pkt, 9 niniejszego zarządzenia.

Ustalony powyżej sposób postępowania da możność ścisłej współpracy Urzędów Ziemskich i Urzędów Wojewódzkich i zapewni, że przy wydawaniu orzeczeń brane będą pod uwagę wszystkie, z punktu widzenia ogólno-gospodarczego, ważne okoliczności sprawy. Gdyby w poszczególnym wypadku okazała się zbyt daleko idąca rozbieżność zapatrywań Urzędu Wojewódzkieeo i Uzędu Ziemskiego, należy dążyć do porozumienia drogą omówienia sprawy na wspólnej konferencji.

Proszę Pana Wojewodę o wydanie odpowiednich zarządzeń podległym Mu organom ochrony lasów".

Polecam Panom Prezesom zastosować się ściśle do trybu postępowania ustalonego w tym okólniku i wydać odpowiednie zarządzenia Komisarzom Ziemskim.

Zarządzenie Okręgowych Urzędów Ziemskich skierowane do Komisarzy Ziemskich winno w szczególności uregulować sprawę uzgadniania ich wyjazdów na grunt z wyjazdami Komisarzy Ochrony Leśnej dla przeprowadzenia wspólnego badania możliwości i celowości zmiany użytkowania gruntów leśnych w związku z zamierzoną parcelacją, sprawę przestrzegania przez Komisarzy Ziemskich p. 6 załączonego okólnika oraz nadsyłania do Okręgowych Urzędów Ziemskich protokółów badań na gruncie i podań stron o udzielenie zezwolenia na parcelację gruntów leśnych, względnie o zatwierdzenie projektu parcelacji w takim terminie, by Okręgowy Urząd Ziemski miał możność porozumienia się z Urzędem Wojewódzkim przed upływem terminu prekluzyjnego względnie przed wyznaczonym przez Urząd Wojewódzki terminem wysłuchania (p. 3 okólnika).

O każdem wydanem zewoleniu na parcelację gruntów leśnych (ze zmianą czy też bez zmiany użytkowania tych gruntów) Okręgowy Urząd Ziemski winien niezwłocznie zawiadamiać Urząd Wojewódzki, nadsyłając mu odpis zezwolenia.

Okręgowe Urzędy Ziemskie winny również zawiadamiać Urząd Wojewódzki o anulowaniu przez Okręgowy Urząd Ziemski zezwolenia na parcelację, o ile ono obejmuje i grunty leśne.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

z 25 marca Nr. 3 Rok 1929

32.

Zarządzenie Nr. I. 3019/2/29 z dnia 15 lutego 1929 r. w sprawie znaków legitymacyjnych organów Policji Państwowej w służbie śledczej*).

Podając poniżej do wiadomości wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych „Przepisy o znakach legitymacyjnych w służbie Policji Państwowej", Ministerstwo Komunikacji poleca Dyrekcjom Kolei Państwowych i Kierownictwom (Zarządom) Budowy wydanie potrzebnych zarządzeń, aby cały podległy personel się z niemi zaznajomił i aby w myśl art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6.III 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28 z 1928 r. poz. 257) wszyscy pracownicy kolejowi organom Policji Państwowoj, okazującym znaczki wymienione w wspomnianych „Przepisach", udzielali w miarę możności doraźnej pomocy, a w szczególności także pomocy, potrzebnej do pokonania czynnego oporu. Zaznacza się, że znaczki te służą za dowód przynależności i uprawnień służbowych oficerów i szeregowych służby śledczej P. P. we wszystkich tych wypadkach, kiedy z powodu czynności służbowych, wymagających szybkiego i uważnego działania, strata czasu na szczegółowe wylegitymowanie się mogłaby niekorzystnie wpłynąć na wyniki postępowania służbowego.

33.

Zarządzenie Nr. I. 1350/2/29 z dnia 13 lutego 1929 roku w sprawie zapewnienia podróżnym czystości podawanych artykułów spożywczych i ciszy w porze nocnej.

Pomimo licznych okólników Ministerstwa Komunikacji, starających się zapewnić podróżującej publiczności czystość artykułów spożywczych, podawanych w lokalach restauracyjnych względnie bufetowych jakoteż wynoszonych do pociągu, stwierdza się, że postanowienia tych okólników nie są ścisle przestrzegane.

Ministerstwo Komunikacji niniejszem przypomina wspomniane postanowienia a w szczególności ogłoszony w Dz. U. M. K. Nr. 12 z 1927 r. pod poz. 68 okólnik M. K. z dnia 2/XI 1927 r. Nr. S. 1011/27 w sprawie zapewnienia czystości produktów spożywczych, podawanych podróżnym na dworcach kolejowych.

Celem zapewnienia hygjeny przy podawaniu pieczywa sprzedawanego, czy to w lokalach bufetowych, czy też przy pociągach, Ministerstwo Komunikacji zarządza niniejszem, żeby tak białe pieczywo (bułki), jak kromki chleba sprzedawać wyłącznie w zamkniętych torebkach z przezroczystego papieru.

Wobec tego, że do Ministerstwa Komunikacji dochodzą skargi ze strony podróżującej publiczności na personel restauracyjny (bufetowy), wynoszący artykuły spożywcze do pociągu i że personel ten wbrew postanowieniom okólnika z dnia 5/XI 1925 r. Nr. I. 17447/4/25 w porze nocnej nadal niepokoi podróżnych zachowując się zbyt głośno i wchodząc do wagonów, należy bezwzględnie zabronić temu personelowi wywoływania nazw artykułów przy pociągach w czasie między godziną 23 a 6, oraz wchodzenia do wagonów osobowych, z wyjątkiem służby bufetowej, podającej na zamówienie podróżnych gorące potrawy lub napoje. Służba bufetowa przeznaczona do obsługiwania podróżnych w wagonach, powinna posiadać zaświadczenie zawiadowcy stacji, upoważniające danego pracownika bufetu do wejścia do wagonu i powinna być w uniformie (conajmniej czapka z napisem i fartuch). Dyrekcje wydadzą zarządzenia co do przyjmowania przez konduktorów zamówień w poszczególnych pociągach i uwiadomienia o zamówieniach bufetów przez stacje.

Każdy dzierżawca restauracji (bufetu) powinien otrzymać odbitkę niniejszego okólnika jakoteż okólnika z dnia 2.XI. 1927 r. Nr. S. 1011/27. **Własnoręczne potwierdzenie dzierżawcy z odbioru odbitek obu okólników należy dołączyć do jego umowy dzierżawnej.**

Dyrekcje zarządzą również, aby restauracje (szczególnie na stacjach węzłowych) w myśl zawartych z ich dzierżawcami umów podawały na żądanie podróżnych w czasie obiadów i kolacyj gorące potrawy, gdyż obecnie zdarzają się częste wypadki, że potraw takich nie można otrzymać.

Za nieprzestrzeganie postanowień niniejszego okólnika należy dzierżawcom wypowiadać umowy dzierżawne.

Zawiadowcom stacji, lekarzom rejonowym i organom kontrolnym poleca się czuwanie nad tem, aby okólnik niniejszy nie pozostał martwą literą. Służbie konduktorskiej zabrania się wpuszczania personelu restauracyjnego z artykułami spożywczemi, podobnie jak wszelkich przekupniów do wagonów osobowych.

Ministerstwo Komunikacji przez swoje organy również przekonywać się będzie, czy niniejsze zarządzenia są ściśle przestrzegane.

Wszystkich pracowników winnych nieprzestrzegania niniejszego okólnika, pociągać się będzie do surowej odpowiedzialności.

---

*) Przepisy o znakach legitymacyjnych w służbie P. P. ogłoszono w Dzienniku Urzędowym M. S. W. Nr. 9 z 1928 r. poz. 1.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH.

Nr. 26 z 3 sierpnia 1929 r.

DZIENNIK ROZKAZÓW.

260.

Zarządzenie w sprawie zapobiegania wypadkom motocyklowym.

Dep. Zaop Inż. 1078/Wypos.

Wypadki motocyklowe — zapobieganie.

Wobec coraz częściej zdarzających się ciężkich wypadków motocyklowych wywoływanych zbyt szybką jazdą i niedostatecznem opanowaniem wozów przez kierowców, polecam wszystkim dowódcom oddziałów, w których dyspozycji znajdują się mechaniczne środki lokomocji (samochody i motocykle), poczynić natychmiast kroki, zmierzające do usunięcia przyczyn wpływających na zwiększanie się ilości wypadków.

Dowódcy tych oddziałów wydadzą rozkazy zabraniające używania samochodów i motocykli nie dających zupełnego bezpieczeństwa ruchu, obsadzania wozów obsługą niedostatecznie wykwalifikowaną i rozwijania szybkości utrudniających kierowcom panowanie nad prowadzonym wozem.

Winnych niestosowania się do wydanych rozkazów należy karać bardzo surowo.

Dowódcy oddziałów, w których wypadki z przyczyn powyższych będą się nadal powtarzały, będą pociągani do osobistej odpowiedzialności.

IV.

Orzecznictwo.

a) Przedruki z „Orzecznictwa Sądów Polskich“ Tom ósmy, zeszyt 5, 6, 7 maj-lipiec 1929 r.

223.

O ile w istniejących i przez władzę na zasadzie §§ 25 i 26 austr. ustawy przem. zatwierdzonych zakładach przemysłowych, występują z biegiem czasu wady i braki, zagrażające bezpieczeństwu publicznemu, lub naruszające prawa sąsiadów, wynikające z przepisów prawa publicznego, może władza czy to na skutek skargi zainteresowanych sąsiadów, czy to z urzędu, żądać usunięcia tych braków a nawet wstrzymać wykonywanie przedsiębiorstwa.

Wyrok N. T. A. z 18 października 1928 r. L. Rej. 2051/26.

224.

Art. 84 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 w brzmieniu ustawy z 13 lutego 1924 poz. 178 Dz. U. ma zastosowanie wyłącznie do funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych i tych z pośród emerytów, którzy już w dn. 1 października 1923 pobierali uposażenie emerytalne.

Wyrok N. T. A, z 27 września 1928 r., L. Rej. 1820/26.

228.

Żądanie przerachowania należności na złote w złocie wskutek obniżenia kursu złotego nie znajduje uzusadnienia w rozporządzeniu waloryzacyjnem i nie może być uwzględnione, zwłaszcza gdy w dacie wydania orzeczenia, oddalającego żądanie, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 5 listopada 1927 o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. Ust. 1927 Nr. 97, poz. 855) nie weszło jeszcze w życie.

Orzeczenie izby pierwszej sądu najwyższego z 2 listopada 1928 C. 1861/27.

259.

Do uznania, iż oskarżony trudnił się „zawodowo sprzedażą wódki“, wystarcza ustalenie faktu, poprzedniego popełnienia przynajmniej dwu czynów przewidzianych w art. 25 u. k. s.,— zupełnie zaś jest obojętnem, czy za te poprzednie swe czyny oskarżony karę odcierpiał i czy wogóle był za nie skazany.

Orzeczenie izby karnej sądu najwyższego z 27 listopada 1928. K. 2289/28.

264.

Wystawienie w Warszawie po godzinie 1-ej w nocy rachunku za spożycie na zwykłym blankiecie restauracyjnym, zamiast na formularzu, dostarczonym przez magistrat, pociąga za sobą odpowiedzialność karną z art. 67 ustawy o uregulowaniu finansów komunalnych, oraz z § 13 statutu o podaktku od publicznych zabaw w Warszawie.

Orzeczenie izby karnej (sek. 1) sądu najwyższego z 23 stycznia 1929, K. 2746/28.

265.

Pojęcie napojów alkoholowych nie jest identyczne z pojęciem napojów spirytusowych. Do spirytusowych należą tylko te napoje, których częścią składową jest spirytus, stanowiący przedmiot monopolu. Nie należą więc do nich wina owocowe.

Sprzedaż wina bez zezwolenia władzy skarbowej stanowi przestępstwo z art. 97 u. k. s.

Orzeczenie izby drugiej (sek. 3) sądu najwyższego z 14 stycznia 1929. Kr. 520/28.

267.

Redaktor odpowiedzialny odpowiada za treść czasopisma (prócz wypadku z art. 55 dekr.

pras.). Jeżeli zatem redaktor z powodu choroby nie może spełniać swych obowiązków, powinien, dla zabezpieczenia się przed odpowiedzialnością, ustanowić zastępcę i wycofać się z redakcji na czas choroby.

Orzeczenie izby drugiej (sek. 3) sądu najwyższego z 31 stycznia 1929. Kr. 347/28.

300.

W sprawach urzędników państwowych, przeciw Skarbowi Państwa o pobory służbowe, stosuje się na obszarze b. zaboru pruskiego obok ustawy z dnia 24 maja 1861, rozszerzeniu drogi sądowej (Zb. ustaw prusk. str. 242), przepisy rozporządzenia Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 31 lipca 1919. (Tygodnik Urzęd. str. 187).

Orzeczenie izby trzeciej sądu najwyższego z 18 stycznia 1929, C. 255/28.

304.

Czy to na zasadzie ustawy z dnia 22 maja 1910 (Dz. U. Rzeszy, str. 798), czy w myśl ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 (Zb. ustaw prusk., str. 691), Skarb Państwa nie odpowiada za szkodę, wynikłą z czynności urzędnika, które nie mają zgoła żadnego związku z jego urzędowemi uprawnieniami.

Orzeczenie izby trzeciej sądu najwyższego z 1 marca 1929. C. 22/29.

313.

Zarząd gminy, sprawując z mocy obowiązujących przepisów czynności i rozstrzygając sprawy, odnoszące się do ogółu mieszkańców gminy, wykonywa czynności rządu i rozstrzyga sprawy publiczne, choćby one były wypływem własnego, a nie poruczonego zakresu działania gminy.

Orzeczenie izby drugiej (sek. 3) sądu najwyższego z 14 lutego 1929. Kr. 342/28.

320.

Nieobecność na obszarze b. Litwy Środkowej od okresu wojny światowej do 1922 r. sama przez się nie wyklucza jeszcze możności nabycia obywatelstwa polskiego na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1922 (Dz. U. R. P. p. 565) w łączności z art. 1 p. 3 dekretu Nr. 56 Naczelnego Dowódcy Wojsk Litwy Środkowej z dn. 7 stycznia 1921 (Dziennik Urzędowy Tymczasowej Komisji Rządzącej w Wilnie Nr. 4).

Wyrok N. T. A. z 14 listopada 1928 r. L. Rej. 4895/26.

371.

Używanie tytułu Dr. med. dent. uzyskanego po wejściu w życie ustawy z 13 lipca 1920. Dz. U. poz. 494, na uniwersytecie zagranicznym jest, przed nostryfikacją tego tytułu w Państwie Polskiem, niedopuszczalne.

Wyrok N. T. A. z 19 października 1928 r., L. Rej. 3454/26, 3460/26.

---

b) Przedruki ze „Zbioru Wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego“ rocznik V. Rok 1927.

Nr. 1170.

Uprawomocniony wyrok sądowy, uniewinniający funkcjonarjusza państwowego z zarzutu oszczerstwa, za które wydalony został ze służby, stanowi dostateczną podstawę dla władzy orzekającej do poddania rewizji orzeczenia o wydaleniu.

(Wyrok z 26 marca 1927, l. rej. 1696/25).

Nr. 1172.

Przepis art. 12 p. 1 dekretu z dnia 17 lutego 1919, poz. 175 Dz. Praw. uprawnia władze nadzorcze do ingerencji w każdym wypadku, kiedy tego wymaga interes publiczny, a w szczególności uprawnia władzę do rozwiązania organów zarządu gmin wyznan. żydowskiej.

(Wyrok z 26 marca 1927, l. rej. 3804/26).

Nr. 1173.

Na terytorjum b. dzielnicy pruskiej jako związek komunalny, obowiązany w myśl ust. III art. 43 ustawy z 19 maja 1920, poz. 272 Dz. Ust. do zwrotu różnicy kosztów leczenia za chorych członków Kas Chorych, leczonych w szpitalach, położonych poza obrębem działalności tej Kasy, należy zgodnie z art. 5 i 9 pkt. 1 tej ustawy uważać gminę stałego miejsca pracy ubezpieczonego.

(Wyrok z 28 marca 1927, l. rej. 1314/25).

Nr. 1174.

1) Procentowe zmniejszenie uposażeń funkcjonarjuszy państwowych, zarządzone art. 2 ustawy z 22 grudnia 1825, poz. 918 Dz. Ust., nie jest zmianą zasad obliczenia poborów tych funkcjonarjuszy, a zatem nie może w myśl § 1 rozp. Prez. Rzeczypospolitej z 30 grudnia 1924, poz. 1073 Dz. Ust., dotyczyć automatycznie członków zarządu i pracowników związków komunalnych.

2) Zmianą zasad obliczania poborów jest natomiast zawieszenie przez ustawę z 22 grudnia 1925 comiesięcznego ustalania mnożnej

i utrzymanie tej mnożnej w wysokości z 1 grudnia 1925 r., wobec czego zmiana ta dotyczy automatycznie członków zarządu i pracowników związków komunalnych.

(Wyrok z 28 marca 1927, l. rej. 1617/26).

Nr. 1177.

I. W razie uznania za uzasadnione zarzutów skargi, zwracających się przeciw przyjęciu przez władzę, że założenie nowej apteki publicznej w pewnym miejscu zagroziłoby bytowi apteki istniejącej, bezprzedmiotowemi się stają, wobec przepisu ustępu drugiego § 10 ustawy aptekarskiej z 18 grudnia 1906 Nr. 5, Dz. U. P. ex 1907, zarzuty tejże skargi, skierowane przeciw przyjęciu przez pozwaną władzę, że w danym wypadku także potrzeby ludności nie przemawiają za utworzeniem nowej apteki publicznej w odnośnej miejscowości.

II. Władza w przedmiocie postępowania przy badaniu, czy pewna apteka może w swej egzystencji zagrożoną zostać utworzeniem apteki nowej, nie jest wiązana żadnemi przepisami proceduralnemi, a w szczególności nakazem opierania się przedewszystkiem na liczbie recept, wykonywanych przez tę aptekę.

III. Postępowanie władzy, dążące do zbadania dochodowości pewnej apteki, kwestjonowane może być w drodze skargi do Trybunału tylko na tej zasadzie, że rezultaty tego badania nie mogłyby władzy rozstrzygającej dać dostatecznego materjału do wyrobienia sobie zdania w danym przedmiocie.

(Wyrok z 1 kwietnia 1927 l. rej. 292/26).

Nr. 1178.

Ograniczenie prawa do uposażenia w służbie czynnej i do uposażenia emerytalnego z powodu samowolnego niepełnienia przez urzędnika służby — może nastąpić tylko na mocy prawomocnego orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej, a nie na mocy zarządzenia władzy przełożonej z jednoczesnem zastosowaniem do winnego art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

(Wyrok z 2 kwietnia 1927 l. rej. 1589/25).

Nr. 1180.

Mieszkańcy miast nie wydzielonych w myśl art. 3 Dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej z 4 lutego 1919 poz. 141 Dz. Pr. z powiatowego Związku komunalnego, nie są z tego już powodu na zasadzie przepisów ustawy z 10 grudnia 1920 poz. 32/1921 Dz. Ust. zwolnieni od uczestniczenia w kosztach budowy i utrzymania dróg powiatowych.

(Wyrok z 4 kwietnia 1927 l. rej. 617/26).

Nr. 1182.

1. Przepisy regulaminu wyborczego z 25 lutego 1921 (Monitor Polski Nr. 52 i 53/ex 21) nie stanowią ogólnie obowiązujących norm prawnych, o których mowa w ustawie z 31 lipca 1919 poz. 400 Dz. Pr., lecz są tylko wyjaśnieniami względnie poleceniami władzy nadzorczej do podwładnych jej organów w przedmiocie techniki przeprowadzenia wyborów, nie wymagały więc ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rz. P., lecz mogły być podane do wiadomości w sposób dowolny.

2. Przepis par. 68 regulaminu wyborczego dla gmin wyznaniowych żydowskich na terenie b. Królestwa Kongresowego (Monitor Polski Nr. 52/ex 21) jest sprzeczny z przepisami par. 8 i 14 rozporządzenia b. Gen.-Gub. Warszawskiego z 1 listopada 1916 (Dz. Rozp. Nr. 53) w brzmieniu dekretu z 7 lutego 1919 poz. 175 Dz. Ust., stanowiącemi, że wybór rabinów w gminach wyznaniowych żydowskich odbywa się zwyczajną większością głosów, wobec czego, jako wydany w delegacji ustawowej i wychodzący poza ramy obowiązujących przepisów, nie ma mocy prawnej.

3. Przysługujące zarządowi wielkiej gminy wyznaniowej żydowskiej prawo przedstawiania wniosków co do wyboru rabina względnie podrabina (art. 2 rozp. b. Gen.-Gub. Warsz. z 1 listopada 1916 Dz. Rozp. Nr. 53 w brzmieniu dekretu z 7 lutego 1919 poz. 175 Dz. Pr.) nie wyłącza inicjatywy pełnomocników w tej kwestji i wybory, dokonane z inicjatywy tych ostatnich i bez zasięgnięcia opinji zarządu co do kandydatów, nie czynią nieważnym omawianego aktu wyborczego.

4. Do podania skargi na wybory rabina względnie podrabina na zasadzie art. 19 rozp. b. Gen.-Gub. Warsz. z 1 listopada 1916 Dz. Rozp. Nr. 53, oraz par. 67 i 68 regulaminu wyborczego legitymowani są: pełnomocnicy względnie zebranie pełnomocników oraz zarząd, jako organ zbiorowy, jeżeli przy wyborach obrażone zostały jego prawa w sprawach, przyznanych ustawowo kompetencji tegoż zarządu.

(Wyrok z 5 kwietnia 1927 l. rej. 1780/26).

Nr. 1183.

Z art. 95 ustęp 2 Konstytucji nawet pośrednio nie wynika dla cudzoziemców prawo skutecznego domagania się zezwolenia na wjazd do Polski.

(Wyrok z 6 kwietnia 1927 l. rej. 3168/25).

Nr. 1184.

1. w sprawach, dotyczących ustalenia, czy dana osoba jest obywatelem polskim, wolno instancji odwoławczej w razie zmiany prawa materjalnego, dokonanej w czasie między wydaniem orzeczenia w pierwszej instancji, a roz-

strzygnięciem odwołania, albo rozstrzygnąć sprawę merytorycznie według prawa nowego, albo uchylić zaskarżone orzeczenie i polecić instancji pierwszej, aby wydała ponowne orzeczenie przy uwzględnieniu prawa nowego;

2. nie sprzeciwia się zasadom postępowania administracyjnego, jeżeli władza dokonywa oceny prawnej uznanego przez stronę stanu faktycznego bez współudziału strony;

3. małoletni może stworzyć w myśl art. 4 § 1 Konwencji Wiedeńskiej zamieszkanie, jednak z zastrzeżeniami, wynikającemi z ograniczeń jego woli z tytułu braku pełnoletności.

(Wyrok z 6 kwietnia 1927, l. rej. 3820/25).

Nr. 1187.

Na obszarze b. zaboru rosyjskiego do orzekania w sprawach, dotyczących przedmiotu z dziedziny prawa publicznego, a w szczególności, o ile chodzi o przywrócenie do pierwotnego stanu drogi publicznej, uprawnione są na zasadzie przepisów, zawartych w art. 1 ust. post. cyw., władze administracyjne.

(Wyrok z 8 kwietnia 1927, l. rej. 45/26).

---

c) Przedruk „Orzeczeń Najwyższego Trybunału Administracyjnego" z Monitora Polskiego Nr. Nr. 149, 150, 155, 156, 170, 176, 180, 182, 186 z 1929 r.

Sprawy budowlane.

Postanowienia art. 28 ustawy z 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów poz. 406 Dz. Ust. rozszerzają uprawnienia policji budowlanej w tym kierunku, iż może ona żądać od właścicieli domów wykonania robót, zabezpieczających normalne użytkowanie lokali przez najemców. (Wyrok z 11 marca 1927, l. rej. 1841/25).

*

W postępowaniu administracyjnem, przeprowadzonem wedle przepisów galicyjskiej ustawy krajowej budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek z 13 października 1899 Nr. 133 Dz. Ust. Kr.:

a) zawiadomienie sąsiada o terminie oględzin komisyjnych dla ustalenia warunków dopuszczalności zamierzonej budowy dokonanem może być także w formie ustnej, byle tylko nie pozostawiającej wątpliwości co do faktu zawiadomienia;

b) w razie zaniedbania zawiadomienia sąsiada o wskazanym pod a) terminie, sąsiad ów ma prawo, bez względu na formalną prawomocność pozwolenia na budowę wobec tych, którym ono zostało doręczone, bezzwłocznie jednak po dowiedzeniu się o pozwoleniu na budowę względnie o budowie samej, wystąpić z żądaniem przeprowadzenia dodatkowych oględzin komisyjnych i wydania dodatkowego zarządzenia, rozstrzygającego podniesione przez niego przeciw budowie zarzuty. (Wyrok z 1 marca 1929, l. rej. 1988/26).

*

Drogi publiczne.

Do orzekania w sprawach naruszenia całości drogi gminnej i przywrócenia jej do pierwotnego stanu w myśl § 23 ust. 5 gal. ustawy drogowej z 10 grudnia 1907 Dz. U. kr. Nr. 155, utrzymanego w mocy art. 39 ustawy z 10 grudnia 1920 poz. 32 Dz. Ust. z r. 1921, powołany jest Wydział Powiatowy, o ile „publiczny" charakter drogi na podstawie dokumentów wzgl. wyniku przeprowadzonych dochodzeń zostanie stwierdzony. (Wyrok z 20 października 1926, l. rej. 1191/24).

*

Na obszarze b. zaboru rosyjskiego do orzekania w sprawach, dotyczących przedmiotu z dziedziny prawa publicznego, a w szczególności — o ile chodzi o przywrócenie do pierwotnego stanu drogi publicznej — uprawnione są na zasadzie przepisów, zawartych w art. 1 ust. post. cyw. władze administracyjne. (Wyrok z 8 kwietnia 1927, l. rej. 45/26).

*

Art. 165 rosyjskiej ogólnej ustawy kolejowej (t. XII. cz. I Zb. Pr. b. Ces. Ros.) został uchylony przez wydanie na mocy art. 7 ustawy z 7 października 1921 „o przepisach porządkowych na drogach publicznych" (Dz. U. poz. 656) rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Kolei z 2 lipca 1924 „w sprawie przepisów o skrzyżowaniu dróg publicznych z kolejami żelaznemi" (D. U. poz. 641).

Obowiązek zarządu drogi publicznej wykonywania własnem staraniem i własnym kosztem robót i nadzoru przy skrzyżowaniu drogi publicznej z linją kolei żelaznej w wypadkach, przewidzianych w §§ 3 i 6 cytowanego rozporządzenia, nie wyklucza kontroli tychże robót ze strony władz kolejowych, które jednak nie mogą żądać od zarządu drogi publicznej zwrotu kosztów, poniesionych z powodu tej kontroli.

Przewidywany rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych i Ministra Kolei z 2 lipca 1924 w sprawie przepisów o skrzyżowaniu dróg publicznych z kolejami żelaznemi (Dz. U. poz. 641), nadzór władz kolejowych nad robotami miejskiemi, wykonywanemi na terytorjum kolejowem przy skrzyżowaniach dróg publicznych z linją kolei żelaznej, nie sprzeciwia się posta-

nowieniom art. 2 i 11 dekretu z 4 lutego 1919 o samorządzie miejskim (D. U. poz. 140). (Wyrok z 23 lutego 1929, l. rej. 4230/26).

*

Fundacje.

Na obszarze b. zaboru austrjackiego:

a) do powstania fundacji potrzebnem jest przyjęcie, wzgl. zatwierdzenie fundacji przez powołaną władzę administracyjną.

b) zmiana zapisu fundacyjnego przez władze, w razie niemożności ścisłego jego wykonania, nie może w żadnym razie sięgać tak daleko, by powodowała zupełną zatratę samoistności prawnej fundacji. (Wyrok z 9 listopada 1927, l. rej. 642/25).

Funkcjonarjusze państwowi.

Prawa i obowiązki służbowe.

Dopuszczenie, po myśli art. 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej, do służby przygotowawczej należy do kompetencji władz, powołanych do mianowania urzędników. (Wyrok z 18 czerwca 1926, l. rej. 1576/25).

*

Z przepisu ostatniego ustępu art. 8 ustawy o państwowej służbie cywilnej, głoszącego, że osoby, zasądzone za przestępstwa, z chęci zysku popełnione, nie mogą być wogóle przyjmowane do służby państwowej, nie wynika, by także osoby, pozostające już w służbie państwowej, w razie zasądzenia za wspomniane przestępstwa tracić miały z mocy tego przepisu zdolność do piastowania nadal publicznego urzędu, wobec czego nie jest uzasadnione dokonane na obszarze b. zaboru austrjackiego na podstawie art. 71 cytowanej ustawy w związku z art. 8 tej ustawy oraz § 6 ustawy z 15 listopada 1867 Nr. 131 Dz. Ust. austr. wydalenie ze służby bez postępowania dyscyplinarnego urzędnika, zasądzonego za przekroczenie, z chęci zysku popełnione. (Wyrok z 22 czerwca 1926, l. rej. 1420/24).

*

Do chwili wejścia w życie ustawy o państwowej służbie cywilnej stosunki służbowe urzędników T. W. S., utworzonego ustawą z 30 stycznia 1920 poz. 61 Dz. Ust., normowały obowiązujące urzędników b. Wydziału Krajowego ustawy krajowe, a w szczególności ustawa z 23 marca 1866. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 28 kwietnia 1927, l. rej. 1146/25).

*

Na mocy art. 54 ustawy o państwowej służbie cywilnej z 17 lutego 1922 poz. 164 Dz. Ust. władza może przenieść w stan nieczynny ustalonego w służbie funkcjonarjusza państwowego tylko w tym wypadku, gdy zajmowane przez danego funkcjonarjusza stanowisko zostanie przy reorganizacji skreślone z etatu. (Wyrok z 4 lutego 1928, l. rej. 2219/26).

*

Przewidziany w ust. 3 art. 7 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 obowiązek opłacania połowy różnicy w wysokości uposażenia przy osiągnięciu wyższego uposażenia dotyczy wyłącznie funkcjonarjuszów i zawodowych wojskowych, którzy w służbie czynnej jeszcze pozostają, natomiast obowiązek ten ustaje z chwilą przejścia tych osób na emeryturę, niezależnie od terminu przeniesienia ich w stan spoczynku. (Wyrok z 29 marca 1928 roku, l. rej. 1318/26).

*

O przynależności urzędnika do jednej z trzech kategorji, określonych art. 11 ustawy o państwowej służbie cywilnej, decyduje nie stopień wykształcenia danego urzędnika, lecz zajmowane przez niego stanowisko. (Wyrok z 9 marca 1928, l. rej. 2258/26).

Służba, pełniona faktycznie przez funkcjonarjusza państwa zaborczego na terytorjum, przypadłem Państwu Polskiemu, bezpośrednio po objęciu przez Państwo władzy na danem terytorjum, nie może sama przez się uzasadniać nawiązania publiczno-prawnego stosunku służbowego między Państwem Polskiem a owym funkcjonarjuszem, jeśli następnie postanowiono funkcjonarjusza tego do służby polskiej nie przyjąć, a poprzednio nie miał miejsca żaden odmienny pozytywny akt woli ze strony polskiej władzy państwowej; jak odebranie przysięgi czy przyrzeczenia służbowego. (Wyrok z 2 marca 1928, l. rej. 1849/26).

*

Wobec przepisów art. 44 i 49 ustawy z 17 lutego 1922 o postępowaniu dyscyplinarnem poz. 165 Dz. Ust., wykonanie kary dyscyplinarnej winno nastąpić z datą uprawomocnienia się orzeczenia zasądzającego, oraz na podstawie stanu służbowego zasądzonego z tej właśnie daty, a obojętną przytem jest okoliczność, że do wyższej instancji odwoływał się tylko oskarżony, a nie rzecznik dyscyplinarny.

W razie, jeśli przy orzeczeniu kary dyscyplinarnej odliczenia lat służby, w okresie, przypadającym do odliczenia, miał miejsce awans zasądzonego urzędnika, wykonanie tej kary pod względem starszeństwa służbowego winno nastąpić w ten sposób, że z czasu już przesłużonego odlicza się okres do daty awansu, a resztę wyrażonego w orzeczeniu dyscyplinarnem czasu odlicza się ze służby po dacie prawomocności tegoż orzeczenia.

Przepisy ustawy o państwowej służbie cywilnej w przedmiocie starszeństwa służbowego urzędników nie dotyczą urzędników prowizorycznych. (Wyrok z 17 kwietnia 1928, l. rej. 8618/26).

*

W myśl przepisów §§ 28 do 35 pruskiej ustawy o ogólnym zarządzie kraju z 30 lipca 1883 (Zbiór ustaw pruskich str. 78) i art. 3 ustawy z 1 sierpnia 1919 o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej, Dz. Ust. poz. 385 w związku z art. 2 ustawy konstytucyjnej Rzeczypospolitej Polskiej z 17 marca 1921 Dz. Ust. poz. 267 sędziowie zawodowi Wojewódzkich Sądów Administracyjnych b. dzielnicy pruskiej są mianowani na powyższe stanowiska dożywotnio i mogą być z nich usunięci jedynie na podstawie przepisów ustawy dyscyplinarnej dla sędziów z 7 maja 1851 (Zbiór ustaw pruskich str. 218) w redakcji ustawy z 26 marca 1856 (Zbiór ustaw pruskich str. 201). (Wyrok z 3 grudnia 1926, l. rej. 235/26).

*

Wynikające z przepisów art. 36 i 37 ustawy o państwowej służbie cywilnej prawa do urlopu wypoczynkowego nie stoi na przeszkodzie do zwolnienia urzędnika ze służby przed wykorzystaniem przez niego tegoż urlopu. (Wyrok z 25 maja 1928, l. rej. 3933/27).

*

Umieszczenie chorego funkcjonarjusza państwowego w nagłym wypadku w rządowym lub samorządowym szpitalu na zlecenie lekarza prywatnego (w rozumieniu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 4 sierpnia 1926, p. 555 Dz. Ust.) nie pozbawia tegoż funkcjonarjusza prawa do ulg, przewidzianych w § 7 cytowanego rozporządzenia, jednak dla zachowania wspomnianego prawa winien on przy pierwszej możności uzyskać od urzędowego, względnie umówionego lekarza potwierdzenie nagłości wypadku i konieczności umieszczenia w szpitalu. (Wyrok z 13 marca 1928. l. rej. 4053/27).

*

W myśl art. 18 i 19 ustawy o państwowej służbie cywilnej osoba, która na mocy artykułów 11 i 115 tejże ustawy uzyskała zwolnienie od warunku posiadania wykształcenia, przepisanego dla danej kategorji stanowisk, uzyskuje w tej kategorji starszeństwo od daty otrzymania powyższego zwolnienia od cenzusu wykształceniowego. (Wyrok z 13 grudnia 1928, l. rej. 4200/26).

*

Nowe ustawy służbowe i emerytalne, o ile nie zawierają przeciwnych temu zastrzeżeń, stosują się w całości również i do urzędników, którzy już pełnili służbę w czasie wydania tych ustaw. (Wyrok z 26 lutego 1929, l. rej. 1372/27).

*

Funkcjonarjusz państwowy, skazany prawomocnie na karę dyscypinarną, a tembardziej jego adwokat, nie mają prawa żądać udzielenia do wglądu akt sprawy dyscyplinarnej, przeciwko temu funkcjonarjuszowi prawomocnie zakończonej. (Wyrok z 14 marca 1929, l. rej. 266/27).

*

Funkcjonarjusze państwowi.

Uposażenie.

W wypadkach awansów funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych, uzasadniających zastosowanie przepisu, objętego końcowem zdaniem art. 7 ustawy z 9 października 1923, poz. 924 Dz. U. — o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska, jako czas, spędzony w ostatnio zajmowanym szczeblu grupy niższej, uwzględniony może być tylko czas, faktycznie w tym szczeblu spędzony i w myśl art. 6 tej ustawy policzalny, przyczem, z uwagi na wymieniony ostatnio przepis, z obliczonego w ten sposób czasu strącać należy niepełne półrocza. (Wyrok z 9 listopada 1926, l. rej. 1765/25).

*

Przepisy art. 98 i 99 ustawy z 9 października 1923 poz. 924 Dz. Ust. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska nadają pozostającym w służbie w dniu wejścia w życie tej ustawy funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym zawodowym prawo do stosownego oznaczenia, w myśl zamieszczonych w przepisach tych zasad, grupy i szczebla uposażenia tylko wedle stanu, który co do każdego z nich miał miejsce we wspomnianym dniu. (Wyrok z 5 listopada 1926, l. rej. 3403/25).

*

Dyscyplinarna kara odliczenia lat służby, przewidziana punktem 2 artykułu 77 ustawy z 17 lutego 1922 poz. 164, polega na tem, że orzeczony okres odliczenia lat, jednorazowo odlicza się od liczby lat, już przez ukaranego przesłużonych. (Wyrok z 18 stycznia 1927, l. rej. 1965/26).

*

Nakaz okólnika Prezesa Rady Ministrów z 21 stycznia 1924 L. 144, by udzielone na uposażenie zaliczki były ściągane wedle ruchomej mnożnej, nie stanowi naruszenia zasady bezprocentowości tych zaliczek, wyrażonej w art. 15 ustawy z 9 października 1923 poz. 924 Dz. Ust. (Wyrok z 11 marca 1927, l. rej. 1845/25).

*

Decyzje władz, wydane po dniu 30 września 1923, o ile opierają się na postanowieniach

które uchylone zostały art. 120 ustawy z 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska poz. 924 Dz. U., przedstawiają się, z uwagi na przepis ten, jako pozbawione skuteczności prawnej, a to mimo faktu uchwalenia cytowanej ustawy we wzmiankowanym ostatnio dniu oraz ogłoszenia jej dnia 15 listopada 1923. (Wyrok z 13 maja 1927, l. rej. 953/26).

*

Fakt pobierania djet poselskich przez żonę funkcjonarjusza państwowego nie wpływa na uprawnienie tego funkcjonarjusza do pobierania dodatku ekonomicznego i mieszkaniowego na żonę. (Wyrok z 14 czerwca 1927, l. rej. 1918/26).

*

Jeśli funkcjonarjusz państwowy czy wojskowy zawodowy, których uposażenie normowane jest przepisami ustawy z 9 października 1923 poz. 924 Dz. Ust., przechodzi w drodze mianowania, bez przerwy w służbie państwowej, do innego rodzaju służby, objętej tą samą ustawą uposażeniową, przyczem otrzymuje stanowisko, zaszeregowane do tej samej grupy uposażenia, jaką dotąd pobierał, zatrzymuje on prawo do uzyskanego już w tej grupie wyższego szczebla. (Wyrok z 20 marca 1928, l. rej. 2095/26),

*

Postanowienia art. 98 ustawy z 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska poz. 924 Dz. Ust., o ile mówią o oznaczaniu szczebla uposażenia na podstawie czasu, zaliczonego do dnia wejścia w życie tej ustawy, do wysługi lat, nie dotyczą urzędników prowizorycznych. (Wyrok z 4 maja 1928, l. rej. 2715/26.).

*

Przepisy § 1 pruskiej ustawy z 24 maja 1861 (Zbiór ustaw pruskich str. 241) oraz ostatniego ustępu § 70 niemieckiej ustawy z 27 stycznia 1877 wedle tekstu z 20 maja 1898 (Dz. U. Rzeszy str. 371), o ile chodzi o dochodzenie majątkowych pretensji urzędników państwowych, wynikające z ich stosunku służbowego, w drodze postępowania przed sądami ogólnemi, zostały uchylone ustawą o N. T. A. z 3 sierpnia 1922 (Dz. U. poz. 600) w związku z ustawą z 17 lutego 1922 Dz. U. poz. 164 o państwowej służbie cywilnej. (Wyrok z 5 grudnia 1927, l. rej. 932/25).

*

Wyroki sądowe w sprawach o przestępstwa karne funkcjonarjuszów państwowych nie stoją na przeszkodzie wydaniu przez komisje dyscyplinarne innej oceny tychże czynów. (Wyrok z 18 października 1928, l. rej. 1998/26).

Należytości uboczne.

Przez pomoc, wymienioną w § 2 p. 3 i § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 lipca 1924 poz. 725 Dz. Ust., o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów, rozporządzenie to rozumie należytości szpitalą zarówno za poradę lekarską i utrzymanie chorego, jak też i za odpowiadające p. 2 § 2 tegoż rozporządzenia dostarczanie niezbędnych lekarstw, środków opatrunkowych oraz wykonywanie zabiegów specjalnych, wymienionych w ostatnim ustępie § 6. (Wyrok z 11 stycznia 1927, l. rej. 3266/25).

*

Zwrot kosztów przewozu koniecznego osobistego bagażu podróżnego przy podróżach służbowych według § 12 rozporządzenia Rady Min. z 16 lipca 1924 poz. 703 Dz. Ust. uzależniony jest od faktycznego poniesienia tego wydatku. (Wyrok z 29 maja 1928, l. rej. 2701/27).

*

W myśl art. 21 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 emeryt ma prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia z miejscowości, w której znajdowała się jego rodzina, względnie gospodarstwo domowe, do obranego przezeń miejsca stałego zamieszkania, o ile przesiedlenie to nastąpiło w ciągu roku od chwili przeniesienia w stan spoczynku, z tem zastrzeżeniem, że wysokość kosztów przesiedlenia nie może przekraczać kosztów przeniesienia z urzędu z miejsca ostatniej służby czynnej. (Wyrok z 15 grudnia 1928, l. rej. 3430/26).

*

Stwierdzenie faktu, że wysokość kwot wypłaconego już funkcjonarjuszowi dodatkowego wynagrodzenia z art. 9 ustawy uposażeniowej z 9 października 1923 jest niezgodna z istotną treścią porozumienia się odnośnej władzy z Ministerstwem Skarbu co do tej wysokości, nie daje podstawy do przymusowego potrącenia z bieżącego uposażenia funkcjonarjusza kwot, już pobranych, o ile nie stwierdzono złej woli ze strony tegoż funkcjonarjusza. (Wyrok z 31 stycznia 1929, l. rej. 1361/27).

*

Emerytury i zaopatrzenia.

Na mocy ustępu drugiego artykułu 84 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 w redakcji ustawy z 13 lutego 1924 p. 178 D. U. w wypadkach, gdy składki emerytalne podjęte zostały przez odnośnych funkcjonarjuszów państwowych z kas emerytalnych nie w całości lecz w części, — na władzy, orzekającej o prawach emerytalnych ciąży obowiązek obliczenia każdorazowo, jakiemu czasowi służby odpowiada suma pobranych składek, jak również jakiemu czasowi odpowiada suma składek niezreali-

zowanych, — i stosownie do przeprowadzonego w ten sposób obliczenia zaliczenia czasu służby do wysługi emerytalnej, bądźto jako pracy zawodowej w myśl art. 98 ustawy z 11 grudnia 1923, bądźto jako służby w b. państwie zaborczem w myśl art. 81 tejże ustawy. (Wyrok z 21 marca 1926, l. rej. 3227/25).

Służba funkcjonarjusza państwowego, sprawowana na terenie b. zaboru austrjackiego tylko w czasie okupowania tego terenu przez wojska rumuńskie, nie może być uważana ani za służbę państwową polską, ani za służbę w b. państwie zaborczem. (Wyrok z 20 września, l. rej. 29/25).

*

Przeziębienie może być uważane za podstawę do zastosowania art. 9, ustęp 2) ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, poz. 46 Dz. Ust. z r. 1924, wedle którego funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, nabywa prawo do uposażenia emerytalnego bez względu na czas służby. (Wyrok z 29-go września l. rej. 729/25).

*

Za dzień rozwiązania stosunku służbowego z państwem rosyjskiem b. funkcjonarjuszów państwowych rosyjskich, pozostawionych z urzędu przez władze rosyjskie na terytorjum b. Królestwa Kongresowego, winien być uważany dzień 30 marca 1917. (Wyrok z 4 grudnia 1926, l. rej. 1175/25).

*

Ustawa z 11 grudnia 1923 Dz. U. 1924, poz. 46 nie dopuszcza przyznawania uposażenia emerytalnego za poszczególne okresy służby funkcjonarjusza państwowego, spędzone w służbie zaborczej, w służbie wojskowej lub w służbie cywilno-państwowej.

Właściwą władzą naczelną w rozumieniu art. 27 ustawy z 11 grudnia 1923 jest jedynie ta władza, której ostatnio podlegał służbowo ubiegający się o uposażenie emerytalne. (Wyrok z 20 grudnia 1926, l. rej. 248/25).

*

Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej o zwolnieniu funkcjonarjusza państwowego ze służby ze zmniejszonem procentowo uposażeniem emerytalnem nie może być uważane za orzeczenie, stwierdzające nabycie przez niego praw do uposażenia emerytalnego, które w myśl art. 27 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, poz. 46 Dz. Ust. z r. 1924 przyznaje i wymierza wyłącznie właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu względnie upoważniona przez tę władzę władza II instancji w porozumieniu z właściwą izbą skarbową. (Wyrok z 29 grudnia 1926, l. rej. 2830/25).

Za nieszczęśliwy wypadek w rozumieniu art. 9 punkt 2-a ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 (Dz. U. Nr. 6/1924 r. poz. 46) może być uważane tylko nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, które spowodowało bezpośrednio lub pośrednio obrażenie ciała lub chorobę danego funkcjonarjusza. (Wyrok z 5 stycznia 1927, l. rej. 1194/25).

*

Za służbę w Państwie Polskiem, której pięcioletni okres uprawnia do ewentualnego zastosowania art. 97 ustawy emerytalnej z 11-go grudnia 1923 Dz. Ust. p. 46 z 1924 r., winna być uważana jedynie taka służba, która na podstawie powołanej ustawy emerytalnej podlega zaliczeniu do wysługi emerytalnej. (Wyrok z 10 stycznia 1927, l. rej. 3784/25).

*

Uczestnictwo w Kasie Przezorności b. Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, jako stowarzyszeniu wyłącznie nieetatowych pracowników Kolei, nienadającem prawa do emerytury w Państwie Rosyjskiem, nie uprawnia do uzyskania uposażenia emerytalnego ze Skarbu Państwa w trybie art. 82 względnie 95 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 (Wyrok z 16 marca 1927, l. rej. 3206/25).

*

Stabilizacja urzędnika państwowego, sama przez się, nie nadaje mu praw emerytalnych i nie jest warunkiem, wymaganym do nabycia tych praw. (Wyrok z 18 marca 1927, l. rej. 2020/24).

*

Ograniczenie prawa do uposażenia w służbie czynnej i do uposażenia emerytalnego z powodu samowolnego niepełnienia przez urzędnika służby — może nastąpić tylko na mocy prawomocnego orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej, a nie na mocy zarządzenia władzy przełożonej z jednoczesnem zastosowaniem do winnego art. 166 ustawy o państwowej służbie cywilnej. (Wyrok z 2 kwietnia 1927 l. rej. 1589/25).

*

Określenie uposażenia służbowego, ostatnio otrzymywanego przez emeryta b. państwa zaborczego przy stosowaniu art. 20 ustawy em. z 28 lipca 1921 lub art. 25 ustawy em. z 11 grudnia 1923 przeprowadzone być winno na tych samych zasadach, na których wymierzone mu zostało uposażenie emerytalne, a więc odpowiednio do grupy i szczebla, do których dany emeryt zaliczony został. (Wyrok z 19 marca 1927, l. rej. 1662/25).

*

W myśl art. 31 ustawy z 11 grudnia 1923, władza winna z urzędu poddać badaniu przez lekarza urzędowego funkcjonarjusza państwowego, ubiegającego się o przeniesienie w stan

spoczynku na zasadzie art. 28 p. „a“ tejże ustawy, niezależnie od tego, czy funkcjonarjusz ten postawił wniosek o poddanie go oględzinom lekarskim. (Wyrok z 12 stycznia 1927, l. rej. 1709/25).

*

W myśl ustępu 2 art. 92 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, czas służby, odbytej przez cywilnego funkcjonarjusza państwowego w wojsku polskiem podczas wojny przed zawarciem traktatu ryskiego z 18 marca 1921, nie może być zaliczony do wysługi emerytalnej podwójnie. (Wyrok z 21 marca 1927, l. rej 2000/25).

*

Uprawomocniony wyrok sądowy, uniewinniający funkcjonarjusza państwowego z zarzutu oszczerstwa, za które wydalony został ze służby, stanowi dostateczną podstawę dla władzy orzekającej do poddania rewizji orzeczenia o wydaleniu. (Wyrok z 26 marca 1927, l. rej. 1696/25).

*

Dla określenia szczebla uposażenia emerytalnego przypadającego za służbę zaborczą, decydującemi są przepisy art. 98 ustawy z 9 października 1923 Dz. U. poz. 924. (Wyrok z 21 marca 1927, l. rej. 987/25).

*

Jeżeli okoliczności faktyczne uzasadniają roszczenie do emerytury z mocy art. 28 p. „a“, względnie 29 p. „b“ ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, jest wadliwością postępowania zastosowanie przy zwolnieniu art. 116 ustawy z 17 lutego 1922 w związku z art. 98 ustawy z 11 grudnia 1923. (Wyrok z 11 maja 1927, l. rej. 2561/25).

*

Za stanowisko na służbie państwowej w rozumieniu art. 25 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 może być uważane jedynie stanowisko o charakterza prowizorycznym lub kontraktowym.

O ile chodzi o stanowisko na zasadzie kontraktu, dla rozstrzygnięcia kwestji ewentualnego zastosowania powołanego art. 25 decydującą jest treść umowy, z której należy ustalić, czy idzie o objęcie „stanowiska“, czy też o poruczenie pewnych ściśle określonych czynności za umówionem wynagrodzeniem, przyczem kwestja, czy wynagrodzenie to jest perjodyczne, czy też ryczałtowe, jest obojętna. (Wyrok z 8 czerwca 1927, l. rej, 2158/26),

*

Ukaz cesarski z 2.14 lipca 1841 nieuprawnia b. funkcjonarjuszy b. państwa zaborczego rosyjskiego do wpłacenia do Skarbu Państwa Polskiego składek emerytalnych za brakujące do uzyskania praw emerytalnych lata służby, a to celem uzyskania prawa do pobierania uposażenia emerytalnego ze Skarbu Państwa. (Wyrok z 7 maja 1927, l. rej. 3649/25).

*

Do emeryta, który objął na podstawie kontraktu stanowisko kancelisty w urzędzie państwowym, ma zastosowanie art. 25 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, bez względu na termin, na jaki został zawiązany powyższy stosunek służbowy. (Wyrok z 11 czerwca 1927 l. rej. 1902/25).

*

Przewidziany w art. 20 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 dodatek na żonę przysługuje emerytowi również w wypadkach, gdy, małżeństwo zostało zawarte już po przeniesieniu emeryta w stan spoczynku. (Wyrok z 2 kwietnia 1927, l. rej. 1902/25).

*

Prawo na doliczenie lat uczestnictwa w kasach emerytalnych i innych kasach zaopatrzenia b. państw zaborczych w myśl art. 84 ustawy z 11 grudnia 1923 powstaje, o ile nastąpiło wpłacenie pobranych składek wedle kursu, ustalonego rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 stycznia 1925 p. 77 Dz. Ust., nie od terminu wpłacenia tych składek, lecz od daty przeniesienia w stan spoczynku, chyba że późne wpłacenie przerachowanych składek nastąpiło wskutek udowodnionej winy danego funkcjonarjusza. (Wyrok z 15 marca 1927, l. rej. 2254/25).

*

Etatowy funkcjonarjusz, który przeszedł ze służby etatowej na służbę kontraktową i następnie, jako kontraktowy, został zwolniony ze służby, nie traci praw emerytalnych, nabytych z tytułu swej poprzedniej służby etatowej, o ile rozwiązanie stosunku służbowego etatowego nie nastąpiło na własne żądanie danego funkcjonarjusza;

Za emeryta w rozumieniu ustaw emerytalnych może być uważany tylko taki funkcjonarjusz państwowy, co do którego zapadła decyzja właściwej władzy o przeniesieniu go w stan spoczynku. (Wyrok z 15 marca 1927, l. rej. 2343/25).

*

Nie może być podciągnięty pod pojęcie nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu

lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych przewidzianego w punkcie a, ustęp 2, art. 9 ustawy emer. z 11 grudnia 1923, wypadek zabicia pracownika kolejowego wskutek przejechania przez pociąg w kilka godzin po zdaniu przez niego służby.

W tym wypadku wdowa po takim pracowniku kolejowym nie ma prawa na mocy art. 12 powyższej ustawy żądać po raz pierwszy przy wymiarze pensji wdowiej doliczenia dziesięciu lat do wysługi emerytalnej zmarłego. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 23 czerwca 1927, l. rej. 2899/25).

*

Do chwili wejścia w życie ustawy z 17 lutego 1922 o państwowej służbie cywilnej, poz. 164 Dz. Ust. stosunki służbowe urzędników T. W. S., utworzonego ustawą z 30 stycznia 1920 poz. 61 Dz. Ust., normowały obowiązujące urzędników b. Wydziału Krajowego ustawy krajowe, a w szczególności ustawa z 23 marca 1866 (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 28 kwietnia 1927, l. rej. 1146/23).

*

Do zaliczenia urzędników T. W. S. do wysługi emerytalnej na podstawie art. 97 ustawy emerytalnej lat pracy zawodowej nie jest niezbędne orzeczenie komisji weryfikacyjnej ustanowionej na podstawie art. 19 ustawy z 13 lipca 1920 poz. 429 Dz. Ust.; o ile zaliczenie to nastąpiło w dekrecie nominacyjnym. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 28 kwietnia 1927, l. rej. 1146/25).

*

Pracownikowi państwowemu, skazanemu dyscyplinarnie na karę nagany, któremu kara ta darowana została na mocy art. 1 i 5 ustawy amnestyjnej z 6 lipca 1923 poz. 555 Dz. Ust., należy wliczyć do wysługi emerytalnej czas zawieszenia w służbie. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 2 czerwca 1927 l. rej. 914/25).

*

Władze właściwe w myśl art. 97 ustawy emerytalnej do przyznawania i wymierzania uposażenia emerytalnego, względnie pensji wdowiej i sierocej, przy stwierdzeniu faktu kwalifikowanego obywatelstwa petentów, wymaganego na podstawie art. 82, 87 i 95 ustawy emerytalnej, nie są powołane do merytorycznego badania sprawy obywatelstwa petentów, lecz opierać się winny na wydanych w tym względzie orzeczeniach władz, uprawnionych do tego z mocy ustawy z 20 stycznia 1920 poz. 44 Dz. Ust. i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 7 czerwca 1920 poz. 320 Dz. Ust. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 9 czerwca 1927, l. rej. 3433/25).

*

Brak faktycznej, a nie sądownie orzeczonej wspólności małżeńskiej (art. 78 ust. 1 ustawy em. z 11 grudnia 1923) nie uzasadnia odmowy wdowie (wdowcowi) przyznania pośmiertnego. (Wyrok z 20 września 1927, l. rej. 1706/25).

*

Władza, wymierzająca uposażenie emerytalne, nie ma prawa korygowania grupy uposażeń lub szczebli, wymienionych w dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanym w danej sprawie w trybie art. 8 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923. (Wyrok z 1 grudnia 1927, l. rej. 3671/25).

*

Emerytowany urzędnik państwowy w myśl art. 3 i punktu 3 art. 24 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, nie może pobierać jednocześnie uposażenia emerytalnego, przyznanego na mocy art. 9 punkt 2 i art. 12 powyższej ustawy emerytalnej, oraz renty wypadkowej, zasądzonej od Skarbu Państwa wyrokiem sądowym. (Wyrok z 15 grudnia 1927, l. rej. 2467/26).

*

W okresie obowiązywania tej ustawy emerytalnej, na zasadzie której zostało wydane orzeczenie emerytalne, władza ma prawo uchylić to orzeczenie, o ile zauważyła, że zostało ono wydane sprzecznie z obowiązującemi przepisami; natomiast po wejściu w życie nowej ustawy emerytalnej orzeczenie, wydane na zasadzie wygasłej ustawy, może być poddane przez władzę rewizji i uchylone w całości lub w części tylko w tym zakresie, jaki został przewidziany w nowej ustawie.

Dodatek za studja wyższe, uwzględniony przy ustaleniu podstaw wymiaru emerytury na zasadzie ustawy z 28 lipca 1921 w myśl art. 86 i 93 ustawy z 11 grudnia 1923, oraz p. 3 § 5 rozp. Rady Ministrów z 20 maja 1925, poz. 393 Dz. Ust. winien być również uwzględniony przy wymiarze emerytury na zasadzie tej ostatniej ustawy. (Wyrok z 28 listopada 1927 l. rej. 1280/25).

*

Sieroty wogóle, a w tej liczbie sieroty po emerytowanych funkcjonarjuszach b. państw zaborczych, o ile przekroczyły 18 lat życia, tak na zasadzie ustawy z 28 lipca 1921 poz. 466

Dz. Ust., jak i na zasadzie ustawy z 11 grudnia 1923 tracą prawo do pensji sierocej, a przyznanie dalszego zaopatrzenia sierocego zależy od swobodnego uznania władz.

Kalectwo sieroty samo przez się nie stanowi tytułu do pobierania pensji sierocej na zasadzie wyżej pomienionych ustaw. (Wyrok z 19 grudnia 1927, l rej. 2403/26).

Ustawa emerytalna z 11 grudnia 1923 nie zawiera przepisu, któryby określał termin, po przekroczeniu którego prośba o doliczenie 10 lat do wysługi emerytalnej, na podstawie art. 11 rzeczonej ustawy, nie mogła być wzięta pod rozwagę; w każdym razie termin ten nie może być uważany za przekroczony przed upływem terminu, wskazanego w art. 33 tejże ustawy (Wyrok z 1 lutego 1928, l. rej. 2358/26).

*

Funkcjonarjuszowi państwowemu, zwolnionemu ze służby na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, o ile odpowiada on wszystkim warunkom art. 11 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, przysługuje prawo korzystania z dobrodziejstw przepisów ostatnio powołanego artykułu. (Wyrok z 13 marca 1923, l. rej. 3468/26).

*

Trwałą niezdolność do służby, o której mowa w p. a art. 28 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, o ile chodzi o funkcjonarjuszy Państwa Polskiego, rozumieć należy jako trwałą niezdolność do służby na ostatnio zajmowanem stanowisku w służbie czynnej,

W wypadkach przyznawania zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszom b. państw zaborczych na podstawie art. 95 ustawy emerytalnej, trwałą niezdolność do służby, o której mowa w p. a art. 28 tejże ustawy, rozumieć należy — wobec treści art. 96 ustawy — jako trwałą niezdolność do służby państwowej wogóle. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 14 kwietnia 1928, l. rej. 2348/26).

*

Przepis art. 81 wzgl. 82 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, zastrzegający niemożność zaliczenia do wysługi emerytalnej czasu służby w b. państwach zaborczych w sposób korzystniejszy, aniżeli to ma miejsce w Państwie Polskiem, nie ma zastosowania do ustalania czasu służby, przewidzianego w ustawach państw zaborczych do nabycia praw emerytalnych. (Wyrok z 15 marca 1928, l. rej. 750/26).

*

Doliczenie czasu pracy zawodowej lub służby samorządowej do wysługi emerytalnej może nastąpić jedynie na podstawie art. 97 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, uzależniającego doliczenie czasu pracy zawodowej, względnie służby samorządowej do wysługi emerytalnej od zaliczenia do dnia 1 października 1923 wspomnianych okresów do dodatków za wysługę lat, dodatku starszeństwa i dodatku za trzechlecie. (Uchwała Kompletu wzmocnionego z 9 czerwca 1927, l. rej. 1127/25).

*

Na obszarze b. Królestwa Kongresowego w myśl art. 243, 265, 266 i 276 Kod. Cyw., oraz art. 4 ustawy o uposażeniu z 9 października 1923 poz. 924 Dz. Ust., prawo do dodatku ekonomicznego, przewidzianego w art. 20 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, przysługuje nietylko żonom emerytów, pozostającym w związku małżeńskim, lecz i separowanym oraz rozwiedzionym, o ile obowiązek alimentowania ciąży na b. małżonku. (Wyrok z 30 kwietnia 1928, l. rej. 1529/26).

*

Do odwołań w toku instancyj administracyjnych od orzeczeń, opartych na tymczasowych przepisach służbowych z 11 czerwca 1918, względnie ustawie o państwowej służbie cywilnej z 17 lutego 1922, o ile ustawy te nie zawierają szczegółowych odmiennych postanowień, mają zastosowanie ogólne przepisy o środkach prawnych w postępowaniu administracyjnem. (Wyrok z 27 marca 1928, l. rej. 3840/26).

*

Szkoły podchorążych i oficerskie nie mogą być uważane za naukowe zakłady państwowe w rozumieniu art. 72 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, uprawniające do dalszego, po ukończeniu 18 roku życia, pobierania pensji sierocej, natomiast za takie zakłady winny być uważane Korpusy Kadetów. (Wyrok z 19 kwietnia 1928, l. rej. 1183/26).

*

Art. 25 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, nie ma zastosowania do emerytów, zajętych za wynagrodzeniem w Kasach Chorych, nie będących instytucjami samorządowemi w rozumieniu powołanego przepisu. (Wyrok z 19 czerwca 1928, l. rej. 4632/27).

*

Wyprowadzenie nowych wniosków z wiadomego władzy orzekającej przy wydaniu orzeczenia stanu rzeczy, jak również nadanie przepisom ustawowym nowego rozumienia, nie sta-

nowią dostatecznej podstawy prawnej do zmiany przez władzę orzekającą zapadłego i już prawomocnego orzeczenia. (Wyrok z 26 kwietnia 1028, l. rej. 1143/26).

*

Prawa wynikające z art. 11 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, winny być przyznane rodzinie zmarłego funkcjonarjusza państwowego, o ile przy istnieniu innych warunków, w tym artykule przewidzianych, niezdolność tego funkcjonarjusza do służby oraz utrata conajmniej 95% zdolności do zarobkowania zostały za życia jego jeszcze stwierdzone. (Wyrok z 26 czerwca 1928, l. rej. 4810/26).

*

Funkcjonarjuszowi b. państwa zaborczego, który zgłosił się do służby w Państwie Polskiem i nie został do niej przyjęty dla braku etatu, a który odpowiada pozostałym warunkom art. 95 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, prawo do pobierania uposażenia emerytalnego przysługuje od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie emerytalne, a nie — po zgłoszeniu się o przyjęcie do służby. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 14 kwietnia 1928, l. rej. 2368/26).

*

Przepis ustępu 2 art. 97 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, dotyczący uskutecznienia doliczeń w terminie do końca roku 1924, odnosi się wyłącznie do spraw doliczania do wysługi emerytalnej czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej, odbytych w b. państwach zaborczych. (Wyrok z 14 maja 1928, l. rej. 2823/26).

*

Przy ustalaniu daty początku studjów wyższych, o których mowa w art. 37 ustawy z 11 grudnia 1923, ma decydujące znaczenie wyłącznie data immatrykulacji. (Wyrok z 18 września 1928, l. rej. 1493/26).

*

Przepisy § 1 pruskiej ustawy z 24 maja 1861 (Zbiór ustaw pruskich str. 241) oraz ostatniego ustępu § 70 niemieckiej ustawy z 27 stycznia 1877, wedle tekstu z 20 maja 1898 (Dz. U. Rzeszy str. 371), o ile chodzi o dochodzenie majątkowych pretensyj urzędników państwowych, wynikających z ich stosunku służbowego, w drodze postępowania przed sądami ogólnemi, zostały uchylone ustawą o N. T. A. z 3 sierpnia 1922 poz. 600 Dz. Ust. w związku z ustawą z 17 lutego 1922 poz. 164 Dz. Ust. o państwowej służbie cywilnej. (Wyrok z 5 grudnia 1927, l. rej. 932/25).

*

Art. 97 ustawy emerytalnej, mówiąc o kwalifikacjach i doświadczeniu, uzdalniającem do pełnienia służby państwowej, ma na myśli wyłącznie kwalifikacje ściśle fachowe. (Wyrok z 11 września 1928, l. rej. 4393/26).

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

241.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1929 r., w sprawie skoncentrowania w Wydziale Osobowym Ministerstwa danych liczbowych o ruchu służbowym i o personelu wszystkich władz i urzędów podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Zarządzenie z dnia 14 listopada 1927 roku w sprawie skoncentrowania w Wydziale Osobowym Ministerstwa danych liczbowych o ruchu służbowym i o personelu wszystkich władz i urzędów, podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 3/4, poz. 1) uzupełniam jak następuje:

1. W paragrafie 3-im dodaje się nowy punkt następującej treści:

   „5) sporządzany co pół roku (1 stycznia i 1 lipca) wykaz zajętych stanowisk służbowych — tak urzędniczych, jak i zaliczonych do kategorji funkcjonarjuszów niższych (patrz załączone wzory P, R, S, T, U, W, X, Y, Z)“.

2. Po paragrafie 6-ym dodaje się nowy paragraf (§ 6-a) następującej treści:

   „§ 6-a *Wykazy zajętych stanowisk służbowych.*

   Departament Służby Zdrowia sporządza jeden wykaz według wzoru P, obejmujący stanowiska w Departamencie oraz pięć wykazów według wzoru S dla: 1) Państwowego Zakładu Higjeny, 2) Państwowych Zakładów badania żywno-

ści, 3) Państwowych Zakładów Zdrojowych, 4) Szpitali państwowych i 5) Państwowych szkół położnych.

Również według wzoru P; sporządzają wykazy: Główny Urząd Statystyczny i Urząd dla Spraw Mniejszości w Katowicach.

Urzędy Wojewódzkie i Komisarjat Rządu w Warszawie sporządzają wykazy według wzoru R.

Śląski Urząd Wojewódzki sporządza nadto według wzoru R osobny wykaz zajętych stanowisk niepolicyjnych, podległych Komendantowi Głównemu Policji Województwa Śląskiego. Komenda Główna Policji Państwowej sporządza również takiż wykaz podległych sobie stanowisk niepolicyjnych, t. z. podlegających ustawie o państwowej służbie cywilnej.

Wydział Osobowy Ministerstwa sporządza samodzielnie wykaz według wzoru P. odnośnie do stanowisk, zajętych w departamentach I, II, III i IV, jako też w pozadepartamentowych wydziałach Zarządu Centralnego Ministerstwa, dane zaś otrzymane z zewnątrz grupuje na wykazach według wzorów T, U, W, X, Y i Z.

3. Przy sporządzaniu wykazów na zasadzie niniejszego (uzupełniającego) zarządzenia funkcjonarjuszów mianowanych do odwołania (prowizorycznie) traktuje się tak samo, jak mianowanych na stałe i wykazuje się ich łącznie bez jakiegokolwiek zaznaczania rzeczonej różnicy w charakterze ich stosunku służbowego.

4. Terminy wysyłki wykazów, sporządzonych według wzorów P, R i S ustanawia się na 20 stycznia i 20 lipca. Wykazy według wzorów T, U i W winien Wydział Osobowy zestawić do dnia 25-go, wykazy zaś według wzorów X, Y i Z do dnia 30-go miesiąca stycznia, względnie lipca.

5. Pierwsze wykazy, sporządzone na podstawie niniejszego zarządzenia, a obrazujące stan rzeczy w dniu 1 lipca 1929 r., mają być przesłane do Wydziału Osobowego Ministerstwa najpóźniej 20 sierpnia 1929 roku.

Nr. OP. 10817/1-R.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski.

Otrzymują: 9 załączników.

1. Dyrektor Depart. Służby Zdrowia,
2. Dyrektor Głównego Urzędu Statyst.,
3. Komendant Główny Policji Państw.,
4. Wojewodowie,
5. Komisarz Rządu w Warszawie,
6. Naczelnik Urzędu dla Spraw Mniejszości w Katowicach
7. Naczelnik Wydz. OP. M. S. Wewn.

— do wykonania

8. Naczelnik Wydz. OL. — do wiadomości i ogłoszenia w Dzien. Urzęd. M. S. Wewn.
9. Naczelnik Wydziału OJ. — do wiadomości.

Uzasadnienie.

Aczkolwiek okólnik Prezesa Rady Ministrów z dn. 13 sierpnia 1927 r. Nr. 53/13502 żądał danych o podziale personelu według zajmowanych stanowisk służbowych, to jednak pierwotne zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 listopada 1927 r. nie mogło zaprowadzić odnośnej statystyki, ponieważ z powodu przeszkód natury formalnej nie można jeszcze było nadać tytułów służbowych ani urzędnikom prowizorycznym, ani tym mianowanym definitywnie, którzy nie mieścili się w uchwalonym w r. 1925 przez Radę Ministrów „wykazie stanowisk". Skoro zaś znaczna większość urzędników nie posiadała tytułów urzędowych, przywiązanych do stanowisk służbowych, statystyka rzeczona nie miałaby celu, nie dawałaby bowiem pełnego obrazu organizacji urzędów według stanowisk.

Obecnie, gdy akcja nadawania tytułów dobiegła końca, niema przeszkód do wypełnienia w statystyce personelu zaznaczonej powyżej luki. Zestawienia porównawcze, jakich na podstawie dostarczonych materjałów ma dokonywać Wydział Osobowy (zwłaszcza wzory T, U i W) mają na widoku ważny cel praktyczny: Kontrolę nad zużytkowaniem przydzielonych Województwom i innym urzędom etatów, co z kolei da możność dokładniejszego sprecyzowania pod tym względem organizacyjno-personalnej polityki Ministerstwa.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Tablica ....

Wykaz zajętych w dniu

stanowisk służbowych w Zarządzie Central

KATEGORJA I		
Nazwa stanowiska	stopień służbowy	liczba stanowisk
Podsekretarz Stanu	III	
Dyrektorzy Departamentów	III	
	IV	
Główny Inspektor ministerjalny	IV	
	V	
Naczelnicy wydziałów	IV	
	V	
	VI	
Radcy ministerjalni	V	
	VI	
Inspektorzy ministerjalni	V	
	VI	
Referendarze	VII	
	VIII	
RAZEM:		
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	V	
	VI	
	VII	
	VIII	
	IX	
	X	
	XI	
	XII	
RAZEM:		
Praktykanci	X	
OGÓŁEM		

KATEGORJA II		
Nazwa stanowiska	stopień służbowy	liczba stanowisk
Naczelnik rachuby	VI	
	VII	
Asesorzy	VII	
	VIII	
Księgowi	VII	
	VIII	
Skarbnicy	VIII	
	IX	
Kontrolerzy	VIII	
	IX	
Sekretarze	IX	
	X	
Adjunkci rachunkowi	X	
RAZEM:		
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	VI	
	VII	
	VIII	
	IX	
	X	
	XI	
	XII	
RAZEM:		
Praktykanci	XI	
OGÓŁEM		

Wzór P.

1 .... 192 ....

nym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

KATEGORJA III		
Nazwa stanowiska	stopień służbowy	liczba stanowisk
Naczelnik Kancelarji	VII	
	VIII	
Intendent	VIII	
	IX	
Adjunkci kancelaryjni	VIII	
	IX	
Rejestratorzy	IX	
	X	
Rachmistrze	X	
	XI	
	XII	
Kanceliści	XI	
	XII	
RAZEM:		
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	VII	
	VIII	
	IX	
	X	
	XI	
	XII	
RAZEM:		
Praktykanci	XII	
OGÓŁEM		

FUNKCJONARJUSZE NIŻSI			UWAGI
Nazwa stanowiska	grupa uposażenia	liczba stanowisk	
Starsi woźni	XIII		
Woźni	XIV		
	XV		
Pomocniczy woźni	XVI		
RAZEM:			
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	IX		
	X		
	XI		
	XII		
	XIII		
	XIV		
	XV		
	XVI		
RAZEM:			
OGÓŁEM			

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

W Y

zajętych w dniu 1

stanowisk służbowych w admi

WOJEWÓDZTWA

KATEGORJA I		
Nazwa stanowiska	Stopień służb.	Liczba stanowisk
Wojewoda	III	
	IV	
Komisarz Rządu w Warszawie	III	
	IV	
Prezes Wojewódzkiego Sądu Administr.	IV	
	V	
Wicewojewoda	V	
Wiceprezes wojewódzkiego Sądu Administracyjnego	V	
	VI	
Sędziowie wojew. sądu administrac.	V	
	VI	
Naczelnicy wydziałów	V	
	VI	
Radcy wojewódzcy	VI	
Inspektorzy wojewódzcy	VI	
Starostowie	V	
	VI	
	VII	
Inspektorzy lekarscy	VI	
	VII	
Inspektorzy farmaceutyczni	VI	
	VII	
Lekarze powiatowi	VII	
	VIII	
Referendarze	VII	
	VIII	
RAZEM:	—	
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	V	
	VI	
	VII	
	VIII	
	IX	
	X	
	XI	
	XII	
RAZEM:		
Praktykanci	X	
OGÓŁEM		

KATEGORJA II		
Nazwa stanowiska	Stopień służb.	Liczba stanowisk
Naczelnik Rachuby	VII	
Asesorzy	VII	
	VIII	
Księgowi	VII	
	VIII	
Skarbnicy	VIII	
	IX	
Kontrolerzy	VIII	
	IX	
Sekretarze	IX	
	X	
Asystenci rachunkowi	X	
RAZEM:	—	
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	VI	
	VII	
	VIII	
	IX	
	X	
	XI	
	XII	
RAZEM:		
Praktykanci	XI	
OGÓŁEM		

K A Z

Wzór R.

..............................192.......... roku

nistracji spraw wewnętrznych

....

KATEGORJA III		
Nazwa stanowiska	Stopień służb.	Liczba stanowisk
Naczelnicy kancelarji	VIII	
	IX	
Adjunkci kancelaryjni	IX	
	X	
Rejestratorzy	X	
	XI	
Rachmistrze	X	
	XI	
	XII	
Kanceliści	XI	
	XII	
RAZEM:	—	
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	VIII	
	IX	
	X	
	XI	
	XII	
RAZEM:	—	
Praktykanci	XII	
OGÓŁEM		

Funkcjonarjusze niżsi		
Nazwa stanowiska	grupa uposaż.	Liczba stanowisk
Starsi woźni	XIII	
Woźni	XIV	
	XV	
Pomocniczy woźni	XVI	
RAZEM:	—	
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	IX	
	X	
	XI	
	XII	
	XIII	
	XIV	
	XV	
	XVI	
RAZEM:	—	
OGÓŁEM		

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Tablica ....

Wykaz zajętych w dniu

stanowisk służbowych w Zakładach

KATEGORJA I			KATEGORJA II		
Nazwa stanowiska	Stopień służb.	Liczba stanowisk	Nazwa stanowiska	Stopień służb.	Liczba stanowisk
Dyrektor Państw. Zakładu Higjeny	IV		Naczelnik Rachuby	VII	
	V				
Dyrektor Państw. Zakładu Badania Żywn. i przedmiotów użytku	V		Asesorzy	VII	
	VI			VIII	
Kierownik Państw. Szkoły Higjeny	V		Księgowi	VII	
	VI			VIII	
Dyrektor Państw. Zakładu Badania Surowic	V		Skarbnicy	VIII	
	VI			IX	
Zastępca Dyrektora Państw. Zakładu Higjeny	V		Kontrolerzy	VIII	
	VI			IX	
Dyrektor Państw. Instytutu Farmaceutycznego	V		Kierownicy aptek w szpitalach państw.	VIII	
	VI			IX	
Dyrektor Państwowej Szkoły Położnych	VI		Zarządcy szpitali państwowych	VIII	
				IX	
Dyrektorzy Państw. Zakładów Zdrojowych	V		Technicy laboratoryjni	VIII	
	VI			IX	
	VII			X	
Dyrektorzy Szpitali Państwowych	V		Sekretarze	IX	
	VI			X	
Kierownicy Oddziałów Państw. Zakładu Higjeny	VI		Asystenci rachunkowi	X	
	VII				
Kierownicy Filji Państw. Zakładu Higjeny	VI				
	VII				
Kierownicy Oddziałów Państwowej Szkoły Higjeny	VI				
	VII				
Adjunkci Zakładów Służby Zdrowia	VI				
	VII				
	VIII				
Asystenci Zakładów Służby Zdrowia	VIII				
Prymarjusze szpitali państwowych	VI				
	VII				
	VIII				
Razem			Razem		
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	V		Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	VI	
	VI			VII	
	VII			VIII	
	VIII			IX	
	IX			X	
	X			XI	
	XI			XII	
	XII				
Razem			Razem		
Praktykanci	X		Praktykanci	IX	
OGÓŁEM			OGÓŁEM		

1 .... 192 .... Wzór S.

Państwowej Służby Zdrowia.

KATEGORJA III		
Nazwa stanowiska	Stopień służb.	Liczba stanowisk
Naczelnicy kancelaryj	VIII	
	IX	
Adjunkci kancelaryjni	IX	
	X	
Laboranci techniczni	IX	
	X	
	XI	
	XII	
Rejestratorzy	X	
	XI	
Rachmistrze	X	
	XI	
	XII	
Kanceliści	XI	
	XII	
Razem		
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	VIII	
	IX	
	X	
	XI	
	XII	
Razem		
Praktykanci	XII	
OGÓŁEM		

Funkcjonarjusze niżsi			UWAGI
Nazwa stanowiska	Grupa uposażenia	Liczba stanowisk	
Starsze położne	X		
Położne	XI		
Młodsze położne	XII		
Starsi kontrolerzy żywności	X		
Kontrolerzy żywności	XI		
Młodsi kontrol. żywn.	XII		
Starsi dezynfektorzy	X		
	XI		
Dezynfektorzy	XII		
	XIII		
Młodsi dezynfektorzy	XIV		
Starsi laboranci pomocniczy	XI		
Laboranci pomocniczy	XII		
Młodsi laboranci pomocniczy	XIII		
Starsi dozorcy chorych	XI		
	XII		
Dozorcy chorych	XIII		
	XIV		
Młodsi dozorcy chorych	XV		
Starsi woźni	XIII		
Woźni	XIV		
	XV		
Pomocniczy woźni	XVI		
Rázem			
Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych	IX		
	X		
	XI		
	XII		
	XIII		
	XIV		
	XV		
	XVI		
Razem			
OGÓŁEM			

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Tablica.....................

Wzór. T.

WYKAZ

zajętych w dniu..192........

stanowisk służbowych I kategorji w administracji spraw wewnętrznych we władzach wojewódzkich i powiatowych.

Województwa	Wojewodowie		Komisarz Rządu w Warszawie		Prezesi Woj. Sądów Administracyjnych		Wicewojewodowie	Wiceprezesi Wojewódzkich Sądów Administracyjnych		Sędziowie Wojewódzkich Sądów Administracyjnych		Naczelnicy Wydziałów		Radcy Wojew.	Inspektorzy Wojewódzcy	Starostowie			Inspektorzy lekarscy		Inspektorzy farmaceutyczni		Lekarze powiatowi		Referendarze		Razem	Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych								Razem	Praktykanci	OGÓŁEM
	III	IV	III	IV	IV	V	V	V	VI	V	VI	V	VI	VI	VI	V	VI	VII	VI	VII	VI	VII	VII	VIII	VII	VIII		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		X	
Miasto Warszawa																																						
Białostockie																																						
Kieleckie																																						
Lubelskie																																						
Łódzkie																																						
Warszawskie																																						
Krakowskie																																						

Lwowskie	Stanisławowskie	Tarnopolskie	Nowogródzkie	Poleskie	Wileńskie	Wołyńskie	Pomorskie	Poznańskie	R a z e m	Woj. Śląskie	OGÓŁEM

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Wzór U.

Tablica ....

Wykaz zajętych w dniu .... 192...... r.

stanowisk służbowych II i III kategorji w administracji spraw wewnętrznych we władzach wojewódzkich i powiatowych.

Województwa	II KATEGORJA																							III KATEGORJA																			
	Naczelnik Rachuby	Asesorzy		Księgowi		Skarbnicy		Kontrolerzy		Sekretarze		Asyst. rachunkowi	Razem	Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych								Praktykanci	Ogółem II kat.	Naczelnicy Kancelaryj		Adjunkci kancelaryjni		Rejestratorzy		Rachmistrze			Kanceliści		Razem	Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych						Praktykanci	Ogółem III kat.
	VII	VII	VIII	VII	VIII	VIII	IX	VIII	IX	IX	X	X		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	RAZEM	XI		VIII	IX	IX	X	X	XI	X	XI	XII	XI	XII		VIII	IX	X	XI	XII	RAZEM	XII	
Miasto Warszawa																																											
Białostockie																																											
Kieleckie																																											
Lubelskie																																											
Łódzkie																																											
Warszawskie																																											
Krakowskie																																											

Lwowskie	Stanisławowskie	Tarnopolskie	Nowogródzkie	Poleskie	Wileńskie	Wołyńskie	Pomorskie	Poznańskie	Razem	Woj. Śląskie	OGÓŁEM

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Tablica ....

Wzór W.

Wykaz zajętych w dniu 1 .... 192 .... r.

stanowisk funkcjonarjuszów niższych w administracji spraw wewnętrznych we władzach wojewódzkich i powiatowych.

Województwa	Starsi woźni	Woźni		pomocniczy woźni	Razem	Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych									OGÓŁEM	
	XIII	XIV	XV	XVI		IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem		
M. Warszawa																
Białostockie																
Kieleckie																
Lubelskie																
Łódzkie																
Warszawskie																
Krakowskie																

Lwowskie	Stanisławowskie	Tarnopolskie	Nowogródzkie	Poleskie	Wileńskie	Wołyńskie	Pomorskie	Poznańskie	R a z e m	Woj. Śląskie	OGÓŁEM

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Tablica..

W Y

zajętych w dniu..............................

l kategorji w dziale Mini-

URZĄD		Stanowiska kierownicze																		
		Minister	Podsekretarz Stanu	Dyrektorzy Departamentów		Dyrektor Głównego Urzędu Statyst.		Wojewodowie		Komisarz Rządu w Warszawie		Główny Inspektor Ministerjalny		Wicewojewodowie (wicekomisarz Rządu)	Naczelnicy Wydziałów			Starostowie (grodzcy i powiatowi)		
		II	III	III	IV	III	IV	III	IV	III	IV	IV	V	V	IV	V	VI	V	VI	VII
Zarząd Centralny M. S. Wewn.	Departament I, II, III, i IV																			
	Departament V																			
Główny Urząd Statystyczny																				
Województwa (władze wojewódzkie i powiatowe)																				
Państwowy Zakład Higjeny																				
Państwowe Zakłady Badania Żywności																				
Państwowe Zakłady zdrojowe																				
Szpitale Państwowe																				
Państwowe Szkoły Położnych																				
Wojawódzkie Sądy Administracyjne																				
Urząd dla Spraw Mniejsz. w Katowicach																				
Policja Państwowa (urzędnicy)																				
Policja Wojew. Śląsk. (urzędnicy)																				
OGÓŁEM																				

K A Z

.........................192.........r. stanowisk służbowych

(dalszy ciąg tabeli na str. 60 i 61

sterstwa Spraw Wewnętrznych.

Stanowiska sędziowskie						Stanowiska referendarskie								Stanowiska sanitarno-administr.						
Prezesi wojew. sądów administr.		Wiceprezesi wojew. sądów administr.		Sędziowie wojew. sądów administr.		Inspektorzy ministerjalni		Inspektorzy wojewódzcy	Radcy ministerjalni		Radcy wojewódzcy	Referendarze		Inspektorzy lekarscy		Inspektorzy farmaceutyczni		Lekarze powiatowi		
IV	V	V	VI	V	VI	V	VI	VI	V	VI	VI	VII	VIII	VI	VII	VI	VII	VI	VII	VIII

(początek tabeli na stronicy 58 i 59)

Stanowiska fachowe w zakładach służby zdrowia																											
Dyrektor Państwowego Zakładu Higjeny		Zastępca dyrektora Państw. Zakładu Higjeny		Dyrektor Państw. Zakładu Badania Żywn. i przedm. uż.		Dyrektor Państw. Zakładu Badania Surowic		Dyrektor Państw. Instytutu Farmaceutycznego		Kierownik Państw. Szkoły Higjeny		Dyrektor Państw. Szkoły Położnych	Dyrektorzy Państwowych Zakładów Zdrojowych			Kierownicy oddziałów państw. Zakł. Higjeny		Kierownicy filji Państwowego Zakł. Higjeny		Kierownicy oddziałów Państw. Szkoły Higjeny		Adjunkci Zakładów Służby Zdrowia			Asystenci
IV	V	V	VI	V	VI	V	VI	V	VI	V	VI	VI	V	VI	VII	VI	VII	VI	VII	VI	VII	VI	VII	VIII	VIII

Wzór X.

Stanowiska szpitalne						RAZEM	Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych									Praktykanci	OGÓŁEM
Dyrektorzy Szpitali Państwowych		Prymarjusze szpitali			Asystenci												
V	VI	VI	VII	VIII	VIII		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	X	

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Tablica......................

W Y

zajętych w dniu 1.............................192......r. stanowisk służbowych

URZĄD		DRUGA KATEGO																					
		Stanowiska sekretarskie				Stanowiska Rachunkowe									Stanowiska szpitalne i techniczne								
		Asesorzy		Sekretarze		Naczelnicy rachuby		Księgowi		Skarbnicy		Kontrolerzy		Asystenci rachunkowi	Zarządcy szpitali państwowych		Kierownicy aptek w szpitalach pań.		Technicy laboratoryjni			Razem
		VII	VIII	IX	X	VI	VII	VII	VIII	VIII	IX	VIII	IX	X	VIII	IX	VIII	IX	VIII	IX	X	
Zarząd Centralny Min. Spraw Wewn.	Departament I, II, III i IV																					
	Departament V.																					
Główny Urząd Statystyczny																						
Województwa (władze wojew. i powiatowe)																						
Państwowy Zakład Higjeny																						
Państwowe Zakłady Badania Żywności																						
Państwowe Zakłady Zdrojowe																						
Szpitale Państwowe																						
Państwowe Szkoły Położnych																						
Wojewódzkie Sądy Administracyjne																						
Urząd dla Spraw Mniejszości w Katowicach																						
Policja Państwowa (urzędnicy)																						
Policja Województwa Śląskiego (urzędnicy)																						
OGÓŁEM																						

Wzór Y.

K A Z

II i III kategoryj w Dziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

<table>
<tr><th colspan="10">R J A</th><th colspan="30">TRZECIA KATEGORJA</th></tr>
<tr><th colspan="8" rowspan="2">Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych</th><th rowspan="2">Praktykanci</th><th rowspan="3">Ogółem II kategorji</th><th colspan="11">Stanowiska biurowe i kancelaryjne</th><th colspan="9">Stanowiska gospodarcze, techniczne i rachunkowe</th><th rowspan="3">Razem</th><th colspan="7" rowspan="2">Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych</th><th rowspan="2">Praktykanci</th><th rowspan="3">Ogółem III kategorji</th></tr>
<tr><th colspan="3">Naczelnicy kancelaryj</th><th colspan="3">Adjunkci kancelaryjni</th><th colspan="3">Rejestratorzy</th><th colspan="2">Kanceliści</th><th colspan="2">Intendenci</th><th colspan="4">Laboranci techniczni</th><th colspan="3">Rachmistrze</th></tr>
<tr><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>RAZEM</th><th>XI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XI</th><th>XII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th><th>RAZEM</th><th>XII</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Tablica.....................

W Y

zajętych w dniu 1................................

stanowisk służbowych w kategorji funkcjonarjuszów

URZĄD	Stanowiska fachowe w zakładach służby zdrowia											Stanowiska		
	Starsi kontrolerzy żywności	Kontrolerzy żywności	Młodsi kontrolerzy żywności	Starsi dezynfektorzy		Dezynfektorzy		Młodsi dezynfektorzy	Starsi laboranci pomocniczy	Laboranci pomocniczy	Młodsi laboranci pomocniczy	Starsze położne	Położne	Młodsze położne
	X	XI	XII	X	XI	XII	XIII	XIV	XI	XII	XIII	X	XI	XII
Zarząd Centralny Min. Spr. Wewn — Departament I, II, III i IV														
Zarząd Centralny Min. Spr. Wewn — Departament V														
Główny Urząd Statystyczny														
Województwa (władze wojew. i powiatowe)														
Państwowy Zakład Higjeny														
Państwowe Zakłady Badania Żywności														
Państwowe Zakłady Zdrojowe														
Szpitale państwowe														
Państwowe Szkoły Położnych														
Wojewódzkie Sądy Administracyjne														
Urząd dla Spraw Mniejszości w Katowicach														
Policja Państwowa (urzędnicy)														
Policja Województwa Śląskiego (urzędnicy)														
OGÓŁEM														

K A Z

Wzór Z.

....192.....r.

niższych w dziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

szpitalne					Stanowisko woźnienskie				Razem	Pracownicy kontraktowi i personel nie posiadający tytułów urzędowych									OGÓŁEM
Starsi dozorcy chorych		Dozorcy chorych		Młodsi dozorcy chorych	Starsi woźni	Woźni		Pomocniczy woźni											
XI	XII	XIII	XIV	XV	XIII	XIV	XV	XVI		IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	Razem	

VI.

Okólniki

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

242.

Okólnik Nr. 160 (Z. Z. 3960/29) z 27 lipca 1929 r. w sprawie badania wody.

Do P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Niektóre starostwa zwracają się do Państwowego Zakładu Higjeny i jego filij z żądaniem bezpłatnego przeprowadzenia bakterjologicznego badania wody.

Wobec tego, że bakterjologiczne badanie wykonywa się w Państwowym Zakładzie Higjeny i jego filjach bezpłatnie jedynie w przypadkach, gdzie zachodzi ścisły związek pomiędzy wybuchem epidemji, a podejrzaną wodą użytkową, a przysyłana do bakterjologicznego badania woda ze starostw ma przeważnie cel przemysłowy przy budowie studzien, kontroli studzien i t. p., za które to badania właściciel studni (gmina, prywatny właściciel) powinien uiszczać opłatę (obecnie zł. 15 za jedną próbkę wody), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament V Służby Zdrowia) prosi o powiadomienie starostw, że bezpłatne badanie bakterjologiczne wody może być wykonywane przez Państwowe Zakłady Higjeny jedynie w przypadkach podejrzenia wody, jako źródła zarazy.

243.

Okólnik Nr. 161 (SF. 5191/2) z 3 sierpnia 1929 r. w sprawie opodatkowania duchowieństwa rzym.-kat. na rzecz związków komunalnych.

Do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego).

Art. XV Konkordatu pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczypospolitą Polską (Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 72, poz. 501) postanawia, że „duchowni, ich majątek oraz majątek osób prawnych, kościelnych i zakonnych podlegać będą opodatkowaniu narówni z osobami i majątkiem obywateli Rzeczypospolitej, oraz osób prawnych świeckich, z wyjątkiem wszakże budynków, poświęconych służbie bożej, seminarjów duchownych, domów przygotowawczych dla zakonników i zakonnic, składających śluby ubóstwa, oraz dóbr i praw majątkowych, których dochody są przeznaczone na cele kultu religijnego i nie przyczyniają się do dochodów osobistych beneficjarjuszów. Pomieszczenia Biskupów i duchowieństwa parafjalnego, oraz ich lokale urzędowe, będą traktowane przez Skarb Państwa narówni z pomieszczeniami urzędowemi funkcjonarjuszów i lokalami instytucyj państwowych".

Z szeregu skarg, wnoszonych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przez duchowieństwo rzymsko-katolickie, wynika, iż niektóre związki komunalne przytoczone wyżej postanowienia art. XV Konkordatu rozumieją w ten sposób, że daje on podstawę do opodatkowania majątku duchowieństwa rzym.-kat. oraz majątku kościelnych osób prawnych w szerszym rozmiarze, aniżeli na to pozwalają dotychczasowe odnośne ustawy podatkowe.

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, że Konkordat, regulujący wzajemny stosunek kościoła rzymsko-katolickiego i Rzeczypospolitej Polskiej, stworzył wprawdzie podstawy do zmian w dziedzinie opodatkowania duchowieństwa rzymsko-katolickiego i osób prawnych tegoż kościoła i na tej podstawie mogą być przez Ciała Ustawodawcze wprowadzone odpowiednie zmiany w poszczególnych ustawach podatkowych, że jednakże art. XV Konkordatu, sam przez się, nie daje podstawy do wprowadzenia jakiegokolwiek podatku przez związki komunalne lub zmiany zasad i wysokości wymiaru obowiązujących obecnie podatków. O ile zatem duchowieństwo rzymsko-katolickie względnie osoby prawne kościoła rzymsko-katolickiego oraz ich majątek w myśl obecnie obowiązujących ustaw podatkowych korzystają ze zwolnień lub ulg podatkowych, to zwolnienia te i ulgi pozostają w mocy tak długo, póki dotyczące ustawy podatkowe nie zostaną w tym względzie odpowiednio zmienione.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia przytem, że zmiany, do których dokonania daje podstawę art. XV Konkordatu, nie zostały przeprowadzone dotychczas dlatego, iż sprawa ta wiąże się ze sprawą uregulowania stosunku Państwa do innych wyznań, których własność korzysta również ze zwolnień podatkowych; przed uregulowaniem więc stosunku Państwa do innych wyznań, sprawa niniejsza nie może być załatwiona, gdyż nie można postawić kościoła rzym.-kat. w położeniu gorszem, niż są inne wyznania w Polsce.

O powyższem zechcą p. p. Wojewodowie powiadomić zarządy wszystkich związków komunalnych na obszarze podległych Im Województw.

244.

Okólnik Nr. 162 (Wojsk. 2924/1) z 2 sierpnia 1929 r. w sprawie ściągania należności za stracone przedmioty mundurowe.

P. P. Wojewodom, Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, Komendzie Głównej P. P.

do wiadomości.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
L. 22296/29/Wydz. Mund. I.
tel. wewn. 150.
Warszawa, dnia 30.VII.1929 r.

Odpis

Ściąganie należności za stracone przedmioty mundurowe — wyjaśnienie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Warszawa

Na tamt. pismo L. 4863/27 W. Wojsk. — w sprawie ściągania należności za stracone przedmioty mundurowe — komunikuję:

W latach 1918—1920 zdarzały się wypadki egzekwowania należności za uniesione przez dezerterów przedmioty w trybie postępowania przymusowego, przyczem pociągano do odpowiedzialności materjalnej również i najbliższych członków rodziny dezertera.

Ponieważ jednak postępowanie takie nie miało podstaw prawnych, M. S. Wojsk. rozkazem, ogłoszonym w Dz. R. Wojsk. Nr. 23/20 p. 549, zakazało na przyszłość ściągania powyższych należności w drodze administracyjnej. Rozkaz ten wyjaśnia, że rodzina dezertera nie ponosi odpowiedzialności za wyrządzone przez niego szkody i straty Skarbowi Państwa. Od tego czasu M. S. Wojsk. nie wydawało w tym kierunku żadnych rozkazów.

Równocześnie zaznaczam, że dochodzenie pretensyj Skarbu Państwa z tytułu strat wyrządzonych przez dezerterów może się odbywać stosownie do przepisów obowiązujących w tej mierze w wojsku — tylko na drodze cywilnosądowej.

O ile więc, wnosząc z treści tamt. pisma, chodzi tu zapewne o wywiady o stanie majątkowym dezertera, w tej sprawie Dep. Int. M. S. Wojsk. wydał zarządzenie w „Wytycznych do gospodarki mundurowej na rok 1927/28" tej treści, że jednostki macierzyste dezertera miały wysyłać do powiatowych komend policji państwowej „Kwestjonarjusze" o stanie majątkowym dezertera, które to kwestjonarjusze miały wypełniać organa policyjne.

Kwestjonarjusze te były zdaniem M. S. Wojsk. konieczne do określenia, czy ewentualnie opłacało się wnosić pretensje Skarbu Państwa za uniesione przez dezertera przedmioty skarbowe — do sądu czy też należało w razie niemożności ściągnięcia z niego należnej kwoty — sprawę odrazu umorzyć.

Wobec zajęcia jednak w tej sprawie stanowiska odmiennego przez organy policji państwowej, a następnie i M. S. Wewnętrznych — mimo tut. pisma L 30031/27 W. M. motywującego konieczność wypełniania powyższych kwestjonarjuszy — M. S. Wojsk. postanowiło zaniechać wywiadów o stanie majątkowym dezerterów.

Wkońcu zaznaczam, że obecnie podobne sprawy reguluje przepis o „Administracji w jednostkach administracyjnych" J. A. — I cz. I załącznik Nr. 1.

245.

Okólnik Nr. 163 (OB. 2487/8) z 2 sierpnia 1929 r. w sprawie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego emerytów państwowych i samorządowych.

P. P. Wojewodom, Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i Naczelnikowi Urzędu dla spraw mniejszości w Katowicach.

do wiadomości w związku z okólnikiem Min. Spr. Wewn. Nr. 101 z dnia 4 maja 1929 r.

MINISTERSTWO SKARBU
Nr. D. V. 3220/2.
Warszawa,
dnia 20 lipca 1929 r.

Odpis

Do

wszystkich Izb Skarbowych oraz Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W ślad za tut. okólnikiem z dnia 25. 4. 1929 r. L. D. V. 2344/2 w sprawie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego funkcjonarjuszy państwowych i komunalnych — wyjaśnia się, że postanowienia tego okólnika dotyczą w równej mierze wszystkich osób, pobierających dodatek na mieszkanie z funduszów Państwa i związków komunalnych, a więc tak funkcjonarjuszy państwowych i komunalnych w czynnej służbie jak i emerytów.

Ewentualnie pobrany od emerytów podatek dochodowy od powyższego dodatku w okresie od 1 maja 1929 r. po czas obecny — należy zwrócić przy najbliższej wypłacie emerytury.

246.

Okólnik Nr. 164 (SS. 521/9) z 5 sierpnia 1929 r. w sprawie doręczania wezwań i pism komorników sądowych przez urzędy gminne.

P. P. Wojewodom (wszystkim na obszarze b. zaboru rosyjskiego).

w związku z okólnikiem Nr. 127 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Nr. I. U. 8784/28.
Warszawa,
dnia 12 stycznia 1929 r.

Odpis

W sprawie doręczania i wywieszania wezwań komorników i ich obwieszczeń przez urzędy gminne i magistraty miast.

Do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 grudnia 1928 roku Nr. SS. 521/5/wezw. Ministerstwo Sprawiedliwości komunikuje, że nieporozumienia co do obowiązku gmin i magistratów w sprawie powyższej wynikają przeważnie z mylnego tłómaczenia dekretu b. Rady Regencyjnej z dnia 16 lutego 1918 (Dz. Praw Nr. 5, poz. 9). Dekret ten dotyczy jak widać z tekstu jego—wyłącznie sądów i *woźnych* i nie jest w żadnym stosunku z omawianemi przez Ministerstwo kwestjami: czy komornicy mają prawo zlecać gminom tak wiejskim jak i miejskim doręczanie wezwań i zawiadomień oraz o wywieszaniu ogłoszeń o licytacjach.

Przechodząc do wyjaśnienia kwestji, czy komornicy mają prawo zlecać gminom tak miejskim, jak i wiejskim doręczanie wezwań i zawiadomień, Ministerstwo jest zdania, *że komornicy nie są uprawnieni do żądania od urzędów gminnych wiejskich lub magistratów miast doręczania wezwań lub zawiadomień, a to z powodów następujących*:

Dekret z dnia 22 lutego 1918 r. w przedmiocie przepisów dla komorników (Dz. P. P. P. Nr. 5, poz. 10), dając komornikom pewne szczególne prawa np. prawo żądania pomocy policji w razie oporu dłużnika, nie zawiera żadnego przepisu, upoważniającego komornika do żądania od gmin wiejskich lub miejskich *doręczania wezwań*, przytem art. 2 tegoż Dekretu wyraźnie stanowi, że komornicy przy wykonywaniu swoich czynności kierują się przepisami, zawartemi w ustawach postępowania cywilnego. Z mocy zaś art. 942 U P. C. komornik obowiązany jest doręczać stronom wezwania osobiście, gdyż Sądy, kierując się art. 140 Tymcz. Instrukcji Ogólnej dla Sądów Kr. Polsk. (Dz. Urz. 2. 4. 1917 r.) nie uznały za wskazany tryb komunikowania się ze stronami przez pocztę, przewidziany w art. 267 U. P. C.

Co do wywieszania obwieszczeń o licytacjach (art. 1031, 1148 U. P. C.) — to czynności te należą do komorników i niema przepisu, którywy upoważniał komornika do przekazania tej czynności urzędom gminnym. Cała egzekucja w wyroku ciąży zgodnie z przepisami U. P. C. na komorniku i do niego należą wszystkie czynności wchodzące w zakres wykonania wyroku sądowego. Wyjątki, kiedy czynność taka jest powierzona innemu organowi — są wyraźnie wskazane w U. P. C.

Że wywieszenie obwieszczeń o licytacji należy do komorników — tego najlepszym dowodem jest taksa dla komorników sądowych (D. U. 1924-71-689), która w § 1 punktach d) i e) przewiduje wynagrodzenie tak za zredagowanie tego ogłoszenia (punkt d), jak i za jego wywieszenie (punkt e). Przepisu, któryby poruczał wywieszenie woźnym, lub gminom — niema. Należy przeto przyjść do przekonania, że urzędy gminne zupełnie słusznie odmawiają wykonania zleceń komorników sądowych co do wywieszania obwieszczeń o licytacji. Pogląd przeciwny polega na mylnem tłómaczeniu dekretu z dnia 16 lutego 1918 r., który stosuje się do Sądów i do woźnych i dotyczy tylko *doręczeń* (Dz. Praw 1919-5-9).

Mógłby wzbudzić pewne wątpliwości art 1149 UPC., ale znaczenie jego jest takie: oprócz wywieszenia obwieszczeń przepisanego przez art. 1148 UPC.—dalsze egzemplarze tego samego obwieszczenia *rozsyła* się do sądów pokoju i innych wskazanych w tym artykule urzędów; ale nie idzie zatem, aby te dalsze egzemplarze ulegały *wywieszeniu*.—Urzędy, po otrzymaniu tych egzemplarzy obwieszczeń, dołączą te obwieszczenia do odnośnych akt, ale nie będą ich wywieszały.

VII.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

247.

Pismo (Nr. SF. 2994/9) z 30 lipca 1929 r. w sprawie udziału związków komunalnych w państwowym podatku dochodowym.

P. P. Wojewodom (z wyjątkiem Wojewody Śląskiego)

W związku z wnioskami, otrzymanemi od kilku p. p. Wojewodów, co do wyrównania związkom komunalnym udziału w państwowym

podatku dochodowym, należnego im za okres wymiarowy do dn. 1.I.1926 r., Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. V. 12650/1/28.

Odpis

Warszawa, dnia 14 maja 1929 r.

Do wszystkich Izb Skarbowych oraz Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

W związku z orzeczeniem Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 28 czerwca 1928 r. L. Rej. 1111/26, zawierającem odmienną od podanej w okólniku z dnia 30 stycznia 1926 r. L. DPO. 84/VIII wykładnię art. 16 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918) — Ministerstwo Skarbu komunikuje, co następuje:

Zgodnie z tezą, ustaloną przez Trybunał, miały związki komunalne, wyszczególnione w art. 9 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) prawo do udziału we wpływach z państwowego podatku dochodowego w wysokości w tym przepisie (w pierwotnem jego brzmieniu) określonej do dnia 31 grudnia 1925 r., art. zaś 16 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918), ograniczający udział tych związków w podatku dochodowym do połowy, nie ma zastosowania do wpłaconych po tej dacie kwot podatku dochodowego, przypisanego przed dniem 1 stycznia 1926 r.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu poleca Izbom Skarbowym (Wydziałowi Skarbowemu) poczynić przygotowania celem przeprowadzenia rozrachunku z tego tytułu w stosunku do wszystkich związków komunalnych, o których mowa w art. 9 wzmiankowanej ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. Przytem zauważa się, że o ile chodzi o związki komunalne, niewymienione w art. 1 ustawy z dnia 17.XII.1921 r. o zasileniu fin. miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 6 z r. 1922), to z przypadających im z tegu tytułu sum należy uwzględnić i przeprowadzić się mającym w rozrachunku kwoty, jakie niesłusznie wypłacono im tytułem udziału we wpływach państwego podatku dochodowego, przypisanego przed dniem 26 września 1923 r., ponieważ związki te zyskały prawo do udziału we wpływach w podatku dochodowym dopiero na mocy wspomnianej ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymcz. ureg. fin. kom. w przeciwieństwie do niektórych związków komunalnych b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego, do których miała zastosowanie wspomniana ustawa z dnia 17 grudnia 1921 r. o zasileniu fin. miejskich oraz do gmin i związków komunalnych b. zaboru pruskiego, do których miała zastosowanie ustawa z dnia 6 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 266) oraz z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 521).

Ponieważ przeprowadzenie dokładnego rozrachunku oraz zebranie zupełnie ścisłych w tym względzie danych cyfrowych wymagać będzie prawdopodobnie dużego nakładu pracy, a tem samem i dłuższego okresu czasu na ich przygotowanie — przeto Ministerstwo Skarbu poleca narazie nadesłać tylko prowizoryczne (w przybliżeniu) dane (z zaznaczeniem jednak wysokości kwot przypadających na rzecz poszczególnych związków komunalnych) z tem, że o zamierzonym sposobie przeprowadzenia dokładnego rozrachunku oraz o mogących się przytem nasunąć trudnościach natury technicznej należy donieść Ministerstwu Skarbu w terminie miesięcznym.

Dane te potrzebne są Ministerstwu Skarbu dla ustalenia przypuszczalnej wysokości należnych z tego tytułu poszczególnym związkom komunalnym od Skarbu Państwa kwot celem rozważenia sposobu ich wypłaty.

Wkońcu Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że począwszy od roku budżetowego 1929/30 należy udziały zw. komunalnych we wpływach państwowego podatku dochodowego, do których — zgodnie z pow. wyjaśnieniami — nie ma zastosowania przepis art. 16 ustawy z dnia 22.XII.1925 r. — obliczać w/g wysokości, określonej w art. 9 ustawy o tymcz. ureg. fin. kom., przyczem nadmienia się, że dodatkowe wymiary, za lata poprzedzające rok 1926 uskuteczniane po 31.XII.25 r. należy traktować dla celów określenia wysokości udziałów związków komun., narówni z wymiarami tego okresu podatkowego, w którym zostały one przypisane.

248.

Pismo z 30 lipca 1929 r. Nr. Wojsk. 2894/1 w sprawie zezwoleń uprawniających do odroczenia służby wojskowej.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) oraz Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, uznało Wyższą Szkołę Włókienniczą w Verviers oraz Instytut Agronomiczny w Gembloux (Belgja) za uczelnie wyższe, uprawniające do odroczenia służby wojskowej w myśl § 3 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26. III b. r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 34, poz. 315).

249.

Pismo z 31 lipca 1929 r. Nr. OJ. 292/1/29 w sprawie propagandy akcji Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy

Polski Komitet Olimpijski w Warszawie, powołany do przygotowania wystąpień polskiego sportu na igrzyskach olimpijskich, które mają się odbyć w roku 1932 w Los Angelos w Ameryce, zamierza już obecnie przystąpić do akcji przygotowawczej, a w szczególności do zbierania niezbędnych na ten cel funduszów. W związku z tem, oraz doceniając doniosłość propagandy sportu polskiego na arenie międzynarodowej, zechce Pan Wojewoda polecić podległym sobie starostom, aby jako przewodniczący powiatowych komitetów wychowania fizycznego i p. w. zajęli się propagandą rzeczonej wyżej akcji przygotowawczej, w szczególności zaś, aby pomienione komitety zajęły się rozsprzedażą biletów loterji olimpijskiej, żetonów, nalepek i znaczków olimpijskich, a to według wskazówek, jakie Polski Komitet Olimpijski poszczególnym komitetom wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego udzieli.

250.

Pismo z 2 sierpnia 1929 r. Nr. L. Z. O. 2188/29 w sprawie uznania zakładu „Sanato" w Zakopanem za nadający się na cele państwowej pomocy lekarskiej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Zgodnie z wnioskiem p. wojewody krakowskiego z dnia 22 maja 1929 r. L. Z. P. 1166/29 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie par. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 4. VIII 1926 r. o państwowej pomocy lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 555) uznaje zakład „Sanato" w Zakopanem, będący własnością Związku Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów Rzeczypospolitej Polskiej, jako zakład, nadający się do leczenia funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin.

Za leczenie osób uprawnionych do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej a przekazanych do „Sanato" przez lekarzy umówionych, Skarb Państwa będzie opłacać 75% ustanowionej opłaty, niewięcej jednak, niż 75% ustanowionej taksy szpitalnej krakowskiej tej klasy, która danemu funkcjonarjuszowi przysługuje. Resztę należności pokryje funkcjonarjusz państwowy.

Lekarze umówieni, przekazując chorych do „Sanato", powinni ich pouczyć, iż przed udaniem się do zakładu należy porozumieć się z zarządem zakładu co do warunków przyjęcia, wolnego miejsca i czasu, kiedy do zakładu mają przybyć.

O powyższem zechce Pan Wojewoda (Komisarz Rządu) zawiadomić wszystkich lekarzy umówionych dla państwowej pomocy lekarskiej

Po upływie każdego miesiąca kalendarzowego zarząd „Sanato" przesyłać będzie rachunki do Departamentu Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, który te rachunki będzie likwidować.

VIII.

Nowe książki i czasopisma.

251.

„Przepisy o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju". T. Teligi i A. de Berier Longchamps'a.

Nakładem Związku Stowarzyszeń Urzędników Państwowych i Samorządowych z wykształceniem akademickiem ukazała się książka p. t. „Przepisy o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju" opracowana przez T. Teligę, radcę min. w Min. Spr. Wewn, i A. de Berier Longchamps'a, b. Naczelnika Wydziału Wojskowego Min. Spr. Wewn., jako podręcznik, na podstawie obowiązujących ustaw i rozporządzeń oraz wykładni ustalonej orzecznictwem władz centralnych i Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Dzięki powołaniu we wstępie podręcznika wszystkich rozporządzeń z dziedziny kwaterunku wojska i przepisów, na podstawie niektórych rozporządzeń wydanych, wskazaniu w tekście przy zatytułowaniu poszczególnych punktów odnośnego przepisu prawnego, podaniu wszystkich tablic i wzorów oraz przykładów (jeśli chodzi o zasady i sposoby obliczania należności za dostarczane kwatery) wreszcie przystępnej formie opracowania, podręcznik ten przyczyni się niechybnie do należytego pojmowania i sprawnego wykonywania przez właści-

we czynniki kwaterunkowych zapotrzebowań wojska. Z powyższych powodów wzmiankowaną książkę, jako posiadającą charakter podręcznika zalecam niniejszem do użytku władz administracyjnych i samorządowych oraz organów policji państwowej z tem, że powinna ona być nabytą, w miarę możności dla bibljotek wojewódzkich, powiatowych oraz policyjnych.

Władze, pragnące książkę nabyć winny swe zamówienia kierować do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na ręce radcy min T. Teligi.

252.

„Zagadnienie turystyki w Polsce" Stanisława Punickiego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleca do użytku władz administracji ogólnej, książkę St. Punickiego „Zagadnienie Turystyki w Polsce. Książka ta może być pożyteczna dla dokładnego zaznajomienia się z aktualnem obecnie zagadnieniem rozwoju turystyki w Polsce".

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.